

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКА ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Факультет менеджменту та організаційно-технічного забезпечення
польотів
Кафедра менеджменту, економіки та права

Н.О.КОВАЛЕНКО

**ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ
КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЧАСТИНА 3:**

***Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для слухачів заочної форми навчання***

(за вимогами кредитно-модульної системи)

для курсантів та слухачів очної та заочної форм навчання, напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»; спеціальності 8.07010202, 7. 07010202, «Обслуговування повітряного руху» спеціалізації «Аварійне обслуговування та безпека на авіаційному транспорті», «Аеронавігаційне забезпечення і планування польотів», «Управління повітряним рухом»; спеціальностей 8.07010201, 7. 07010201 «Льотна експлуатація повітряних суден»

Кіровоград
2013 р.

Коваленко Н. О. Інтелектуальна власність. Комплекс навчально-методичного забезпечення. Ч. 3 : методичні вказівки до виконання контрольної роботи слухачів заочної форми навчання / Н. О. Коваленко. – Кіровоград : КЛА НАУ, 2013. – 99 с.

Комплекс навчально-методичного забезпечення частина 3: Методичні вказівки до виконання контрольної роботи слухачів заочної форми навчання є базовим інформаційним забезпеченням курсу адаптованим до специфіки напряму підготовки слухачів, матеріал ґрунтується на законодавчих та нормативно-правових актах, стандартах у галузі інтелектуальної власності й цивільного права.

Методичні вказівки містять програму навчальної дисципліни, перелік програмних запитань, три блоки завдань: теоретичний, тестовий та практичний, які охоплюють та логічно пронизують весь курс, формуючи у слухачів глибокі теоретичні знання та практики навички, конкретизує методи навчання та контролю якості засвоєння матеріалу, а також містить перелік інформаційно-методичного забезпечення й контрольних питань до іспиту/заліку.

Призначено для курсантів та слухачів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»; спеціальності 8.07010202, 7. 07010202, «Обслуговування повітряного руху» спеціалізації «Аварійне обслуговування та безпека на авіаційному транспорті», «Аеронавігаційне забезпечення і планування польотів», «Управління повітряним рухом»; спеціальностей 8.07010201, 7. 07010201 «Льотна експлуатація повітряних суден» для курсантів та слухачів очної та заочної форм навчання.

Розглянуто і рекомендовано до друку і використання в навчальному процесі на засіданні кафедри менеджменту та економіки, протокол № 6 від 30 січня 2013 року

Рецензент: Олійник І.В., кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, економіки та права, доцент

ЗМІСТ

Розділ 1. Робоча навчальна програма дисципліни.....	4
1.1 Опис навчальної дисципліни.....	5
1.2 Програма навчальної дисципліни.....	6
1.3 Структура навчальної дисципліни.....	9
Розділ 2. Оформлення контрольної роботи.....	10
Розділ 3. Рекомендації до захисту контрольної роботи.....	17
3.1 Подання контрольної роботи на рецензування.....	17
Розділ 4. Вибір варіанту завдання.....	19
Розділ 5. Теоретична частина (варіанти завдань).....	20
5.1. Теоретичні питання (варіанти завдань).....	20
5.2 Тестові завдання	29
Розділ 6. Практична частина контрольної роботи.....	72
7. Методи навчання.....	83
8. Методи контролю.....	84
9. Розподіл балів, які отримують курсанти.....	86
10. Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни.....	87
10.1 Методичне забезпечення.....	87
11. Рекомендована література.....	88
12. Інформаційні ресурси.....	94
9. Перелік контрольних питань до іспиту/заліку.....	96
Додатки.....	99

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету
Кафедра менеджменту, економіки та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника академії
з навчальної та наукової роботи
_____ Д.М. Обідін
31 серпня 2012 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СГСЕ 1 Інтелектуальна власність
напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент»

Кіровоград – 2012 рік

1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» є формування у майбутніх фахівців з менеджменту комплексу теоретичних знань з питань інтелектуальної власності як визначальної економіко-правової категорії інформаційного суспільства.

Основним завданням вивчення дисципліни є формування фахівця з авіаційного менеджменту, який володіє професійною термінологією та здатного апелювати основними нормами й поняттями у сфері інтелектуальної власності, надавати

комерційну оцінку об'єктам інтелектуальної власності, використовувати механізми юридичного захисту на національному та міжнародному рівнях.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми курсанти повинні:

знати:

- основні поняття та складові системи інтелектуальної власності;
- складові міжнародної системи охорони інтелектуальної власності;
- загальне законодавство України з питань інтелектуальної власності;
- систему охорони інтелектуальної власності в Україні;
- об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності;
- сутність прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності;
- основи організації охорони прав інтелектуальної власності;
- методики визначення (оцінювання) вартості об'єктів інтелектуальної власності;
- напрямки порушення прав інтелектуальної власності;
- належний спосіб захисту порушених прав суб'єктів інтелектуальної власності.

вміти:

- користуватись термінологією галузі інтелектуальної власності;
- вільно орієнтуватись у міжнародно-правових документах, деклараціях, Конвенціях тощо;
- вирішувати конкретні виробничі ситуації або проблемні питання із посиланням на правові норми;
- застосовувати норми правових актів у практичних ситуаціях;
- оформлювати заявку на реєстрацію об'єктів інтелектуальної власності;
- вирішувати спори із зверненням до Департаменту інтелектуальної власності або суду;
- застосовувати правові знання для обґрунтованої оцінки практичних ситуацій і правових наслідків, що виникають з них;
- вирішувати конкретні практичні питання з використанням і посиланням на відповідні нормативно-правові джерела та судову практику;
- оцінювати міру відповідальності у процесі виникнення правопорушення.

1.2 Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Система інтелектуальної власності (ІВ). Набуття та здійснення права на об'єкти ІВ. Економіка ІВ

Тема 1. *Поняття інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Система охорони інтелектуальної власності в Україні*

Результат інтелектуальної праці як об'єкт інтелектуальної власності. Відмінності матеріальних і нематеріальних об'єктів власності. Поняття та складові інтелектуального товару. Поняття і загальні положення про виключні права. Сучасні теорії розуміння

правової природи інтелектуальної власності: проприетарний підхід і теорія виключних прав. Еволюція інтелектуальної власності в світі.

Поняття права інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні за Стокгольмською конвенцією 1967 року та Цивільним кодексом України. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Ознаки права інтелектуальної власності. Підстави виникнення прав на результати інтелектуальної творчої діяльності. Роль цивільного права в охороні та використанні її результатів. Поняття і зміст права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів інтелектуальних правовідносин.

Система законодавства України про охорону інтелектуальної власності.

Поняття системи прав інтелектуальної власності. Критерії класифікації прав інтелектуальної власності. Особливості інститутів об'єктів права інтелектуальної власності.

Поняття та види об'єктів авторського права та суміжних прав. Поняття та види об'єктів патентного права. Умови патентоздатності винаходів, корисних моделей, промислових зразків. Поняття та види об'єктів, що індивідуалізують суб'єктів господарювання. Поняття захисту від недобросовісної конкуренції у сфері інтелектуальних правовідносин.

Особливості суб'єктивного складу відносин інтелектуальної власності: первинні та похідні суб'єкти, їх правовий статус Управління інтелектуальною власністю в Україні: загальні положення. Роль держави в управлінні правами інтелектуальної власності. Форми, функції та методи державного управління у сфері інтелектуальної власності.

Міжнародні акти, що регулюють правовий статус міжнародних відомств у сфері правової охорони прав інтелектуальної власності: BOIV, COT. Правовий статус та завдання Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України як органу безпосереднього управління. Правовий статус Державної служби інтелектуальної власності при Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України. Правовий статус патентних повірених та організацій колективного управління майновими правами автора.

Правові засади охорони прав інтелектуальної власності структурними підрозділами інших органів державної виконавчої влади в Україні: Антимонопольним комітетом України, Державною митною службою України, Міністерством культури України, Міністерством економічного розвитку та торгівлі України, Міністерством внутрішніх справ України.

Тема 2. Правова охорона об'єктів патентного права. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав

Співвідношення понять патентного права та права промислової власності за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності 1883 року та Угодою ТРІПС. Загальна характеристика законодавства України у сфері патентних прав.

Патент як форма охорони об'єктів промислової власності. Зміст патенту та умови патентоздатності винаходів, корисних моделей, промислових зразків. Оформлення патенту.

Зміст майнових прав, що впливають з патентів на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Порядок використання та межі чинності патенту.

Особливості правової охорони нетрадиційних результатів інтелектуальної власності: штамів мікроорганізмів, компонування інтелектуальних мікросхем, сортів рослин, порід тварин.

Поняття та різновид засобів індивідуалізації. Загальна характеристика актів міжнародного права та національного законодавства у сфері охорони прав та засоби індивідуалізації учасників господарського обігу.

Поняття, ознаки, види торговельних марок. Реєстрація торговельної марки. Межі чинності охоронного документа на торговельну марку.

Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товарів. Особливості правової реєстрації прав. Правова охорона на комерційне найменування. Права на комерційне (фірмове) найменування.

Охорона прав на раціоналізаторську пропозицію. Механізм охорони прав. Охоронний документ. Право на винагороду. Охорона прав на комерційну таємницю (ноу-хау). Особливості ноу-хау як об'єкта інтелектуальної власності. Способи охорони ноу-хау. Захист від недобросовісної конкуренції.

Загальні ознаки правової охорони об'єктів авторського права. Умови та межі охорони об'єктів авторського права. Загальна характеристика законодавства у сфері правової охорони авторського права та суміжних прав.

Державна реєстрація авторського права як презумпція прав автора. Знак правової охорони авторського права. Вимоги до оформлення свідоцтва. Умови державної реєстрації суміжних прав.

Особливості правової охорони об'єктів суміжних прав: виконання твору, фонограми, відеограми, програми організацій мовлення. Встановлення правової охорони суміжних прав. Знак правової охорони суміжних прав. Взаємозв'язок охорони суміжних прав.

Вільне використання об'єктів авторського права та суміжних прав. Поняття та визначення змісту майнових та особистих немайнових прав суб'єктів авторського права та суміжних прав.

Тема 3. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності

Міжнародно-правові засоби охорони інтелектуальної власності: поняття і принципи за Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1986 року.

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ): функції, структура, напрями діяльності за Стокгольмською конвенцією про заснування ВОІВ 1967 року. Регіональні міжнародні організації з питань охорони інтелектуальної власності.

Угоди по торгових аспектах прав інтелектуальної власності (Угода ТШР8): загальна характеристика.

Міжнародна охорона об'єктів промислової власності за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності 1883 року та іншими угодами у сфері промислової власності. Принципи міжнародної охорони: національного режиму, територіальності, конвенційного та виставкового пріоритетів. Міжнародна охорона об'єктів авторського і суміжних прав за Бернською конвенцією про охорону літературних і художніх творів 1886 року та іншими конвенціями, прийнятими на її виконання. Принципи міжнародної, національної охорони та територіальності. Міжнародна охорона засобів індивідуалізації за умовами Угоди ТРІПС і Паризької конвенції 1883 року.

Поняття захисту прав інтелектуальної власності. Відмінності захисту прав від охорони прав. Способи захисту прав інтелектуальної власності: юрисдикційний (адміністративний, судовий) та неюрисдикційний (самозахист, звернення до третейського суду). Принципи захисту прав інтелектуальної власності. Особливості відповідальності за порушення у сфері інтелектуальної власності. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності: підстави, застосування адміністративних стягнень за Кодексом України про адміністративні порушення. Цивільна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності: поняття, підстави, види за цивільним законодавством України. Кримінальна відповідальність у сфері порушення прав інтелектуальної власності: підстава, порядок застосування, види покарань за Кримінальним кодексом України.

Звернення за захистом порушених прав до суду: загальної юрисдикції, господарського та третейських судів. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності в межах Угоди ТК.ІР8. Напрями гармонізації законодавства України з питань захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності відповідно до міжнародних норм та правил.

Тема 4. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності

Зміст виключного права власника охоронного документа на об'єкт промислової власності. Права та обов'язки, що випливають з патенту на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

Права та обов'язки, що випливають із реєстрації торговельної марки, кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання. Обмеження прав власника охоронного документа на об'єкт права інтелектуальної власності.

Права, що охороняються авторським правом. Обмеження авторського права. Вільне використання творів. Суміжні права, що охороняються авторським правом. Права та обов'язки учасників правовідносин, пов'язаних із суміжними правами. Обмеження суміжних прав.

Поняття розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Види договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Поняття авторського договору. Види авторських договорів. Істотні умови авторського договору. Вимоги до форми договору.

Поняття і види ліцензій на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійні договори: поняття, форма, терміни, умови. Класифікація ліцензійних договорів. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Договір комерційної концесії (франчайзингу) як форма реалізації права на засоби індивідуалізації суб'єктів товарообігу: поняття, суб'єкти, форма та істотні умови договору.

1.3 Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів та тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Система інтелектуальної власності (ІВ). Набуття та здійснення права на об'єкти ІВ. Економіка ІВ												
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності (ІВ).	13	2	2	-	1	9	14	2	-	-	-	12

Об'єкти та суб'єкти права ІВ. Система охорони інтелектуальної власності в Україні												
Тема 2. Правова охорона об'єктів патентного права. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг. Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав	13	2	2	-	1	9	12	-	-	-	-	12
Тема 3. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності	15	2	2	-	2	9	16	-	2	-	-	14
Тема 4. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності. Правова форма реалізації права на об'єкт інтелектуальної власності	13	2	2	-	1	9	12	-	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	52	8	8	-	5	36	54	2	2	-	-	50
Модульний контроль 1	2		2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин з модуля 1	54	8	10	-	5	36	54	2	2	-	-	50
Усього годин з дисципліни	54	8	10	-	5	36	54	2	2	-	-	50

Розділ 2. Оформлення контрольної роботи

Контрольну роботу друкують на комп'ютері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210х297 мм) через полуторний міжрядковий інтервал. При комп'ютерному наборі використовують шрифт **Times New Roman** текстового редактора Word, розмір **14**, звичайної жирності, інтервал 1,5.

Текст друкують, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 25 мм, праве – 25 мм, верхнє і нижнє – 20 мм. Поля «дзеркальні». Шрифт має бути чітким, чорного кольору, з однаковою щільністю тексту.

У контрольній роботі мають бути чіткі, не розпливчасті лінії, букви, цифри та інші знаки. Всі рядки повинні бути чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту дипломної роботи має бути однаковою.

При умові оформлення контрольної роботи на комп'ютері прийнято виділяти заголовки жирним шрифтом.

Текст основної частини дипломної роботи поділяють на розділи, підрозділи.

Заголовки структурних частин "ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ" друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів роботи варто починати з абзацного відступу і друкувати (крім першої великої) малими літерами, не підкреслюючи, без крапки наприкінці. Якщо заголовок складається з двох речень або більше речень, їх розділяють крапкою.

Текст роботи слід розбивати на абзаци. Це полегшує читання й показує, що автор у своєму викладанні переходить до нової думки, нового твердження. Не можна також занадто дробити текст і відокремлювати одну фразу від іншої, якщо між ними існує тісний зв'язок.

Абзаци в тексті починають відступом, рівним 10 мм.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності допускається виправляти підчищенням чи зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту машинописним способом чи від руки. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Кожну структурну частину контрольної роботи слід починати з нової сторінки.

Мова теоретичної частини контрольної роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна.

Пряме переписування у роботі матеріалів з літературних джерел є неприпустимим.

Зміст

Зміст пишеться на 2 сторінці письмової роботи і складається з наступних розділів: Вступ, Розділ 1, Розділ 2, Розділ 3, висновок, список використаних джерел і додатків. Між словом "Зміст" і самим змістом ставитися подвійний відступ. Зміст пишеться без відступу від лівого поля.

Вступ

Вступ починається з 3 сторінки. У вступі пишеться актуальність вивчення курсу, мета вашої роботи і завдання. Вступ має невеликий об'єм, приблизно 2 сторінки.

Додатки

Додатки складаються з таблиць і малюнків. Звичайно, таблиці і малюнки можна поміщати усередині тексту, але якщо вони великі, то бажано – в додатки. Додатки мають нумерацію, яка ставитися у верхньому правому кутку (наприклад, Додаток 1). Таблиці і малюнки також мають нумерацію, причому нумерація таблиці не залежить від нумерації малюнка. Номер таблиці і малюнка залежить від номера розділу і номера пункту, до яких вони відносяться. Наприклад, таблиця 1.1.1 – спочатку йде номер розділу, потім – номер пункту, а лише потім – номер самої таблиці.

Таблиці

Таблиці бувають наступних видів:

- Ілюстрації

Кількість ілюстрацій в контрольній роботі має бути достатньою для пояснення тексту, що викладається.

Ілюстрації в контрольній роботі (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) слід розташовувати в роботі безпосередньо після тексту, у якому вони зазначаються вперше, чи на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути дані

посилання в основному тексті. При посиланнях на ілюстрації слід писати "...відповідно до рис. 1.2" при нумерації в межах розділу.

Якщо ілюстрації, розміщені в контрольній роботі, створені не автором, надаючи їх обов'язково слід вказати джерело їх походження.

Допускається поміщати в контрольну роботу ілюстрації, виконані методом ксерокопії.

Ксерокопії і фотознімки розміром менше формату А4 повинні бути наклеєні на стандартні аркуші білого паперу формату А4. Ілюстрації на аркушах формату більшого за А4 розміщують серед додатків у тому порядку, в якому вони зазначаються в тексті дипломної роботи.

Ілюстрація в контрольній роботі повинна мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. При необхідності під ілюстрацією подають пояснюючі дані шрифтом не менш 10 пунктів.

Ілюстрація позначається "Рис." і нумерується в межах розділу, за винятком ілюстрацій, що наводяться в додатках. Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу

Номер ілюстрації складається з номера розділу в контрольній роботі й порядкового номера ілюстрації через крапку, наприклад: "рис. 3.2" - другий рисунок третього розділу. Якщо в роботі наведена лише одна ілюстрація, то її не нумерують.

Після номеру ілюстрації розміщують її назву, наприклад: "Рис. 3.2. Система оціночних показників".

Ілюстрації в дипломній роботі мають бути розташовані так, щоб їх було зручно розглядати без повороту роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою.

- Таблиці

Таблиці застосовують для кращої наочності й зручності порівняння показників в контрольній роботі. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту над таблицею. Назва таблиці повинна відбивати її зміст, бути точною, стислою.

При перенесенні частини таблиці на ту ж чи іншу сторінку контрольної роботи назву розташовують тільки над першою частиною таблиці.

Таблиці, за винятком таблиць додатків до контрольної роботи, слід нумерувати арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділів. Номер таблиці складається з номеру розділу і порядкового номеру таблиці, відділених крапкою. При цьому перша цифра - це номер розділу, а друга - порядковий номер таблиці у розділі.

Таблиці кожного додатку контрольної роботи позначають окремою нумерацією арабськими цифрами з додаванням перед цифрою позначення додатка. Якщо в додатку лише одна таблиця, вона повинна бути позначена "Таблиця В.1", якщо її наведено у дод. В.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті контрольної роботи. При посиланні слід писати слово "таблиця (табл.)" із вказівкою її номера. Наприклад, таблиця 2.1 - перша таблиця другого розділу.

Заголовки граф і рядків таблиці в контрольній роботі слід писати з прописної літери, а підзаголовки граф - з малої літери, якщо вони складають одне речення із заголовком, чи з прописної літери, якщо вони мають самостійне значення. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують в однині.

Таблиці в контрольній роботі ліворуч, праворуч і знизу, як правило, обмежують лініями.

Розділяти заголовки й підзаголовки діагональними лініями не допускається.

Горизонтальні й вертикальні лінії, що розмежовують рядки таблиці, можна не наводити, якщо їх відсутність не ускладнює користування таблицею в контрольній роботі.

Заголовки граф, як правило, записують паралельно рядкам таблиці. При необхідності допускається перпендикулярне розташування заголовків граф.

Головка таблиці повинна бути відділена від іншої частини таблиці.

Висота рядків таблиці повинна бути не менше 8 мм.

Таблицю, залежно від її розміру, розміщують під текстом, у якому вперше дане посилання на неї, чи на наступній сторінці, а, при необхідності в додатку до документа.

Допускається розміщувати таблицю уздовж довшої сторони листа контрольної роботи.

Якщо рядки чи графи таблиці виходять за формат сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою чи поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку. При цьому в кожній частині таблиці повторюють її головку і боковик. При розподілі таблиці на частини допускається її голівку й боковик замінювати відповідними номерами граф і рядків. При цьому нумерують арабськими цифрами графи і (чи) рядки першої частини таблиці.

Нумерація граф таблиці арабськими цифрами допускається лише в тих випадках, коли в тексті документа є посилання на них, при розподілі таблиці на частини, а також при перенесенні частини таблиці на наступну сторінку.

Слово "Таблиця" пишуть один раз праворуч над назвою таблиці. Над іншими частинами праворуч пишуть слова "Продовження табл." із вказівкою номера (позначення) таблиці, якщо таблиця закінчується, позначають "Закінчення табл." відповідно до рис. 7.2 і рис. 7.3.

Таблиці з невеликою кількістю граф допускається поділяти на частини й подавати одну частину поруч з іншою на одній сторінці. При цьому також повторюють голівку таблиці відповідно до рис. 7.4. Рекомендується у цьому випадку розділяти частини таблиці подвійною лінією.

Графу "порядковий номер" у таблицю включати не допускається.

За необхідністю нумерацію показників, параметрів чи інших даних порядкові номери слід зазначати у першій графі таблиці безпосередньо перед їх найменуванням відповідно до рис. 7.5. Перед числовими значеннями величин порядкові номери в таблицях не проставляються.

У таблиці обов'язково слід показувати одиниці виміру. Якщо всі показники мають однакову розмірність, то вони виносяться в заголовок. У випадку різної розмірності одиниці виміру надаються окремо в заголовках граф чи строк. Одиниці виміру вказуються в скороченому вигляді відповідно до діючих стандартів.

Якщо текст, що повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словом "Те ж", а далі лапками. Ставити лапки замість повторюваних цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, що повторюються, не дозволяється.

Якщо цифри чи інші дані в будь-якому рядку таблиці не наводяться, то в ній ставлять прочерк.

Заголовки

Заголовки повинні чітко й стисло відбивати зміст розділів, підрозділів.

Відстань між заголовком і текстом дипломної роботи повинна складати не менше двох рядків. Відстань між рядками заголовка така, як у тексті, а між заголовком і підзаголовком один рядок, між підзаголовком і текстом також один рядок при комп'ютерному наборі.

Кожен розділ текстового документу слід починати з нової сторінки.

Переноси частин слів в заголовках в контрольній роботі не допускаються, слова переносяться повністю.

Структурні елементи, "ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ", "ВСТУП", "ВИСНОВКИ",

"ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ" не нумерують, а їх найменування служать заголовками структурних елементів.

У тексті контрольної роботи не дозволяється:

а) використовувати скорочення слів, окрім встановлених правилами української орфографії та відповідними стандартами;

б) вживати математичні знаки, а також знаки "№" та "%" без цифр;

в) наводити скорочені позначення фізичних величин, якщо вони вживаються без цифр, за винятком їх наведення в таблицях.

Нумерація

Розділи, підрозділи слід нумерувати арабськими цифрами. Розділи роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті, наприклад 1,2,3. Номер розділу ставлять після слова „РОЗДІЛ”, після номеру розділу крапку не ставлять, потім з нового рядку друкують заголовок розділу.

Розділи, підрозділи контрольної роботи слід нумерувати арабськими цифрами.

Розділи контрольної роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті, наприклад 1,2,3. Номер розділу ставлять після слова "РОЗДІЛ", після номеру розділу крапку не ставлять, потім з нового рядку друкують заголовок розділу.

Підрозділи контрольної роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу.

Номер підрозділу контрольної роботи складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад "1.1.", "1.2.".

Нумерація пунктів і підпунктів в контрольній роботі є порядковою в межах відповідних підрозділів чи пунктів, наприклад "2.3.5." – п'ятий пункт третього підрозділу другого розділу.

При написанні контрольної роботи слід витримувати структуру й обсяг її окремих частин (підрозділи, пункти підрозділів не повинні бути менш ніж 5 сторінок).

Нумерація сторінок контрольної роботи. Сторінки контрольної роботи слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючи наскрізної нумерації по всьому тексту. Номер сторінки проставляють у визу по центру сторінки без крапки наприкінці.

"Титульний аркуш" контрольної роботи включають до загальної нумерації сторінок контрольної роботи. Номери сторінок на титульному листі не проставляють.

Окремі сторінки, на яких розташовані ілюстрації і таблиці, також включають у загальну нумерацію сторінок контрольної роботи.

Формули й рівняння

Формули й рівняння в контрольній роботі розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони подаються, посередині сторінки. Вище й нижче кожної формули чи рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули й рівняння в контрольній роботі слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

Номер формули чи рівняння складається з номера розділу та порядкового номеру формули чи рівняння в межах цього розділу дипломної роботи, розділених крапкою, наприклад, формула (4.3) - третя формула четвертого розділу.

Номер формули чи рівняння вказують на рівні формули чи рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій їх подано у формулі чи рівнянні.

Пояснення кожного символу й числового коефіцієнта слід надавати з нового рядка. Перша строка пояснень має починатися з абзацу словом "де" без двокрапки.

Приклад. Обсяг переробленої в поточному місяці давальницької сировини визначається за формулою:

Формули в контрольній роботі може бути виконано машинописним, машинним чи креслярським шрифтом висотою не менш 2,5 мм. Застосування машинописних і рукописних символів в одній формулі не допускається. Рекомендується застосування редактора формул Microsoft Equation.

Переносити формули чи рівняння на наступний рядок допускається тільки на знаках виконаних операцій, причому знак операції на початку наступної рядка повторюють. При переносі формули чи рівняння на знаку операції "множення" застосовують знак «х».

Формули, що подаються одна за іншою, і не розділені текстом, відокремлюють комою.

Якщо формули наводяться в теоретичній частині дипломної роботи, їх слід використовувати і при аналізі фактичного матеріалу.

Перерахування

Перерахування, в разі необхідності, може бути наведене всередині пунктів чи підпунктів. Перед перерахуванням ставлять двокрапку. Перед кожною позицією перерахування слід ставити малу літеру українського алфавіту з дужкою або нумерувати. Приклад: ...

Перерахування в контрольній роботі, в разі необхідності, може бути наведене всередині пунктів чи підпунктів. Перед перерахуванням ставлять двокрапку.

Перед кожною позицією перерахування слід ставити малу літеру українського алфавіту з дужкою або нумерувати.

Приклад перерахувань в контрольній роботі:

- а) споживчий ринок;
- б) ринок організацій:
  - 1) ринок продукції виробничо-технічного призначення;
  - 2) ринок перепродажів;
  - 3) ринок державних установ.

Перерахування першого рівня деталізації в контрольній роботі пишуть (друкують) малими літерами з абзацного відступу, другого рівня - с відступом щодо місця розташування перерахувань першого рівня.

Приклади оформлення бібліографічного опису в переліку використаних джерел:

Монографія (один, два або три автори)

Чухрай Н. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове та логістичне забезпечення: Монографія. - Львів: Вид-во Нац. ун-ту "Львівська політехніка", 2002. - 316 с.

Шумилов В.М. Международное экономическое право в эпоху глобализации. - М.: Международные отношения, 2003. - 272 с.

Кинг Г., Клиланд Д. Стратегическое планирование и хозяйственная политика. - М.: Прогресс, 1996. - 173 с.

Mann R., Roberts B. Business Law and the Regulation of Business. - 8th ed. - Mason: Thomson /South-Western West, 2005. - 1275 p.

Попов В.М., Ляпунов С.И., Муртузалиева С.Ю. Менеджмент и маркетинг бизнеса в международных компаниях /Под ред. В.М. Попова. - М.: Финансы и статистика, 2001. - 380 с.

Монографія (чотири автори)

Проектирование информационной системы /А.М.Степанов, А.Г.Отеников, О.М.Щелков, В.Д.Свирин. - М.: Инфра-М, 2002. - 241 с.

Монографія (п'ять і більше авторів)

Организация и управление внешнеэкономической деятельностью /Р.Б. Ноздрева, Б.И. Синецкий, В.В. Кормышев и др. - М.: Инфра-М, 1999. - 402 с.

Багатотомне видання

Киреев А. Международная экономика: В 2-х ч. Ч.1. Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства. - М.: Международные отношения, 1999. - 415 с.

Збірка наукових праць

Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект: Сб. науч. тр. - Донецк: ДонНУ, 2003. - 788 с.

Мировая экономика в начале XXI века: Сб. науч. ст. /Под ред. Грибанич В.М. - М.: Дипломат. акад. МИД РФ, 2002. - 204 с.

Підручник

Торкунов А.В. Современные международные отношения: Учебник. - М.: РОССПЭН, 2001. - 584 с.

Лук'яненко Д.Г., Губський Б.В., Мозговий О.М. Міжнародна інвестиційна діяльність: Підручник. - К.: КНЕУ, 2003. - 387 с.

Информационные технологии в маркетинге: Учебник /Г.А. Титаренко, Г.Л. Макарова, Д.М. Дайитбеков и др. - М.: М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2001. – 335 с.

Мировая экономика. Экономика зарубежных стран: Учебник для вузов /Авдокушин Е.Ф., Бойченко А.В., Железова В.Ф. и др.; Под ред. В.П. Колесова, М.Н. Осьмовой. - М.: Флинта: МПСИ, 2001. - 480 с.

Посібник

Щербина В.С. Господарське право України: Навчальний посібник. - К.: Атака, 1999. - 336 с.

Оценка эффективности инвестиционных проектов. Учебно-практ. пособие /Виленский П.Л., Ливіниц В.Н., Орлова Е.Р., Смоляк С.А. - М.: Дело, 1998- 248 с.

Математичне моделювання в міжнародній економіці: Навчальний посібник /Під ред. доц. В.В. Дементева, проф. Я.Г. Берсуцького. – Донецьк: ТОВ "Лебідь", 2004. – 473 с.

Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник /Ф.В. Белозібенко, О.В. Виноградова, Г.В. Гейер; За ред. О.Б. Чернеги. – Донецьк: Дон ДУЕТ, 2004. – 474 с.

Внешнеэкономическая деятельность: Методическое пособие: Консультации. Нормативная база. - Днепропетровск: Баланс-Клуб, 1999. - 111 с.

Словники

Розенберг Дж.М. Международная торговля: Терминологический словарь. - М.: ИНФРА-М, 1997. - 368 с.

Внешнеэкономический толковый словарь /Под ред. И.П. Фаминского. - М.: ИНФРА-М, 2000. - 502с.

Довідники

Плиса В.Й. Страхування: Довідник. - Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. - 197с.

Устинов И.Н. Мировая торговля: Статистическо-энциклопедический справочник. - М.: Экономика, 2002. - 848 с.

Страны мира и международные организации: Справочник /Под общ. ред. В.Н. Филатова. - М.: УНИИНТЕХ, 2004. - 130 с.

Перекладні видання

Майер Дж., Олесневич Д. Міжнародне середовище бізнесу: конкуренція та регулювання у глобальній економіці: Пер. з англ. - К.: Либідь, 2002. - 703с.

Складові частини (статті) з:

- збірника

Хоронжий А. Соціальний контроль в умовах ринкових відносин //Трансформація економічної системи в Україні: Зб. наук. праць /За ред. З.Г.Ватаманюка. - Львів: Інтереко, 2000. - С. 382-384.

- журналу

Горбунова О. Володимир Литвин: "Довгострокові інвестиції означають відродження віри у власну державу" //Голос України. - 2004. - № 89. - 18 травня. - С. 2.
- газети

Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року № 93/96-ВР //Урядовий кур'єр. - 1996. - 25 квітня. - С. 10.

Нудельман В. Стратегічний план використання території України //Урядовий кур'єр. - 2002. - № 65. - 5 квітня. - С. 5.

- іноземного журналу

Tybout A.M., Hauzer J.K. A Marketing Audit Using a Conceptual Model of Consumer Behavior: Application and Evaluation //Journal of Marketing. - 1991. -Vol. 45, №3. - P.81-101.

- тези доповідей

Пономаренко Л.А., Жучкова И.В. Оптимальное назначение приоритетов при организации доступа в локальных сетях АСУТП //Труды Междунар.конф. "Локальные вычислительные сети" (ЛОКСЕТЬ 88). - Т.1. - Рига: ИЭВТ АН Латвии, 1995. - С.507-515.

Камишин В.В. та ін. Система оцінки науково-технічних програм та напрямків за допомогою експертного опитування методом "ДЕЛЬФІ" //VIII Междунар. науч.-практ. конфер."Система научно-технической информации: проблемы развития и функционирования" /Тез. док. и сообщ., 30-31 мая 2001 г. - К.:УкрИНТЕИ, 2001. - С.71-76.

депоновані наукові праці

Тріщ Б.М. Оптимізація ринкових відносин у перехідний період /ЛНУ ім. Івана Франка. - Львів, 2000. - 14с. - Деп. в ДНТБ України 11.12.2001, №239.-Ук01.

дисертації

Куницький Р.Й. Соціальний захист населення в умовах переходу до ринкової економіки: Дис...канд.екон.наук: 08.01.01.- Львів,1995. - 212с.

автореферати дисертації

Семенов А.А. Іноземний сектор як структурний елемент сучасної ринкової економіки: Автореф. дис.... канд. екон. наук: 08.01.01. - Донецьк, 2002. - 20 с.

стандарти

ДСТУ 1.2-93. Державна система стандартизації України. Порядок розроблення державних стандартів. - К.: Держстандарт України, 1993. - 21 с.

Звіт про НДР

Проведення досліджень кон'юнктури ринка шкіряних товарів: Звіт про НДР (заключний) /Київський національний університет (КНУ). - №ДР0096U001456; Інв.№ 3 1154799. - К., 1999. - 90с.

відомості з Інтернету (рекомендовано)

Галкина И. Диверсификация сознания. - Эксперт. - [Цит. 2005, 1 февраля]. - Доступный с: < <http://www.expert.ru/kazakhstan/current/02ktema1.shtml> >.

Германия становится лидером экономического роста. - Украинская сеть новостей Корреспондент. - [Цит. 2005, 2 февраля]. - Доступный с: < <http://www.korrespondent.net/main/113268/> >.

Timoshenko V.P. New Soviet Economic Plan: Its Agricultural Aspect //The Journal of Political Economy.- 1953.- Vol.61, Issue 6.-P.489-508. - [Cited 2000, 8 Dec.]. - Available from:

Розділ 3. Рекомендації до захисту контрольної роботи

3.1 Подання контрольної роботи на рецензування

Виконання контрольної роботи – важливий вид самостійної роботи слухача над курсом. Вона спрямована на те, щоб сприяти поглибленому вивченню дисципліни, зокрема:

- навчити слухачів логічно-послідовному викладенню того чи іншого питання теми;
- з'ясуванню змісту юридичних понять (категорій) і законів, механізму їх використання;
- виробити у слухачів уміння формулювати окремі положення та аргументувати свої висновки;
- мати уяву про те, яким чином ті чи інші закони (нормативні акти) можуть бути використані у юридичній практиці.

Крім того слід мати на увазі, що контрольна робота – це один із засобів проміжного контролю викладачем за ходом самостійного вивчення слухачами навчального матеріалу.

В процесі підготовки контрольної роботи слухачі повинні керуватися методичними вказівками, які даються викладачами в лекціях та містяться в даних рекомендаціях. Доцільно також ознайомитися зі змістом відповідної теми (проблеми) у підручниках (посібниках), перелік яких наводиться у списку літератури, що поміщений у навчально-методичних матеріалах.

Розпочинаючи виконання контрольної роботи, слухачі повинні дотримуватись певних вимог, а саме:

- зосередити свої зусилля на розкритті змісту теми, а для цього чітко з'ясувати зміст відповідних юридичних понять, нормативних актів; особливу увагу приділити з'ясуванню механізму використання останніх;
- викласти зміст роботи послідовно, логічно, на основі добре продуманого плану;
- написати роботу грамотно, ретельно відредагувати, належним чином її оформити і передати на кафедру згідно з терміном, визначеним навчальним планом;
- **обсяг контрольної роботи – 30–35 стор.**

3.2 Підготовка до співбесіди за темою контрольної роботи

Оформлену та підготовлену контрольну роботу необхідно подати до перевірки за 3 тижні до іспиту/диференційованого заліку.

Після перевірки контрольної роботи та позитивного відгуку (рецензії) викладача слухач допускається до захисту роботи.

Слухач, які вчасно не нададуть до перевірки та не захистять контрольну роботу не будуть допущені до складання іспиту/диференційованого заліку по дисципліні.

Контрольна робота, що надійшла на кафедру передається для рецензування викладачеві.

У разі позитивної оцінки контрольної роботи викладач, який проводить рецензування, робить позначку на титульному листі, що автор допускається до співбесіди. Позитивно оцінена робота залишається у методиста кафедри, а слухачу належить її отримати перед співбесідою.

Якщо контрольна робота одержує негативну рецензію, то її автор не допускається до співбесіди. Викладач робить відповідну позначку на титульному листі, а також пише рецензію, у якій зазначає недоліки роботи і що слухачу слід зробити, щоб усунути ці недоліки.

Така, недопущена робота, повертається слухачу й він повинен у відповідності з вказівками рецензента або доробити її, або написати нову роботу.

Нова робота надсилається на рецензування обов'язково разом з попередньою. Якщо слухач після ознайомлення із зауваженнями рецензента прийде до висновку, що

він не може їх виконати, то це надає йому право підготувати роботу на іншу тему, але тільки того ж варіанту (наприклад, замість теми 6 взяти тему 16). У цьому разі він також надсилає разом з новою роботою попередню, яка була не допущена до захисту (співбесіди).

Захист контрольної роботи проводиться викладачем у період сесії згідно з розкладом, шляхом співбесіди з визначенням результату: "зараховано" або "незараховано". Напередодні співбесіди студенти одержують свої контрольні роботи від методиста кафедри.

Під час підготовки до співбесіди слухачам слід акцентувати увагу на:

- визначенні категорій, законів, які розглядались у тексті роботи,
- взаємозв'язку теоретичних знань та практики;
- недоліках роботи, які зазначені у рецензії викладача, а також в його рекомендаціях.

Не слід вважати, що допущення слухача до співбесіди вже гарантує йому позитивний результат. Якщо під час співбесіди викладач прийде до висновку, що слухач погано засвоїв основні положення теми роботи або не виконав його вказівок, зазначених у рецензії, то контрольна робота не зараховується. У цьому випадку студента не буде допущено до іспиту/заліку і він зобов'язаний доопрацювати контрольну роботу і знову пройти співбесіду.

Контрольні роботи слухачів, які склали іспит/залік, залишаються на факультеті.

Розділ 4. Вибір варіанту завдання

Контрольна робота складеться з 3-х блоків завдань:

1. Теоретична частина – містить перелік теоретичних питань, які виносяться на опрацювання.
2. Тестові завдання.
3. Практична частина – містить ситуаційне завдання або задачу.

Вибір варіанту завдання до виконання контрольної роботи здійснюється відповідно до порядкового номеру слухача у журналі відвідування занять (наприклад порядковий номер 1- відповідає варіанту № 1 у теоретичній, тестовій та практичній частині контрольної роботи).

Розділ 5. Теоретична частина (варіанти завдань)

5.1. Теоретичні питання (варіанти завдань)

ВАРІАНТ 1

1. Як визначається поняття виключного права (інтелектуальної власності)?
2. Які складові інтелектуальної власності?
3. Чи є виключне право правом майновим або немайновим?
4. Хто може бути власником виключного права на результат інтелектуальної діяльності, на засіб індивідуалізації юридичної особи та виробленої ним продукції (робіт, послуг)?
5. Які результати інтелектуальної діяльності є об'єктами виняткових прав?
6. Чи існує залежність виключного права на результат інтелектуальної діяльності від права власності на матеріальний об'єкт (річ) в якому такий результат виражений?
7. У якому випадку іноземний громадянин, особа без громадянства та іноземна юридична особа можуть стати в Україні володарями виключного права на результат інтелектуальної діяльності?
8. Якими нормативними актами встановлюється порядок обчислення строку чинності виключних прав на результат інтелектуальної діяльності та на засіб індивідуалізації?
9. В якому обсязі може передати автор свої виключні права на результат творчої діяльності іншій особі за договором?
10. В яких нормативних актах передбачені способи захисту виключних прав?

ВАРІАНТ 2

1. Який порядок використання виключного права на результати інтелектуальної діяльності та на засоби індивідуалізації у цивільному обороті?
2. Хто визнається автором результату творчості?
3. Чи є належне автору виключне право на результати творчості спільною власністю подружжя? Чи є доходи, отримані автором від використання результату творчості, спільною власністю подружжя?
4. В якій формі укладається договір про передачу виключного права на результат інтелектуальної діяльності?
5. Який орган і в яких випадках має право видати зацікавленій особі ліцензію на використання охоронюваного результату творчої діяльності (примусову ліцензію)?
6. На які твори поширюється авторське право?
7. Хто визнається автором твору і автором похідного або складеного твору?
8. Які права є авторськими?
9. На які об'єкти не поширюється авторське право?
10. Чи потрібна для виникнення і здійснення авторського права реєстрація твору?

ВАРІАНТ 3

1. Який зміст авторських прав?
2. Який термін дії виключного права на твір, створений автором, і порядок його обчислення?
3. Які умови та зміст ліцензійного договору?
4. Які обов'язки автора твору і замовника за договором авторського замовлення?
5. Кому належать авторські права на твір, створений у порядку виконання службового завдання (службовий твір)?
6. Який порядок створення і діяльності організацій, що здійснюють управління

авторськими правами?

7. Яка відповідальність за порушення авторських прав?

8. Як здійснюються співавторами авторські права на твір?

9. У якому випадку частина твору, створеного кількома авторами, може бути використана його автором на свій розсуд?

10. Кому належать авторські права на інтерв'ю? За згодою якої особи допускається використання інтерв'ю?

ВАРІАНТ 4

1. Яким критеріям повинні відповідати твори літератури, науки і мистецтва, щоб на них поширювалося авторське право?

2. У якому випадку розробник проекту офіційного документа, символу чи знака вправі опублікувати такий проект із зазначенням свого імені?

3. Які права автора є невідчужуваними і не передається?

4. Який термін дії авторського права на твір, опублікований анонімно або під псевдонімом, і порядок його обчислення?

5. У якому випадку не застосовуються обмеження права використання твору, встановлені Законом України «Про авторське право та суміжні права»?

7. Чи допускається звернення стягнення на належне автору або його спадкоємцям виключне право?

8. Складіть текст авторського договору замовлення.

9. Яке значення термінів «виконавець» і «виконання» в правах, суміжних з авторськими?

10. Що належить до об'єктів прав виконавців?

ВАРІАНТ 5

1. Які права належать виконавцю?

2. Протягом якого часу діє виключне право виконавця?

3. Хто здійснює захист прав виконавця після його смерті?

4. Хто визнається виробником фонограм?

5. Які права належать виробникам фонограм?

6. Які терміни дії виключних прав на фонограму, і як вони обчислюються?

7. У якому випадку допускається розповсюдження фонограм без згоди їх виробника і без виплати винагороди?

8. Яке юридична особа визнається організацією ефірного або кабельного мовлення?

9. Що розуміється під терміном «передача організації ефірного або кабельного мовлення»?

10. Які виняткові права організацій ефірного та кабельного мовлення?

ВАРІАНТ 6

1. Який термін дії виключних прав на передачу, і як він обчислюється?

2. У яких випадках можливе відтворення запису передачі без дозволу організацій ефірного та кабельного мовлення?

3. У яких випадках допускається використовувати результат виконання без згоди правовласника?

4. Чи допускається звернення стягнення на виключне право на результат виконання, що належить виконавцю або його спадкоємцю?

5. Які правила повинні застосовуватися при використанні результату виконання

особою, іншою ніж виконавець?

6. Який порядок передачі іншій стороні виключного права на результат виконання?

7. Залежать Чи права виробника фонограми від дії авторських прав і прав виконавців?

8. Що вважається використанням фонограми?

9. Як називаються договори, за якими виробник фонограми має право розпорядитися своїм винятковим правом на неї?

10. Які фонограми вважаються контрафактними?

ВАРІАНТ 7

1. Що розуміється під терміном «подальша передача в ефір»?

2. Чи існують відмінності у правах організацій ефірного та кабельного мовлення?

3. Які права організації ефірного або кабельного мовлення переходять до спадкоємців (правонаступникам)?

4. Що може бути об'єктом патентного права?

5. Хто є суб'єктами патентного права?

6. Якими ознаками повинні володіти патентоспроможні об'єкти?

7. Як встановлюється пріоритет об'єкта патентного права?

8. Як здійснюється правова охорона об'єктів патентного права?

9. Якими документами засвідчуються виняткові права на об'єкти патентного права?

10. Які права винахідника і патентовласника?

ВАРІАНТ 8

1. За якими договорами можна передавати права на об'єкти патентного права?

2. Якими нормативно-правовими актами регулюються майнові та особисті немайнові відносини, що виникають у зв'язку зі створенням і використанням винаходів, корисних моделей та промислових зразків?

3. Який порядок захисту прав винахідника і патентовласника?

4. Яка відповідальність за неправомірне використання винаходу, корисної моделі, промислового зразка?

5. Ким встановлюється перелік дій, за вчинення яких справляються патентні мита? Кому сплачуються патентні мита?

6. Яким законом встановлюється порядок видачі патенту, підстави до відмови в державній реєстрації об'єкта патентних прав, а також порядок оскарження і опротестування рішень про відмову у видачі патенту?

7. У якому випадку об'єкти патентного права можуть бути використані вільно будь-якою особою, без чийогось якого дозволу і без виплати винагороди?

8. Хто може визнаватися автором винаходу, корисної моделі, промислового зразка?

9. Як визначаються права на службовий винахід?

10. Що розуміється під «відкритою ліцензією»?

ВАРІАНТ 9

1. Який орган може достроково припинити дію патенту, анулювати патент або визнати його недійсним на вимогу зацікавленої особи?

2. Які спори, пов'язані із застосуванням Патентного закону України, розглядають суди, в тому числі арбітражні та третейські?

3. Яким має бути зміст договору про патентну ліцензії?
4. Після закінчення якого терміну після подачі заявки в Укрпатент можливо патентування в зарубіжних країнах винаходів, корисних моделей, промислових зразків, створених в Україні?
5. Складіть текст договору про відступлення патенту на винахід.
6. Що розуміється під фірмовим найменуванням юридичної особи?
7. Які вимоги пред'являє до фірмових найменувань чинне законодавство?
8. Яка структура фірмового найменування?
9. Хто виступає в якості суб'єктів права на фірмове найменування?
10. Який зміст виключного права на фірмове найменування?

ВАРІАНТ 10

1. Чи можлива передача прав на фірмове найменування?
2. Що розуміється під товарним знаком, які його функції і види?
3. У якому порядку оформляються права на товарний знак?
4. Який зміст виключного права на товарний знак?
5. Протягом якого терміну діє право на товарний знак?
6. Як володар права на товарний знак може розпорядитися винятковим правом на нього?
7. Що розуміється під найменуванням місця походження товару?
8. Які умови правової охорони найменування місця походження товару?
9. Хто має право використовувати найменування місця походження товару?
10. Які форми та умови відповідальності за незаконне використання найменування місця походження товару?

ВАРІАНТ 11

1. Що розуміється під комерційним позначенням?
2. Хто має право використовувати комерційні позначення?
3. Який порядок дії права на комерційне позначення?
4. Де фірмовладелец вправі поміщати своє фірмове найменування?
5. Чи є право на фірму відчужуваним? У якому випадку право на фірму може бути передано іншій особі?
6. У яких випадках у фірмовладельца припиняється право на фірмове найменування?
7. Як вправі правовласник розпорядитися правом на фірмове найменування?
8. На якій території діє право на комерційне позначення підприємства, розташованого на території України?
9. У якому випадку право на товарний знак може бути визнано припинив дію?
10. Що вважається використанням товарного знака?

ВАРІАНТ 12

1. Які підстави для відмови в реєстрації товарного знака?
2. Що розуміється під колективним товарним знаком?
3. Які дані про товарний знак мають бути обов'язково вказані в договорі про ліцензії на товарний знак?
4. Який може бути максимальний термін дії договору про ліцензію на товарний знак?
5. Яке позначення не визнається найменуванням місця походження товару?
6. У якому випадку одне і те ж найменування місця походження товару може бути

zareestrovano kilykoma yurydychnymi abo fizychnymi osobami?

7. Чи вправі власник свідоцтва надавати ліцензії на користування найменуванням місця походження товару іншим особам?

8. У якому випадку можлива реєстрація найменування місця походження товару юридичними та фізичними особами України в зарубіжних країнах?

9. Як співвідноситься право на комерційне позначення з правами на фірмове найменування і товарний знак?

10. Розкрийте сутність японської системи класифікації винаходів.

ВАРІАНТ 13

1. З якою метою створено Міжнародну класифікацію винаходів?

2. З якого часу МКВ використовується в Україні?

3. З яких розділів складається МКВ?

4. Із скількох класів і підкласів, груп і підгруп складається МКВ?

5. Яким чином можна класифікувати об'єкти винаходів, якщо вони нові і не відповідають ні одній рубриці МКВ? Назвіть відомі вам національні класифікації винаходів.

7. Чому деякі країни використовують для опису винаходів НКВ і МКВ?

8. Як можна провести індексацію винаходів від НКВ до МКВ?

9. У чому особливість німецької системи класифікації винаходів?

10. Чим відрізняється американська система класифікації винаходів від МКВ?

ВАРІАНТ 14

1. Які переваги має МКВ (міжнародна класифікація винаходів) порівняно з національними класифікаціями?

2. Що доцільно змінити в МКВ у даний час?

3. Дайте письмову відповідь на запитання: До якого розділу слід віднести транспортні засоби, якщо вони здатні переміщуватися по воді, землі, у повітрі?

4. Дайте письмову відповідь на запитання: До якого розділу належить виробництво борошна і борошняних виробів?

5. За якими ознаками класифікують ліцензії на передачу прав на об'єкти інтелектуальної власності?

6. Які заходи слід здійснити до початку продажу ліцензій?

7. Як відбувається процес купівлі ліцензій?

8. Що Ви розумієте під ноу-хау?

9. Яке з визначень ноу-хау Ви вважаєте найкращим?

10. Дайте визначення інжинірингу.

ВАРІАНТ 15

1. З якого моменту угода, пов'язана з передачею прав на ОІВ, набуває чинності для її сторін?

2. З якою метою здійснюється патентування винаходів за кордоном?

3. Що потрібно враховувати, маючи намір здійснити патентування винаходу за кордоном?

4. Хто дає рішення на патентування винаходів за кордоном?

5. Хто здійснює підготовку заявочних документів на патентування винаходів за кордоном?

6. Які послуги надає Торгово-промислова палата під час патентування винаходів за кордоном?

7. Як відбувається відбір винаходів для закордонного патентування?
8. У яких випадках недоцільно проводити патентування винаходів за кордоном?
9. Чи повинні бути освоєні промисловістю у своїй країні винаходи, які пропонуються на патентування за кордоном?
10. З якою метою проводиться реклама винаходів?

ВАРІАНТ 16

1. Як називається документ, який засвідчує право власності на товарний знак?
2. Як називається словесне чи зображувальне (графічне) позначення, що прямо чи опосередковано вказує на географічне місце походження товару?
3. Дайте письмову відповідь на запитання: Чим забезпечене право власності на товарний знак?
4. Що таке попереджувальне маркірування?
5. Як передати право власності на товарний знак?
6. Як передати право на використання товарного знака?
7. Які умови ліцензійного договору на товарний знак?
8. Що таке Апеляційна рада для товарних знаків?
9. Яке визначення має товарний знак відповідно до чинного закону?
10. Які зображення можуть реєструватися як словесні знаки?

ВАРІАНТ 17

1. Який вплив мають промислові зразки на маркетингову діяльність підприємств?
2. Як впливають промислові зразки на продуктивність праці?
3. Що відносять до промислових зразків?
4. Які об'єкти можуть бути визнані промисловими зразками?
5. У яких випадках видається патент на промисловий зразок?
6. На які види поділяються промислові зразки?
7. У яких випадках видається патент на комплект (набір) промислового зразка?
8. Яким об'єктам не надається правова охорона промислових зразків?
9. Хто може бути визнаний автором промислового зразка?
10. Який термін дії промислового зразка?

ВАРІАНТ 18

1. Які документи повинні входити до заявки на промисловий зразок?
2. Які додаткові матеріали додаються до виробів легкої промисловості на промисловий зразок?
3. Які вимоги до опису тексту на промисловий зразок?
4. Які вимоги до заявки на промисловий зразок, якщо заявником є роботодавець?
5. Які вимоги висуваються до фотографій промислового зразка?
6. Що входить у комплект фотографій промислового зразка?
7. Яка структура опису промислового зразка?
8. Що повинна характеризувати назва промислового зразка?
9. Що відносять до аналогів і прототипу промислового зразка?
10. Які ознаки пов'язані з естетичними та ергономічними особливостями промислового зразка?

ВАРІАНТ 19

1. У яких випадках додається довідка до матеріалів заявки про проведені патентні дослідження промислового зразка?
2. Які джерела інформації відносять до промислових зразків?
3. Що являє собою Міжнародна класифікація промислових зразків?
4. З яких розділів складається МКПЗ?
5. Скільки класів і підкласів має МКПЗ?
6. Скласти опис заявки промислового зразка на будь-який об'єкт.
7. Провести патентні дослідження на об'єкт, що заявляється, із доступних джерел інформації і скласти довідку патентних досліджень.
8. У яких випадках подається клопотання про проведення експертизи заявки по суті?
9. У яких випадках додається довідка про проведені патентні дослідження?
10. Як здійснюється винагорода автору за використання винаходу?

ВАРІАНТ 20

1. Яке значення має посвідчення на раціоналізаторську пропозицію?
2. Який порядок визнання пропозиції раціоналізаторською, якщо її подає керівник підприємства або його заступник?
3. У яких випадках автор має право на винагороду за раціоналізаторську пропозицію?
4. У чому проявляється економічний (позитивний) ефект раціоналізаторської пропозиції?
5. На які види діяльності подаються раціоналізаторські пропозиції?
6. Чи можна використовувати аналогічну пропозицію на різних підприємствах?
7. Який охоронний документ авторського права видається автору раціоналізаторської пропозиції?
8. Хто зобов'язаний виплачувати авторську винагороду за раціоналізаторську пропозицію?
9. Із яких статей витрат передбачається розвиток раціоналізації на підприємствах?
10. Яка сума виплати може бути з розрахунку на одного автора раціоналізаторської пропозиції.?

ВАРІАНТ 21

1. Поняття та ознаки промислової власності. Джерела права промислової власності та їх загальна характеристика.
2. Правові засади державного регулювання промислової власності в Україні.
3. Набуття та зміст права промислової власності.
4. Поняття та ознаки винаходу як об'єкта промислової власності.
5. Поняття та ознаки компонування інтегральної мікросхеми. Придатність компонування інтегральної мікросхеми для набуття права інтелектуальної власності на нього.
6. Правова природа засобів індивідуалізації товаровиробників. Поняття та ознаки товарного знаку.
7. Поняття та ознаки авторського права. Загальна характеристика джерел авторського права.
8. Охороноздатність за авторським правом матеріалів, розміщених у мережі Інтернет.
9. Поняття та ознаки суміжних прав. Види суміжних прав. Суб'єкти та об'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав.

10. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав. Використання виконання, фонограми, відеограми та передачі (програми) організації мовлення.

ВАРІАНТ 22

1. Міжнародна охорона засобів індивідуалізації за умовами Угоди ТРІПС і Паризької конвенції 1883 року.
2. Загальні положення міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.
3. Міжнародно-правова охорона авторського права і суміжних прав.
4. Міжнародно-правова охорона об'єктів промислової власності.
5. Міжнародно-правові засоби охорони інтелектуальної власності: поняття і принципи за Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1986 року.
6. Поняття захисту прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Відрізнити поняття захисту від поняття охорони прав.
7. Система захисту прав у сфері інтелектуальної власності за чинним законодавством. Визначити поняття юрисдикційний і неюрисдикційний види захисту
8. Порушники авторських і суміжних прав. Дії, які відповідно Закону України «Про авторське право і суміжні права» вважаються порушенням авторського права і (або) суміжних прав і дають підстави для судового захисту.
9. Дії, що вчинені без дозволу власника патенту, які визнаються порушенням його прав.
10. Основні форми, засоби і способи захисту прав інтелектуальної власності.

ВАРІАНТ 23

1. Зміст виключного права власника охоронного документа на об'єкт промислової власності.
2. Права та обов'язки, що впливають з патенту на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
3. Права та обов'язки, що впливають із реєстрації торговельної марки, кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання.
4. Обмеження прав власника охоронного документа на об'єкт права інтелектуальної власності.
5. Права, що охороняються авторським правом.
6. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
7. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
8. Договір комерційної концесії (франчайзингу) як форма реалізації права на засоби індивідуалізації суб'єктів товарообігу: поняття, суб'єкти, форма та істотні умови договору.
9. Договір лізингу, форми та види лізингових договорів.
10. Поняття спадщини, договір спадщини.

ВАРІАНТ 24

1. Права, що охороняються авторським правом. Обмеження авторського права. Вільне використання творів.
2. Суміжні права, що охороняються авторським правом. Права та обов'язки учасників правовідносин, пов'язаних із суміжними правами.
3. Поняття авторського договору. Види авторських договорів. Істотні умови авторського договору. Вимоги до форми договору.

4. Поняття і види ліцензій на використання об'єкта права інтелектуальної власності.
5. Договір комерційної концесії (франчайзингу) як форма реалізації права на засоби індивідуалізації суб'єктів товарообігу: поняття, суб'єкти, форма та істотні умови договору.
6. Міжнародно-правові засоби охорони інтелектуальної власності: поняття і принципи за Віденською конвенцією про право міжнародних договорів 1986 року.
7. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ): функції, структура, напрями діяльності за Стокгольмською конвенцією про заснування ВОІВ 1967 року. Регіональні міжнародні організації з питань охорони інтелектуальної власності.
8. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.
9. Цивільна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.
10. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

ВАРІАНТ 25

1. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Ознаки права інтелектуальної власності.
2. Критерії класифікації прав інтелектуальної власності.
3. Управління інтелектуальною власністю в Україні: загальні положення.
4. Правові засади державного регулювання промислової власності в Україні. Набуття та зміст права промислової власності.
5. Законодавчі положення регулювання ІВ.
6. Поняття та різновид засобів індивідуалізації, акти міжнародного права та національного законодавства у сфері охорони прав та засоби індивідуалізації учасників господарського обігу.
7. Поняття, ознаки, види торговельних марок. Реєстрація торговельної марки. Межі чинності охоронного документа на торговельну марку.
8. Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товарів, комерційного найменування, комерційної таємниці (ноу-хау).
9. Загальна характеристика законодавства у сфері правової охорони авторського права та суміжних прав.
10. Припинення дії охоронних документів.

5.2 Тестові завдання

Тестове завдання оформлюється у вигляді таблиці наступним чином:

Варіант №

№ питання

№ відповіді

ВАРІАНТ 1

1. Об'єкти патентного права:

- а) вироби;
- б) корисні моделі;
- в) торговельні марки;
- г) фонограми.

2. Початком становлення законодавства України про інтелектуальну власність вважається день прийняття Закону:

- а) «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»;
- б) «Про авторське право і суміжні права»;
- в) «Про власність»;
- г) Господарський кодекс України.

3. Права інтелектуальної власності на винахід становлять:

- а) немайнові (особисті) права автора;
- б) майнові (економічні) права автора, власника (володільця) та/або винахідника;
- в) немайнові і майнові права автора, власника (володільця) та/або винахідника;
- г) права правонаступника.

4. Об'єкти права інтелектуальної власності поділяються на:

- а) Технічні і художні.
- б) Неповторні, оригінальні і унікальні.
- в) Науково-технічні, комерційні та організаційні.
- г) Промислової власності, нетрадиційні, авторські і суміжні.

5. Суб'єктами права інтелектуальної власності можуть бути:

- а) Виключно творець об'єкта права інтелектуальної власності та інші особи, яким належать особисті немайнові та (або) майнові права інтелектуальної власності;
- б) Виключно творець (творці) об'єкта права інтелектуальної власності;
- в) Виключно роботодавці творця об'єкта інтелектуальної власності;
- г) Будь-які фізичні чи юридичні особи у період дії охоронного документу.
- г) Результат будь-якої творчої діяльності, об'єктами якої є не матеріальні носії, а ті ідеї, думки, міркування, образи, символи тощо, які реалізуються або втілюються в певних матеріальних носіях, і який відповідає вимогам чинного законодавства.

6. Інтелектуальна власність включає в себе:

- а) інтелектуальний продукт як результат творчих зусиль;
- б) майнові права на інтелектуальний продукт;
- в) немайнові права на інтелектуальний продукт;
- г) нематеріальний актив інтелектуального продукту.

7. Правами інтелектуальної власності у відповідності до Цивільного кодексу України є:

- а) право володіти, право користуватися, право розпоряджатися об'єктом інтелектуальної власності;

б) право на використання об'єкта інтелектуальної власності та розпоряджання ним;

в) право на передачу об'єктів інтелектуальної власності;

г) право на передачу у спадок об'єктів інтелектуальної власності.

8. *Права на об'єкти інтелектуальної власності можна віднести до:*

а) матеріальних активів;

б) нематеріальних активів;

в) цінних паперів;

г) фінансових активів.

9. *Яке з наведених нижче тверджень є правильним:*

а) право інтелектуальної власності та право власності на об'єкт не залежать одне від одного;

б) право інтелектуальної власності та право власності на об'єкт залежать одне від одного;

в) право інтелектуальної власності та право власності на об'єкт залежать одне від одного, якщо володілець права інтелектуальної власності водночас є володільцем речі.

г) право інтелектуальної власності та право власності на об'єкт це синоніми й однакові поняття.

10. *Інтелектуальна власність це:*

а) форма власності;

б) результат творчої діяльності;

в) об'єктивна форма, яка може бути використана для задоволення безпосередньо матеріальних потреб людини;

г) поняття приватної власності.

ВАРІАНТ 2

11. *Об'єктами права інтелектуальної власності є:*

а) промислова власність, авторське право;

б) особисте право;

в) потреби людини;

г) квартира, будинок, ділянка землі.

12. *Оприлюднені чи не оприлюднені твори науки, літератури та мистецтва, які є результатом творчої діяльності особистості незалежно від їх призначення, позитивних якостей, змісту, способу та форми вираження, за умов втілення цих результатів в об'єктивній формі, що уможливорює їх сприйняття іншими людьми – називається:*

а) об'єкти цивільного права;

б) об'єкти професійного права;

в) об'єкти інтелектуального права;

г) об'єкти авторського права.

13. *Об'єкти інтелектуальної власності, що стосуються прав виконавців, виробників звуко- та відеозаписів, організацій ефірного та кабельного мовлення – називається:*

а) об'єкти суміжних прав;

б) об'єкти авторських прав;

в) об'єкти мистецьких прав;

г) об'єкти професійних прав.

14. *Персоніфіковані носії відносин інтелектуальної власності (окремі особи, колективи, суспільство в цілому, держава, наднаціональні утворення) – називаються:*

а) суб'єкти інтелектуальної власності;

б) суб'єкти професійної власності;

- в) суб'єкти інноваційної власності;
- г) суб'єкти інформаційної власності.

15. Суб'єкти похідних та залежних від прав авторів творів (виконавці, виробники записів (фонограм, відеограм), організації ефірного та кабельного мовлення) – називається:

- а) суб'єкти інноваційних справ;
- б) суб'єкти авторських прав;
- в) суб'єкти інтелектуальних прав;
- г) суб'єкти суміжних прав.

16. Усі види власності та результати творчої інтелектуальної діяльності можна поділити на чотири великі групи це:

- а) авторські, суміжні права, інтелектуальне право;
- б) авторське і суміжне право, права промислової власності, засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу та продукції, що ними виробляється; нетрадиційні права на об'єкти інтелектуальної власності;

- в) інтелектуальне, авторське, наукове, інноваційне;
- г) авторське, суміжне, нетрадиційні права, об'єкти інтелектуальні власності.

17. Інтелектуальна власність охоплює дві сфери прав:

- а) інноваційне право та авторське право;
- б) право промислової власності та авторське і суміжні права;
- в) право промислової власності та авторське право;
- г) авторське і суміжні права.

18. Право інтелектуальної власності це:

- а) сукупність правових норм, що регулюють суспільні відносини у сфері створення, оформлення, використання й охорони результатів інтелектуальної діяльності людей;

- б) нічим не відрізняється від прав на звичайну власність;

- в) сукупність правових норм, що регулюють будь-які відносини у сфері створення та використання результатів інтелектуальної діяльності людей;

- г) сукупність цивільних, адміністративних, кримінально-правових норм, які регулюють відносини у галузі інтелектуальної власності.

19. Права що належать до права інтелектуальної власності:

- а) право користування та розпорядження;
- б) право володіти, використовувати, розпоряджатись;
- в) право утримання;
- г) право заміни.

20. В Україні державний орган, який відповідає за галузь інтелектуальної власності є:

- а) Державний департамент інтелектуальної власності;
- б) Державне агентство з питань інтелектуальної власності;
- в) Міністерство інтелектуальної власності;
- г) Державне підприємство з питань інтелектуальної власності.

ВАРІАНТ 3

1. Вимогами патентоздатності для винаходів є:

- а) новизна, винахідницький рівень, промислова придатність;
- б) наявність аналога;
- в) явний економічний ефект;
- г) діючий макет винаходу.

2. Об'єктами винаходу можуть бути:

а) продукт, спосіб, застосування раніше відомого продукту чи способу за новим призначенням, технологія;

б) наукове відкриття;

в) ідея;

г) алгоритм;

3. *Об'єктом корисної моделі може бути:*

а) конструктивне виконання пристрою, що має характеризуватися явно вираженими просторовими формами;

б) принцип дії пристрою, що має характеризуватися явно вираженими просторовими формами;

в) нові властивості речовини;

г) будь-який пристрій з корисною дією.

4. *Промисловий зразок – це:*

а) нове конструктивне вирішення виробу;

б) діючий макет пристрою;

в) нове покриття пристрою;

г) зовнішня форма виробу.

5. *Об'єктом комерційного (фірмового) найменування є:*

а) назва або ім'я, під якими підприємець виступає в цивільному обороті;

б) будь-яке позначення юридичної особи;

в) оригінальна назва, яка не має аналогів серед підприємців;

г) назва, під якою зареєстрований підприємець.

6. *Фізична чи юридична особа, якій належить патент на об'єкт інтелектуальної власності називається:*

а) патентний повірений;

б) патентознавець;

в) патентовласник;

г) раціоналізатор.

7. *Перелік документів, що надається ДДІВ для отримання патенту на винахід (корисну модель) включає:*

а) заяву, опис винаходу (корисної моделі) і креслення;

б) заяву, опис винаходу (корисної моделі), формулу винаходу (корисної моделі), креслення, реферат;

в) заяву, опис, формулу винаходу (корисної моделі), реферат;

г) заяву і формулу винаходу (корисної моделі);

8. *Інтелектуальна власність у частині відносин з приводу інтелектуальних продуктів, створених у виробничій та науково-технічній сферах (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, знаків для товарів і послуг, фірмових найменувань, ноу-хау тощо) – називається:*

а) інноваційна власність;

б) промислова власність;

в) науково-технічна власність;

г) професійна власність.

9. *Оригінальне технічне рішення, що стосується певного продукту (пристрою, речовини, штаму мікроорганізмів, культури клітин рослин, товарин) або способу (процесу, операцій, прийому тощо), здатне забезпечити корисний ефект; об'єкт промислової власності, якому надається правова охорона шляхом патентування за умов його новизни, неочевидності та промислової придатності – називається:*

а) раціоналізаторська пропозиція;

б) відкриття;

в) ноу-хау;

г) винахід.

10. *Відповідність об'єктів промислової власності умовами надання передбаченого законодавством охоронного документа: новизна, неочевидність, винахідницький рівень, промислова придатність, відповідність соціальним інтересам і нормам моралі – називається:*

- а) конкурентоспроможність об'єктів промислової власності;
- б) патентоспроможність об'єктів промислової власності;
- в) ефективність об'єктів промислової власності;
- г) корисність об'єктів промислової власності.

ВАРІАНТ 4

11. *Комплекс заходів щодо отримання патенту з метою забезпечення правової охорони об'єктів промислової власності – називається:*

- а) ліцензування;
- б) акредитація;
- в) патентування;
- г) найменування.

12. *Об'єкт промислової власності, нове, промислово придатне конструктивне виконання пристрою, що є результатом інтелектуальної творчої діяльності людини в галузі механіки стосовно тих об'єктів, які мають просторову форму – називається:*

- а) торговельна марка;
- б) промисловий зразок;
- в) товарний знак;
- г) корисна модель.

13. *Результат творчої діяльності людини у сфері художнього конструювання; художнє або художньо-конструкторське рішення, що визначає зовнішній вигляд виробу і має правову охорону як об'єкт промислової власності – називається:*

- а) корисна модель;
- б) торговельна марка;
- в) промисловий зразок;
- г) товарний знак.

14. *Словесний знак для товарів та послуг в особливому графічному виконанні (наприклад, з використанням різних шрифтів) – називається:*

- а) товарний знак;
- б) бренд;
- в) слоган;
- г) логотип.

15. *Об'єкт промислової власності, найменування юридичної особи, суб'єкта господарювання, яке дає можливість ідентифікувати конкретне підприємство:*

- а) фірмове найменування;
- б) логотип;
- в) товарний знак;
- г) бренд.

16. *Широковідомий товарний знак; товар (послуга), компанія або концепція, виділені суспільною свідомістю з маси подібних; набір символів та асоціацій, що формують у суб'єктів ринку позитивний образ продукції фірми:*

- а) слоган;
- б) бренд;
- в) логотип;
- г) товарний знак.

17. *Рекламний лозунг, девіз, спрямований на створення іміджу фірми та рекламу її продукції – називається:*

- а) бренд;
- б) слоган;
- в) логотип;
- г) торгівельна марка.

18. *Об'єкт промислової власності, що підлягає спеціальній реєстрації, умовні символічні позначення, призначені для індивідуалізації послуг та ідентифікації їх джерел - називається:*

- а) товарний знак;
- б) торгівельна марка;
- в) слоган;
- г) знак обслуговування.

19. *Знак для товарів і послуг, який слугує для позначення продукції, що має спільні якісні характеристики і виробляється підприємствами, пов'язаними господарсько-правовими чи організаційно-правовими відносинами – називається:*

- а) знак обслуговування;
- б) фірмовий знак;
- в) товарний знак;
- г) колективний знак.

20. *Позначення, що включають сучасне або історичне найменування певного географічного об'єкта (країни, місцевості, населеного пункту тощо), або похідне від нього найменування стосовно товарів, специфічні якості яких зумовлені людським і (або) природними факторами, характерними для цього географічного об'єкта – називаються:*

- а) фірмове найменування;
- б) комерційне найменування;
- в) найменування місць походження товарів;
- г) країна походження товарів.

ВАРІАНТ 5

1. *Майнові права на який об'єкт інтелектуальної власності можуть діяти необмежено у часі:*

- а) винахід;
- б) торговельна марка;
- в) корисна модель;
- г) раціоналізаторська пропозиція.

2. *Права на використання комерційної таємниці охороняються законом України:*

- а) «Про авторське право і суміжні права»;
- б) «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»;
- в) «Про захист від недобросовісної конкуренції»;
- г) «Про інтелектуальну власність».

3. *Хто є суб'єктом права інтелектуальної власності на компонування інтегрованої мікросхеми:*

- а) юридична особа, якій подана заявка;
- б) виключно автор компонування ІМС за договором чи законом;
- в) виключно особи, які набули прав на компонування ІМС за договором чи законом;
- г) автор і особи, які набули прав на компонування ІМС за договором чи законом;
- д) виключно державні органи влади.

4. *Знак охорони авторського права містить:*

- а) латинську букву "сі" у колі: ©;
- б) латинську букву "пі" у колі: ®;
- в) ім'я особи, яка володіє авторським правом;

г) рік першої публікації твору.
5. *Обирання та впорядкування матеріалів або даних, що вже існували раніше, їх оригінальне розміщення, в результаті якого створюється авторський твір – називається:*

- а) контрафакт;
- б) плагіат;
- в) копірайт;
- г) компіляція.

6. *Авторське право на твір виникає:*

- а) з моменту опублікування твору;
- б) реєстрації твору у відповідному державному органі;
- в) з факту створення твору;
- г) з моменту проставлення на примірнику твору знака ©.

7. *Вищим органом ВОІВ є:*

- а) Генеральна асамблея;
- б) Комітет;
- в) Рада директорів;
- г) Патентне бюро.

8. *Патентно чистими вважаються такі об'єкти:*

- а) що не порушують чужих патентних прав;
- б) що належать тільки одному творцю;
- в) що не містять в собі як складові чужі патенти;
- г) що пройшли експертизу на чистоту.

9. *Строк протягом якого ДІВ не надіслав повідомлення про заборону закордонного патентування, після чого заявник має право подати заявку до патентного органу іноземної держави, складає*

- а) 3 місяці;
- б) 1 місяць;
- в) 2 місяці;
- г) 6 місяців.

10. *Договір про патентну кооперацію (РСТ) стосується:*

- а) лише процедури розгляду заявок на винаходи;
- б) лише процедури видачі міжнародних патентів;
- в) лише процедурі проведення міжнародної кваліфікаційної експертизи;
- г) лише міжнародної реєстрації винаходів.

ВАРІАНТ 6

11. *Захист права інтелектуальної власності може бути:*

- а) усі нижчеперелічені види захисту;
- б) цивільно-правовий;
- в) кримінально-правовий;
- г) адміністративно-правовий.

12. *В Україні усі спори у галузі інтелектуальної власності розглядаються у:*

- а) судовому порядку;
- б) державному департаменті інтелектуальної власності;
- в) Апеляційній палаті;
- г) у будь-якому порядку.

13. *Якими судами розглядаються спори про визнання авторства:*

- а) судами загальної юрисдикції;
- б) судами загальної юрисдикції та арбітражними судами;
- в) арбітражними судами;

г) апеляційними судами.

14. Терміни «охорона» та «захист»:

- а) не є синонімами;
- б) є синонімами;
- в) є синонімами при певних обставинах;
- г) протилежні поняття.

15. Чинне законодавство України за порушення патентних права передбачає:

- а) адміністративну і кримінальну відповідальність;
- б) тільки адміністративну відповідальність;
- в) тільки кримінальну відповідальність;
- г) адміністративну і господарчу відповідальність.

16. Недобросовісною конкуренцією визнається:

- а) будь-які дії у конкуренції, що суперечать правилам, торговим та іншим чесним звичаям у підприємницькій діяльності;
- б) будь-яка дія, яка надає перевагу тільки одному виробнику;
- в) будь-який акт конкуренції, що призводить до лідерства тільки однієї фірми;
- г) виникнення монополії.

17. Немайнові права на результати інтелектуальної діяльності охороняються в Україні:

- а) протягом усього життя автора;
- б) протягом усього життя автора і 70 років після його смерті;
- в) безстроково;
- г) залежно від об'єкту інтелектуальної власності.

18. Який документ заявки на знак для товарів і послуг визначає обсяг правової охорони:

- а) заява про реєстрацію знака;
- б) зображення знака;
- в) перелік товарів і послуг;
- г) опис знака.

19. До порушення права інтелектуальної власності відносяться:

- а) плагіат;
- б) недобросовісна конкуренція;
- в) підроблення та зміна інформації;
- г) всі наведені вище порушення.

20. В якій формі може виражатися воля власника відносно своїх матеріальних і нематеріальних благ:

- а) у формі володіння;
- б) у формі розпорядження;
- в) у формі використання;
- г) у формах володіння, розпорядження, використання, захисті своїх прав у судовому засіданні.

ВАРІАНТ 7

1 Майнові права інтелектуальної власності на твір образотворчого мистецтва, створеного за договором про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності, залишаються за:

- а) автором, якщо інше не встановлено договором;
- б) замовником, якщо інше не встановлено договором;
- в) підрядником, якщо інше не встановлено інше;
- г) ліцензіатом, якщо інше не встановлено договором.

2. Чи впливає укладення договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності на ліцензійні договори, які були укладені раніше:

- а) має наслідком їх припинення;
- б) не впливає;
- в) впливає у випадках, передбачених законом;
- г) має наслідком їх недійсність.

3. Адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності полягає у розв'язанні спору:

- а) органом державного управління;
- б) судом загальної юрисдикції;
- в) господарським судом;
- г) адміністративним судом.

4. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності визнається статтями кримінального кодексу України:

- а) ст. 176 КК України;
- б) ст. 120 КК України;
- в) ст. 140 КК України;
- г) ст. 150 КК України.

5. Один із різновидів комп'ютерного піратства є:

- а) незаконне виготовлення та збут алкогольних товарів;
- б) розповсюдження контрафактних примірників комп'ютерних програм з використанням мережі Інтернет;
- в) виготовлення та збут підроблених державних акцизних марок;
- г) копіювання зображень та інформації з мережі Інтернет.

6. Суспільні відносини в сфері інтелектуальної власності регулюються основними галузями права:

- а) патентне право;
- б) земельне право;
- в) трудове право;
- г) підприємницьке право.

7. Продукція, яка виготовлена і розповсюджена з порушенням авторського ч суміжного права - називається:

- а) піратська продукція;
- б) контрафактна продукція;
- в) підробна продукція;
- г) компілятивна продукція.

8. Порушення прав інтелектуальної власності на основі самовільного та протизаконного виготовлення та поширення екземплярів твору без згоди право власника – називається:

- а) контрафакт;
- б) контрафакція;
- в) копірайт;
- г) підробка.

9. Знак охорони авторського права, який розміщується на кожному екземплярі твору і складається з трьох елементів: латинської букви «С» в колі ©, імені автора та року першого опублікування твору – називається:

- а) гарантія;
- б) контрофакт;
- в) копірайт;
- г) патент.

10. Знаки для товарів і послуг, фірмові найменування, зазначення походження товарів, які виконують інформаційну, розрізняльну, гарантійну, рекламну та захисну функції – називається:

- а) засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу товарів, послуг;
- б) товарні знаки;
- в) бренди;
- г) сайти.

ВАРІАНТ 8

11. Сукупність заходів, спрямованих на визначення та відновлення прав інтелектуальної власності у випадку їх порушення – називається:

- а) захист прав інноваційної власності;
- б) захист авторських прав;
- в) захист прав інтелектуальної власності;
- г) захист прав інформаційної власності.

12. Який вид платежів ліцензіата ліцензіару передбачає роялті:

- а) одноразовий платіж, зафіксований у договорі, до початку масового випуску ліцензійної продукції;
- б) платіж протягом усього терміну дії ліцензійного договору у вигляді відсотків від суми прибутку чи суми обороту від випуску продукції або диференційованої ставки з одиниці ліцензійної продукції;
- в) єдиний платіж згідно з ліцензійним договором, що сплачує ліцензіат ліцензіару по завершенню випуску ліцензійної продукції;
- г) такий платіж не передбачено для ліцензійних договорів.

13. Що означає термін «паушальний платіж»:

- а) встановлений ліцензійним договором регулярний платіж ліцензіата ліцензіару у залежності від суми прибутку;
- б) виплата ліцензіарові визначеної зафіксованої в договорі суми ще до початку масового випуску ліцензійної продукції;
- в) платіж ліцензіару у вигляді відсотків від суми обороту від випуску продукції;
- г) виплата ліцензіару ліцензіатом диференційованої ставки з одиниці ліцензійної продукції.

14. Чи може бути внесена інтелектуальна власність до статутного капіталу підприємства, і в якому вигляді:

- а) можливо при проведенні оцінки ОІВ згідно з діючим законодавством у вигляді нематеріальних активів при згоді усіх засновників;
- б) неможливо через складнощі розрахунків вартості ОІВ;
- в) можливо при проведенні оцінки ОІВ згідно з діючим законодавством у вигляді матеріальних активів тільки до статутного капіталу діючих підприємств;
- г) можливо лише у виняткових випадках для акціонерних товариств за рішенням загальних зборів.

15. Які способи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності (ОІВ) існують:

- а) проведенням незалежної експертної оцінки провідними фахівцями у даній галузі;
- б) використанням у власному виробництві, передачею прав або внесенням прав на ОІВ до статутного капіталу підприємства;
- в) виключно власником на ОІВ до статутного капіталу підприємства;
- г) комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності не проводиться.

16. Договір щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності укладається у такій формі:

- а) усній;
- б) письмовій, а у випадках, встановлених законом, може укладатися усно;
- в) письмовій;
- г) письмовій і підлягає нотаріальному посвідченню.

17. За ліцензійним договором одна сторона (ліцензіар) надає другій стороні (ліцензіату):

- а) особисті немайнові права на використання об'єкта права інтелектуальної власності;
- б) право на одержання винагороди за використання об'єкта права інтелектуальної власності;
- в) виключне право на результат творчої діяльності;
- г) дозвіл на використання об'єкта права інтелектуальної власності (ліцензію)

18. Якщо ліцензійним договором не передбачено вид ліцензії, то вважається, що за цим договором надається:

- а) виключна ліцензія ;
- б) невиключна ліцензія;
- в) одинична ліцензія;
- г) субліцензія.

19. У разі відсутності в ліцензійному договорі умови про територію, на яку поширюються надані права на використання об'єкта права інтелектуальної власності, дія ліцензії поширюється на:

- а) територію усіх держав, які є учасницями Договору про заснування ВОІВ;
- б) територію держав - членів Європейського Союзу;
- в) територію області України, в якій був підписаний ліцензійний договір;
- г) територію України.

20. У разі відсутності у ліцензійному договорі умови про строк договору він вважається:

- а) укладеним на невизначений строк;
- б) укладеним на строк, що залишився до спливу строку чинності виключного майнового права на визначений у договорі об'єкт права інтелектуальної власності, але не більше ніж на 5 років;
- в) неукладеним;
- г) укладеним на 10 років.

ВАРІАНТ 9

1. Договір щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності укладається у такій формі:

- а) усній;
- б) письмовій, а у випадках, встановлених законом, може укладатися усно;
- в) письмовій;
- г) письмовій і підлягає нотаріальному посвідченню.

2. За ліцензійним договором одна сторона (ліцензіар) надає другій стороні (ліцензіату):

- а) Особисті немайнові права на використання об'єкта права інтелектуальної власності;
- б) Право на одержання винагороди за використання об'єкта права інтелектуальної власності;
- в) Виключне право на результат творчої діяльності;
- г) Об'єкт права інтелектуальної власності;
- д) Дозвіл на використання об'єкта права інтелектуальної власності (ліцензію)

3. Якщо ліцензійним договором не передбачено вид ліцензії, то вважається, що за цим договором надається:

- а) виключна ліцензія ;
- б) невиключна ліцензія;
- в) одинична ліцензія;
- г) субліцензія;
- д) перехресна ліцензія.

4. У разі відсутності в ліцензійному договорі умови про територію, на яку поширюються надані права на використання об'єкта права інтелектуальної власності, дія ліцензії поширюється на:

- а) територію усіх держав, які є учасниками Договору про заснування ВОІВ;
- б) територію держав - членів Європейського Союзу;
- в) територію області України, в якій був підписаний ліцензійний договір;
- г) територію держав – учасниць Паризької конвенції з охорони промислової власності;

д) територію України.

5. У разі відсутності у ліцензійному договорі умови про строк договору він вважається:

- 1. укладеним на невизначений строк;
- 2. укладеним на строк, що залишився до спливу строку чинності виключного майнового права на визначений у договорі об'єкт права інтелектуальної власності, але не більше ніж на 5 років;

3. неукладеним;

4. укладеним на 10 років;

5. укладеним на 5 років

6. Оригінал твору образотворчого мистецтва, створеного за договором про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності, переходить у власність:

- 1. замовника;
- 2. творця;
- 3. творця і замовника як об'єкт їхньої спільної сумісної власності;
- 4. роботодавця;
- 5. творця і замовника як об'єкт їхньої спільної часткової власності.

7. Майнові права інтелектуальної власності на твір образотворчого мистецтва, створеного за договором про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності, залишаються за:

- 1. автором, якщо інше не встановлено договором;
- 2. замовником, якщо інше не встановлено договором;
- 3. підрядником, якщо інше не встановлено інше;
- 4. ліцензіатом, якщо інше не встановлено договором;
- 5. ліцензіаром, якщо інше не встановлено договором .

8. Чи впливає укладення договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності на ліцензійні договори, які були укладені раніше:

- 1. має наслідком їх припинення;
- 2. не впливає;
- 3. впливає у випадках, передбачених законом;
- 4. не впливає, якщо це передбачено в умовах попередньо укладених ліцензійних договорів;

5. має наслідком їх недійсність.

9. Договір комерційної концесії підлягає державній реєстрації органом, який:

- а) здійснив державну реєстрацію користувача;
- б) здійснив державну реєстрацію правоволодільця;

- в) здійснює державну реєстрацію правочинів;
- г) здійснює державну реєстрацію прав інтелектуальної власності;
- д) здійснює державну реєстрацію речових прав.

10. Якщо правовласник зареєстрований в іноземній державі, реєстрація договору комерційної концесії здійснюється органом, який:

- а) здійснив державну реєстрацію користувача;
- б) здійснив державну реєстрацію правовласника;
- в) здійснює державну реєстрацію правочинів;
- г) здійснює державну реєстрацію прав інтелектуальної власності;
- д) здійснює державну реєстрацію речових прав.

ВАРІАНТ 10

1. У відносинах з третіми особами сторони договору комерційної концесії мають право посилалися на договір комерційної концесії лише з моменту:

- 1. підписання договору;
- 2. державної реєстрації користувача;
- 3. державної реєстрації договору;
- 4. державної реєстрації майнових прав інтелектуальної власності, що входять до комплексу прав, що є предметом договору;
- 5. державної реєстрації правоволодільця.

2. Користувач та субкористувач (за договором комерційної субконцесії) відповідають перед правовласником за завдану йому шкоду:

- 1. солідарно;
- 2. субсидіарно;
- 3. у частках, що визначаються відповідно до ступеня їх вини;
- 4. у рівних частках, якщо інше не передбачено договором комерційної концесії;
- 5. у рівних частках, якщо інше не передбачено договором комерційної субконцесії.

3. За договором комерційної концесії правоволоділець за вимогами, що пред'являються до користувача у зв'язку з невідповідністю якості товарів (робіт, послуг), проданих (виконаних, наданих) користувачем, несе:

- 1. солідарну відповідальність;
- 2. субсидіарну відповідальність;
- 3. відповідальність, визначену договором;
- 4. обмежену відповідальність;
- 5. часткову відповідальність.

4. Згідно договору комерційної концесії за вимогами, що пред'являються до користувача як виробника продукції (товарів) правоволоділець, правоволоділець відповідає з користувачем:

- 1. частково;
- 2. солідарно;
- 3. субсидіарно;
- 4. колективно
- 5. обмежено.

5. Користувач, який належним чином виконував свої обов'язки, має право на укладення договору комерційної концесії на новий строк:

- 1. на тих же умовах;
- 2. на умовах, визначених в договорі;
- 3. на найбільш вигідних йому умовах;
- 4. на умовах, погоджених сторонами;
- 5. на умовах, найбільш вигідних правоволодільцю.

6. У відносинах з третіми особами сторони у договорі комерційної концесії мають право посилалися на зміну договору лише з моменту:

1. нотаріального посвідчення цієї зміни;
2. офіційної публікації про таку зміну;
3. досягнення згоди сторонами щодо цієї зміни у належній формі;
4. підписання сторонами додаткової угоди до договору комерційної концесії;
5. державної реєстрації цієї зміни, якщо не доведуть, що третя особа знала або могла знати про зміну договору раніше.

7. Кожна із сторін у договорі комерційної концесії, строк якого не встановлений, має право у будь-який час відмовитися від договору, повідомивши про це другу сторону не менш як за:

1. один місяць, якщо більш тривалий строк не встановлений договором;
2. три місяці;
3. три місяці, якщо більш тривалий строк не встановлений договором;
4. шість місяців;
5. шість місяців, якщо більш тривалий строк не встановлений договором.

8. Якщо в період дії договору комерційної концесії припинилося право, користування яким надано за цим договором, дія договору:

1. не припиняється;
2. не припиняється, крім тих його положень, що стосуються права, яке припинилося;
3. призупиняється;
4. припиняється;
5. продовжується.

9. У випадку припинення права, користування яким надано за договором комерційної концесії, користувач, якщо інше не встановлено договором, має право вимагати:

1. внесення змін у договір;
2. розірвання договору;
3. укладення нового договору;
4. відшкодування збитків;
5. відповідного зменшення належної правоволодільцеві плати.

10. Вклади учасників простого товариства за вартістю вважаються:

1. рівними;
2. пропорційними їх часткам у статутному капіталі простого товариства;
3. рівними, якщо інше не впливає із договору простого товариства або фактичних обставин;
4. рівними, якщо інше не передбачено засновницьким договором простого товариства;
5. рівними, якщо інше не встановлено у статуті простого товариства.

ВАРІАНТ 11

1. Якщо договір простого товариства не пов'язаний із здійсненням його учасниками підприємницької діяльності, кожний учасник відповідає за спільними договірними зобов'язаннями:

1. солідарно усім своїм майном;
2. частиною свого майна, визначеного у договорі простого товариства;
3. в межах свого вкладу;
4. усім своїм майном пропорційно вартості його вкладу у спільне майно;
5. у повному обсязі усім своїм майном.

2. Якщо договір простого товариства пов'язаний із здійсненням його учасниками підприємницької діяльності, учасники за всіма спільними зобов'язаннями незалежно від підстав їх виникнення відповідають:

1. усім своїм майном пропорційно до вартості їх вкладів у спільне майно;
2. солідарно;
3. частково - в межах свого вкладу;
4. субсидіарно;
5. частково - пропорційно до розміру своєї частки.

3. Учасник простого товариства, який вніс у спільну власність річ, визначену індивідуальними ознаками, має право у разі припинення договору простого товариства вимагати:

1. повернення йому цієї речі на підставі виконавчого напису нотаріуса за умови додержання інтересів інших учасників і кредиторів;
2. повернення йому цієї речі в судовому порядку за умови додержання інтересів інших учасників і кредиторів;
3. відшкодування вартості речі;
4. повернення йому цієї речі або заміни на іншу річ того ж роду і тієї ж якості;
5. виплати йому подвійної вартості речі.

4. Якщо строк (термін) виконання завдання, за яке публічно обіцяно винагороду, не встановлений, воно вважається чинним протягом:

1. трьох місяців;
2. шести місяців;
3. тридцяти днів;
4. одного року;
5. розумного часу відповідно до змісту завдання.

5. У разі зміни завдання, за яке публічно обіцяно винагороду, особа, яка приступила до виконання завдання, має право вимагати:

1. розумну плату;
2. відшкодування збитків, завданих у зв'язку із зміною завдання;
3. публічного вибачення;
4. виплати винагороди (нагороди) у повному обсязі відповідно до первісних умов;
5. виплати частини винагороди (нагороди) за частину виконаного завдання.

6. Конкурс, на який засновник конкурсу має право запросити до участі в ньому персональних учасників, називається:

1. приватний конкурс;
2. спеціальний конкурс;
3. персональний конкурс;
4. закритий конкурс;
5. індивідуальний конкурс.

7. Розмір відшкодування шкоди, завданої майну особи, яка без відповідних повноважень рятувала від реальної загрози майно іншої особи, яке має істотну цінність, не може перевищувати:

1. вартості врятованого майна;
2. реальної вартості знищеного чи пошкодженого майна особи, яка рятувала від реальної загрози майно іншої особи;
3. 100 мінімальних заробітних плат;
4. 53 тис.грн;
5. вартості майна, яке рятувалось.

8. Шкода, завдана особі, яка без відповідних повноважень рятувала здоров'я та життя фізичної особи від реальної загрози для неї, відшкодовується у повному обсязі:

1. цією фізичною особою, а в разі її смерті - спадкоємцями;
2. Фондом соціального страхування від нещасних випадків;

3. уповноваженим органом державної влади з надзвичайних ситуацій;
4. державою;
5. НАСК „Оранта”.

9. *Шкода, завдана каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, яка без відповідних повноважень рятувала від реальної загрози майно іншої особи, яке має істотну цінність, відшкодовується державою :*

1. в розмірі, який покриває необхідні витрати на лікування та посилене харчування потерпілої фізичної особи;
2. в повному обсязі;
3. в повному обсязі, але в межах вартості майна, що рятувалось;
4. частково у розмірі, що визначається судом з урахуванням обставин, що мають істотне значення;
5. з урахуванням майнового становища власника (володільця) майна, що рятувалось.

10. *Зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди припиняється у разі:*

1. закінчення строку для оголошення конкурсу;
2. втрати винагороди, яка була публічно обіцяна;
3. закінчення строку для передання результату;
4. відмови особи, яка публічно оголосила винагороду, виплатити таку винагороду;
5. прийняття особою, яка публічно обіцяла винагороду, рішення про відкликання завдання;
6. передання результату особою, яка першою виконала завдання;
7. передання результату усіма особами, які виконували завдання;
8. істотного погіршення майнового стану особи, яка публічно обіцяла винагороду;
9. публічне оголошення особою, яка публічно обіцяла винагороду, про припинення завдання.

ВАРІАНТ 12

1. *Шкода, завдана майну особи, яка без відповідних повноважень рятувала від реальної загрози майно іншої особи, яке має істотну цінність:*

1. відшкодовується власником (володільцем) цього майна;
2. відшкодовується державою;
3. відшкодовується НАСК „Оранта”;
4. відшкодовується лише за умови, що майно було фактично врятоване;
5. не відшкодовується.

2. *Об'єктами, дозвіл на використання яких може надаватись за ліцензійним договором, можуть бути:*

1. ділова репутація;
  2. бази даних;
  3. географічні зазначення;
  4. комерційний досвід;
  5. інформація;
  6. винаходи;
  7. ділові зв'язки.
3. *Сторонами ліцензійного договору є:*
1. продавець ліцензії;
  2. ліцензіар;
  3. правоволоділець;
  4. творець;
  5. ліцензіат;
  6. ліцитатор;

7. покупець ліцензії.
4. *Ліцензіар може відмовитися від ліцензійного договору:*
  1. у разі, коли до закінчення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт залишилось менше, ніж п'ять років;
  2. у разі порушення ліцензіатом інших умов договору;
  3. коли інша особа запропонує йому більший розмір виплат за використання об'єкта права інтелектуальної власності, порівняно з розміром виплат, передбачених ліцензійним договором;
  4. у разі порушення ліцензіатом встановленого договором терміну початку використання об'єкта права інтелектуальної власності;
  5. у разі припинення чинності патенту (свідоцтва);
  6. у разі недосягнення сторонами згоди з усіх істотних умов договору;
  7. у разі відсутності в ліцензійному договорі умови про строк договору.
5. *Ліцензія може бути оформлена як:*
  1. довіреність;
  2. складова частина довіреності;
  3. окремий документ;
  4. письмове повноваження;
  5. складова частина заявки;
  6. складова частина ліцензійного договору;
  7. складова частина патенту (свідоцтва).
6. *Невиключна ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності має такі ознаки:*
  1. виключає можливості видачі ліцензіаром іншим особам ліцензій на використання цього об'єкта у зазначеній сфері;
  2. не виключає можливості видачі ліцензіаром іншим особам ліцензій на використання цього об'єкта у зазначеній сфері;
  3. видається не більш як двом ліцензіатам;
  4. виключає можливості використання ліцензіаром об'єкта права інтелектуальної власності у сфері, що обмежена цією ліцензією;
  5. не виключає можливість ліцензіара у будь-який момент відкликати таку ліцензію;
  6. не виключає можливості використання ліцензіаром об'єкта права інтелектуальної власності у сфері, що обмежена цією ліцензією;
  7. видається лише одній особі.
7. *Типові ліцензійні договори можуть затверджувати:*
  1. сторони ліцензійного договору;
  2. організації колективного управління;
  3. патентні повірені;
  4. уповноважені відомства;
  5. споживчі спілки;
  6. творчі спілки;
  7. професійні спілки.
8. *Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: «За ліцензійним договором одна сторона (ліцензіар) надає другій стороні (ліцензіату)...»:*
  1. дозвіл на використання об'єкта права промислової власності (ліцензію);
  2. виключне право на результат творчої діяльності;
  3. дозвіл на використання об'єкта права інтелектуальної власності (ліцензію);
  4. об'єкт права інтелектуальної власності;
  5. на умовах, визначених за взаємною згодою сторін з урахуванням вимог цього Кодексу та іншого закону;

6. на умовах, визначених актами цивільного законодавства та моральними засадами суспільства;

7. на умовах, визначених за взаємною згодою сторін з урахуванням вимог Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

9. Згідно Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» ліцензійний договір на знаки для товарів і послуг (торговельні марки) повинен містити такі умови:

1. якість товарів і послуг, виготовлених чи наданих за ліцензійним договором, повинна бути не нижчою від якості товарів і послуг власника свідоцтва (ліцензіара);

2. ліцензіар не втручатиметься у діяльність ліцензіата;

3. ліцензіат не повинен конкурувати з ліцензіатом;

4. якість товарів і послуг, виготовлених ліцензіатом, повинна відповідати державним стандартам;

5. ліцензіар здійснюватиме контроль за тим, щоб якість товарів і послуг, виготовлених чи наданих за ліцензійним договором, не була вищою від якості товарів і послуг власника свідоцтва (ліцензіара);

6. ліцензіар здійснюватиме контроль за тим, щоб якість товарів і послуг, виготовлених чи наданих за ліцензійним договором, не була нижчою від якості товарів і послуг власника свідоцтва (ліцензіара);

7. якість товарів і послуг, виготовлених чи наданих за ліцензійним договором, повинна бути нижчою від якості товарів і послуг власника свідоцтва (ліцензіара).

10. Згідно Закону України «Про авторське право та суміжні права» передача права на використання твору іншим особам може здійснюватися на основі:

1. авторського концесійного договору;

2. авторського договору про передачу невиключного права на використання твору;

3. ліцензії;

4. авторського договору замовлення;

5. авторського договору про передачу виключного права на використання твору;

6. авторського договору про передання (відчуження) майнових авторських прав на твір;

7. договору прокату.

ВАРІАНТ 13

1. Сторонами у договорі про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності є:

1. ліцензіар;

2. творець;

3. покупець;

4. ліцензіат;

5. підрядник;

6. замовник;

7. користувач.

2. Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: «За договором про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності одна сторона (творець – письменник, художник тощо) зобов'язується...»:

1. використовувати об'єкт права інтелектуальної власності;

2. створити об'єкт права інтелектуальної власності відповідно до вимог другої сторони (замовника);

3. та дозволити використання цього об'єкта другій стороні (замовнику);

4. та в установлений строк;
  5. виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника);
  6. та передати виключні майнові права на цей об'єкт другій стороні (замовнику);
  7. провести за завданням другої сторони (замовника) наукові дослідження.
3. *У договорі про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності повинно бути зазначено:*
1. вид ліцензії;
  2. способи використання об'єкта права інтелектуальної власності замовником;
  3. умови використання об'єкта права інтелектуальної власності творцем;
  4. обмеження прав творця щодо створення інших об'єктів у майбутньому;
  5. умови використання об'єкта права інтелектуальної власності замовником;
  6. способи використання об'єкта права інтелектуальної власності творцем;
  7. розмір авансу, що передається творцеві.
4. *Державна реєстрація ліцензійних договорів здійснюється на вимогу:*
1. ліцитатора;
  2. будь-якої заінтересованої особи;
  3. ліцензіара;
  4. винахідника;
  5. ліцензіата;
  6. патентного повіреного;
  7. Державного департаменту інтелектуальної власності.
5. *Сторони за договором комерційної концесії мають назву:*
1. концесіонер;
  2. правоволоділець;
  3. відчужувач;
  4. ліцензіар;
  5. ліцензіат;
  6. користувач;
  7. концесіодавець.
6. *Сторонами в договорі комерційної концесії можуть бути:*
1. фізичні особи;
  2. територіальні громади;
  3. повнолітні дієздатні фізичні особи;
  4. іноземні держави;
  5. фізичні особи, які є суб'єктами підприємницької діяльності;
  6. юридичні особи, які є суб'єктами підприємницької діяльності;
  7. юридичні особи.
7. *Користувач за договором комерційної концесії може укласти договір комерційної субконцесії, за яким він надає іншій особі (субкористувачу) право користування наданим йому правоволодільцем комплексом прав або частиною комплексу прав на умовах:*
1. погоджених із правоволодільцем;
  2. визначених законодавством;
  3. встановлених користувачем;
  4. визначених договором комерційної концесії;
  5. погоджених з Держкомпідприємництва;
  6. встановлених договором комерційної субконцесії;
  7. встановлених користувачем, якщо це не суперечить законодавству України.
8. *У разі смерті правоволодільця його права та обов'язки за договором комерційної концесії переходять до спадкоємця за умови, що він:*
1. має досвід у використанні об'єктів права інтелектуальної власності;

2. зареєстрований або протягом шести місяців від дня відкриття спадщини зареєструється як суб'єкт підприємницької діяльності;

3. повідомить користувача про зміну правоволодільця;

4. повідомить користувача про зміну правоволодільця і користувач не матиме заперечень;

5. підпише додатковий договір до основного договору комерційної концесії про зміну правоволодільця;

6. передасть свої права і обов'язки особі, яка має право займатися підприємницькою діяльністю;

7. внесе зміни у договір комерційної концесії щодо найменування право володільця.

9. У разі зміни торговельної марки чи іншого позначення правоволодільця, права на використання яких входять до комплексу прав, наданих користувачеві за договором комерційної концесії, цей договір зберігає чинність щодо нового позначення правоволодільця, якщо користувач не вимагає:

1. розірвання договору;

2. укладення нового договору;

3. внесення змін у договір;

4. визнання договору недійсним;

5. зменшення плати за договором;

6. відшкодування збитків;

7. укладення додаткового договору.

10. Спільна діяльність може здійснюватися:

1. на основі злиття двох чи більше юридичних осіб в одну юридичну особу;

2. на основі об'єднання вкладів учасників;

3. виключно на основі об'єднання вкладів учасників;

4. без об'єднання вкладів учасників;

5. шляхом приєднання однієї юридичної особи до іншої юридичної особи;

6. виключно з метою отримання прибутку;

7. виключно зі створенням юридичної особи.

ВАРІАНТ 14

1. Користування спільним майном учасників простого товариства здійснюється:

1. у порядку, що встановлюється статутом простого товариства;

2. за спільною згодою учасників;

3. за рішенням, за яке проголосувало більшість учасників

4. через спеціально створений орган;

5. у порядку, що встановлюється за рішенням суду, - в разі недосягнення учасниками згоди щодо користування спільним майном;

6. кожним учасником на власний розсуд;

7. у порядку, що встановлюється учасником (учасниками), частка якого (яких) перевищує 75 відсотків.

2. Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: "За договором про спільну діяльність сторони (учасники) зобов'язуються спільно діяти ...":

1. з метою одержання прибутку;

2. без створення юридичної особи;

3. зі створенням чи без створення юридичної особи;

4. зі створенням юридичної особи;

5. з метою реалізації спільного проекту;

6. для досягнення певної мети, що не суперечить законові;

7. на основі об'єднання вкладів.

3. У відносинах із третіми особами повноваження учасника простого товариства вчиняти правочини від імені всіх учасників посвідчується:

1. розпискою;
2. довіреністю, виданою йому іншими учасниками;
3. довіреністю, виданою йому уповноваженим органом простого товариства;
4. наказом керівника простого товариства;
5. договором простого товариства;
6. установчим актом простого товариства;
7. паспортом.

4. У відносинах із третіми особами учасники простого товариства не можуть посилалися на обмеження прав учасника, який вчинив правочин, щодо ведення спільних справ учасників, крім випадків, коли вони доведуть, що на момент вчинення правочину третя особа:

1. не могла усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними;
2. була необачною при виборі контрагента;
3. знала про наявність таких обмежень;
4. не ознайомила із засновницьким договором простого товариства;
5. могла знати про наявність таких обмежень;
6. не була належним чином проінформована про наявність таких обмежень;
7. допустила грубу необережність.

5. Обіцянка винагороди є публічною, якщо вона сповіщена:

1. у засобах масової інформації;
2. у вигляді публічної оферти;
3. органам публічної влади;
4. іншим чином визначеному колу осіб;
5. двом чи більше конкретним особам;
6. іншим чином невизначеному колу осіб;
7. юридичною особою публічного права.

6. У разі публічної обіцянки винагороди завдання, яке належить виконати, може стосуватися:

1. дії чи бездіяльності;
2. багаторазової дії;
3. разової дії;

4. необмеженої кількості дій одного виду, які не можуть вчинятися різними особами;

5. необмеженої кількості дій одного виду, які можуть вчинятися різними особами;
6. необмеженої кількості подій;

7. необмеженої кількості дій одного виду, які може вчинити лише заздалегідь відома особа.

7. Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: «Особа, яка публічно обіцяла винагороду, має право змінити ... та ...»:

1. умови договору;
  2. завдання;
  3. час початку виконання завдання;
  4. швидкість виконання завдання;
  5. особу, яка повинна виконати завдання;
  6. умови надання винагороди;
  7. спосіб публічної обіцянки винагороди.
8. Конкурс (змагання) має право оголосити:
1. юридична особа;

2. фізична особа за умови, що вона зареєстрована як суб'єкт підприємницької діяльності;

3. тендерний комітет;

4. фізична особа;

5. юридична особа, яка одержала ліцензію на здійснення такої діяльності;

6. журі;

7. конкурсна комісія.

9. *Засновник конкурсу повідомляє про його умови:*

1. в день початку конкурсу;

2. одночасно з оголошенням про конкурс;

3. коли звернулась достатня кількість осіб;

4. усім, хто виявив бажання брати участь у конкурсі;

5. лише тим, хто на його думку зможе зберегти це в таємниці;

6. персонально кожному, хто виявив бажання брати участь у конкурсі;

7. тим, хто підтримує учасників конкурсу.

10. *Істотними умовами оголошення конкурсу є:*

1. кількість учасників;

2. предмет конкурсу;

3. склад конкурсної комісії (журі);

4. нагорода (премія), яка має бути виплачена переможцеві;

5. кількість призових місць;

6. час початку конкурсу;

7. час закінчення конкурсу.

ВАРІАНТ 15

1. *Виберіть договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, які регулюються Главою 75 Цивільного кодексу України:*

1. ліцензійний договір;

2. договір комісії;

3. договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності;

4. договір факторингу;

5. договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності;

6. договір про передання особистих немайнових прав інтелектуальної власності;

7. інший договір щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності;

8. договір франчайзингу;

9. інший договір щодо розпорядження особистими немайновими правами інтелектуальної власності.

2. *Цивільний кодекс України передбачає такі види ліцензії на використання об'єкта права інтелектуальної власності:*

1. безпатентна;

2. виключна;

3. одинична;

4. генеральна;

5. супутня;

6. перехресна;

7. невиключна;

8. патентна;

9. відкрита.

3. *Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: «У ліцензійному договорі визначаються ...»:*

1. найменування органу, який видав ліцензію;
2. вид ліцензії;
3. особисті немайнові права на використання об'єкта права інтелектуальної власності, які надаються за договором;
4. місце укладення договору;
5. сфера використання об'єкта права інтелектуальної власності (конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються права, тощо);
6. розмір, порядок і строки виплати плати за використання об'єкта права інтелектуальної власності;
7. відповідальність сторін;
8. інші умови, які сторони вважають за доцільне включити у договір;
9. порядок виплати дивідендів.

4. *За договором комерційної концесії одна сторона (правоволоділець) зобов'язується надати другій стороні (користувачеві) за плату право користування відповідно до її вимог комплексом належних цій стороні прав з метою:*

1. отримання послуг;
  2. виготовлення певного виду товару;
  3. досягнення соціального ефекту;
  4. використання об'єктів права інтелектуальної власності;
  5. вчинення певних дій;
  6. надання послуг;
  7. продажу певного виду товару;
  8. збільшення прибутку;
  9. купівлі певного товару.
5. *Предметом договору комерційної концесії є:*
1. дозвіл на здійснення певного виду господарської діяльності;
  2. право на використання об'єктів права інтелектуальної власності (торговельних марок, промислових зразків, винаходів, творів, комерційних таємниць тощо);
  3. дозвіл на будівництво та (або) експлуатацію автомобільних доріг;
  4. право вимоги, якщо вимога не має особистого характеру;
  5. право на використання комерційного досвіду;
  6. товар, який створений на момент укладення договору або буде створений (придбаний, набутий) у майбутньому;
  7. особисті немайнові права;
  8. право на використання ділової репутації;
  9. майно.
6. *Предметом договору комерційної концесії є:*
1. право на використання комерційного досвіду;
  2. будівництво та (або) експлуатація автомобільних доріг;
  3. найменування юридичної особи;
  4. право на використання об'єктів права інтелектуальної власності (торговельних марок, промислових зразків, винаходів, творів, комерційних таємниць тощо);
  5. розробка родовищ корисних копалин;
  6. підприємство як єдиний майновий комплекс;
  7. товар, який створений на момент укладення договору або буде створений (придбаний, набутий) у майбутньому;
  8. право на використання ділової репутації;
  9. одержаний від здійснення підприємницької діяльності прибуток.
7. *Правоволоділець за договором комерційної концесії зобов'язаний:*

1. не конкурувати з користувачем;
  2. не надавати додаткові послуги користувачеві;
  3. передати користувачеві комерційну документацію;
  4. передати користувачеві технічну документацію;
  5. регулювати верхню чи нижню межу ціни товару (робіт, послуг), передбаченого договором;
  6. надати іншу інформацію, необхідну для здійснення прав, наданих користувачеві за договором комерційної концесії;
  7. забезпечити нотаріальне посвідчення договору;
  8. проінформувати користувача та його працівників з питань, пов'язаних із здійсненням наданих користувачеві за договором комерційної концесії прав;
  9. слідкувати за обслуговуванням покупців (замовників), які мають місцезнаходження (місце проживання) на території, визначеній у договорі.
8. *Користувач за договором комерційної концесії зобов'язаний:*
1. забезпечити державну реєстрацію договору;
  2. забезпечити відповідність якості товарів (робіт, послуг), що виробляються (виконуються, надаються) відповідно до договору комерційної концесії, якості аналогічних товарів (робіт, послуг), що виробляються (виконуються, надаються) правоволодільцем;
  3. використовувати торговельну марку та інші позначення правоволодільця, визначених у договорі способом;
  4. передати правоволодільцеві технічну та комерційну документацію, необхідну для здійснення ним прав, що надаються за договором;
  5. надавати правоволодільцеві постійне технічне та консультативне сприяння, включаючи сприяння у навчанні та підвищенні кваліфікації працівників;
  6. не розголошувати секрети виробництва правоволодільця, іншу одержану від нього конфіденційну інформацію;
  7. інформувати покупців (замовників) найбільш очевидним для них способом про використання ним торговельної марки та інших позначень правоволодільця за договором комерційної концесії;
  8. дотримуватися інструкцій та вказівок правоволодільця, спрямованих на забезпечення відповідності характеру, способів та умов використання комплексу наданих прав використанню цих прав правоволодільцем;
  9. рекламувати товари (роботи, послуги) правоволодільця.
9. *В договорі комерційної концесії можуть бути передбачені особливі умови, зокрема:*
1. обов'язок правоволодільця не надавати іншим особам аналогічні комплекси прав для їх використання на закріпленій за користувачем території або утримуватися від власної аналогічної діяльності на цій території;
  2. обов'язок користувача продавати товари (виконувати роботи, надавати послуги) виключно певній категорії покупців (замовників);
  3. визначення правоволодільцем ціни товару, її верхньої чи нижньої межі;
  4. обов'язок користувача не конкурувати з правоволодільцем на території, на яку поширюється чинність договору, щодо підприємницької діяльності, яку здійснює користувач з використанням наданих правоволодільцем прав;
  5. право правоволодільця втручатися в оперативно-господарську діяльність користувача;
  6. обов'язок користувача не одержувати аналогічні права від конкурентів (потенційних конкурентів) правоволодільця;
  7. право користувача продавати товари виключно покупцям (замовникам), які мають місцезнаходження (місце проживання) на території, визначеній у договорі;

8. обов'язок користувача погоджувати з правоволодільцем місце розташування приміщень для продажу товарів (виконання робіт, надання послуг), передбачених договором, а також їх внутрішнє і зовнішнє оформлення;

9. право користувача продавати товари (виконувати роботи, надавати послуги) виключно певній категорії покупців (замовників).

10. За договором простого товариства сторони (учасники) беруть зобов'язання:

1. об'єднати свої зусилля;
2. об'єднати свої вклади;
3. координувати свої дії
4. спільно діяти;
5. зі створенням юридичної особи;
6. з метою, не пов'язаною з особистим, домашнім, сімейним чи іншим подібним споживанням;

7. з метою одержання прибутку або досягнення іншої мети.

ВАРІАНТ 16

1. Договір комерційної концесії припиняється у разі:

1. конкуренції користувача з правоволодільцем;
2. припинення права правоволодільця на торговельну марку чи інше позначення, визначене в договорі, без його заміни аналогічним правом;
3. незабезпечення правоволодільцем якості товару;
4. надання користувачем додаткових послуг покупцям;
5. оголошення користувача неплатоспроможним (банкрутом);
6. оголошення правоволодільця неплатоспроможним (банкрутом);
7. незабезпечення правоволодільцем державної реєстрації договору;
8. одержання користувачем аналогічних прав від конкурентів правоволодільця;
9. припинення права правоволодільця, користування яким надано за договором комерційної концесії.

2. Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: «За договором про спільну діяльність сторони (учасники) зобов'язуються ...»:

1. управляти певним майном;
2. передати певне майно (товар);
3. спільно діяти;
4. на основі об'єднання вкладів;
5. без створення юридичної особи;
6. зі створенням юридичної особи;
7. для досягнення певної мети, що не суперечить законові;
8. виплатити певну грошову суму;
9. з метою одержання прибутку.

3. Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: “За договором простого товариства сторони (учасники) беруть зобов'язання ... та ...”:

1. спільно діяти;
2. з метою одержання прибутку;
3. об'єднати свої вклади;
4. заснувати просте товариство;
5. об'єднати свої вклади, якщо інше не передбачено договором;
6. об'єднати свої зусилля;
7. здійснювати підприємницьку діяльність;
8. з метою одержання прибутку або досягнення іншої мети;
9. за винагороду.

4. Вкладом учасника вважається все те, що він вносить у спільну діяльність (спільне майно), в тому числі:

1. грошові кошти;
2. інтелект;
3. інше майно;
4. розуміння важливості спільної справи;
5. професійні та інші знання;
6. життєвий досвід;
7. ділова репутація та ділові зв'язки;
8. навички та вміння;
9. честь і гідність.

5. Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: "Внесене учасниками майно, яким вони володіли на праві власності, а також ... та ... є ..., якщо інше не встановлено договором простого товариства або законом":

1. спільною сумісною власністю учасників;
2. вироблена учасниками продукція;
3. одержані учасниками доходи;
4. спільною частковою власністю учасників;
5. власністю простого товариства;
6. колективною власністю учасників;
7. одержані від такої діяльності плоди і доходи;
8. вироблена у результаті спільної діяльності продукція;
9. майно, яким учасники користувалися на підставі договору найму (оренди).

6. Виберіть правильні положення щодо ведення спільних справ учасників простого товариства:

1. під час ведення спільних справ кожен учасник має право діяти від імені всіх учасників, якщо договором простого товариства не встановлено, що ведення справ здійснюється окремими учасниками або спільно всіма учасниками;

2. у разі спільного ведення справ для вчинення кожного правочину потрібна згода більшості учасників;

3. у відносинах з третіми особами повноваження учасника вчиняти правочини від імені всіх учасників посвідчується ліцензією, виданою йому іншими учасниками;

4. жоден з учасників не має права діяти від імені всіх учасників;

5. у разі спільного ведення справ для вчинення кожного правочину потрібна згода всіх учасників;

6. ведення спільних справ здійснює директор простого товариства;

7. під час ведення спільних справ кожен учасник має право діяти від імені всіх учасників, якщо це передбачено договором простого товариства;

8. у відносинах з третіми особами повноваження учасника вчиняти правочини від імені всіх учасників посвідчується довіреністю, виданою йому іншими учасниками, або договором простого товариства;

9. у разі спільного ведення справ для вчинення правочину достатньо волевиявлення будь-кого з учасників.

7. Договір простого товариства припиняється у разі:

1. укладення одним із учасників іншого договору простого товариства;
2. оголошення учасника банкрутом, якщо домовленістю між учасниками не передбачено збереження договору щодо інших учасників;
3. оголошення простого товариства банкрутом;
4. незабезпечення учасниками державної реєстрації договору;
5. визнання учасника недієздатним, безвісно відсутнім, обмеження його цивільної дієздатності, якщо домовленістю між учасниками не передбачено збереження договору щодо інших учасників;

6. впливу строку договору простого товариства;
7. виділу частки учасника на вимогу його кредитора, якщо домовленістю між учасниками не передбачено збереження договору щодо інших учасників;
8. незабезпечення учасниками нотаріального посвідчення договору;
9. досягнення мети товариства або настання обставин, коли досягнення мети товариства стало неможливим.

8. У сповіщенні публічної обіцянки винагороди мають бути визначені:

1. мета публічної обіцянки;
  2. час початку виконання завдання;
  3. завдання;
  4. строк виконання завдання;
  5. швидкість виконання завдання;
  6. місце виконання завдання;
  7. форма винагороди;
  8. місце і дата отримання винагороди;
  9. розмір винагороди.
9. Зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди припиняється у разі:
1. закінчення строку для оголошення конкурсу;
  2. втрати винагороди, яка була публічно обіцяна;
  3. закінчення строку для передання результату;
  4. відмови особи, яка публічно оголосила винагороду, виплатити таку винагороду;
  5. прийняття особою, яка публічно обіцяла винагороду, рішення про відкликання завдання;
  6. передання результату особою, яка першою виконала завдання;
  7. передання результату усіма особами, які виконували завдання;
  8. істотного погіршення майнового стану особи, яка публічно обіцяла винагороду;
  9. публічне оголошення особою, яка публічно обіцяла винагороду, про припинення завдання.

10. Виберіть вірні положення щодо умов конкурсу:

1. істотними умовами конкурсу є предмет конкурсу та нагорода (премія), яка має бути виплачена переможцеві;
2. умовами конкурсу може бути обумовлено надання переможцеві лише морального заохочення;
3. предметом конкурсу може бути лише виконання роботи;
4. за результатами конкурсу видається диплом (чи інший документ);
5. предметом конкурсу може бути лише результат інтелектуальної, творчої діяльності;
6. за результатами конкурсу видається нагорода (премія);
7. істотними умовами конкурсу є предмет конкурсу, нагорода (премія), особа переможця та склад конкурсної комісії (журі);
8. умовами конкурсу має бути передбачено строк подання творів на конкурс чи виконання певної дії;
9. предметом конкурсу може бути результат інтелектуальної, творчої діяльності, вчинення певної дії, виконання роботи тощо.

ВАРІАНТ 17

1. За наслідками оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які подані на конкурс, засновник конкурсу (конкурсна комісія, журі) може прийняти рішення про:

1. присудження окремих призових місць, якщо їх було встановлено декілька, та нагород (премій);

2. зміну умов проведення конкурсу;
  3. присудження усіх призових місць та нагород (премій), які були визначені умовами конкурсу;
  4. припинення конкурсу;
  5. відмову від проведеного конкурсу;
  6. недійсність проведеного конкурсу;
  7. відмову у присудженні призових місць, якщо жодна із робіт, поданих на конкурс, не відповідає його вимогам;
  8. присудження заохочувального призу та (або) нагороди (премії);
  9. неможливість деяких учасників брати участь у конкурсі
- 2. Виберіть вірні положення щодо умов конкурсу:*
1. за результатами конкурсу видається диплом (чи інший документ);
  2. умовами конкурсу може бути обумовлено надання переможцеві лише морального заохочення;
  3. предметом конкурсу може бути лише виконання роботи;
  4. істотними умовами конкурсу є предмет конкурсу та нагорода (премія), яка має бути виплачена переможцеві;
  5. за результатами конкурсу видається нагорода (премія);
  6. предметом конкурсу може бути лише результат інтелектуальної, творчої діяльності;
  7. істотними умовами конкурсу є предмет конкурсу, нагорода (премія), особа переможця та склад конкурсної комісії (журі);
  8. умовами конкурсу має бути передбачено надання переможцеві морального заохочення;
  9. предметом конкурсу може бути результат інтелектуальної, творчої діяльності, вчинення певної дії, виконання роботи тощо.
- 3. Зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди припиняється у разі:*
1. закінчення строку для передання результату;
  2. закінчення строку для оголошення конкурсу;
  3. втрати винагороди, яка була публічно обіцяна;
  4. передання результату особою, яка першою виконала завдання;
  5. відмови особи, яка публічно оголосила винагороду, виплатити таку винагороду;
  6. прийняття особою, яка публічно обіцяла винагороду, рішення про відкликання завдання;
  7. публічне оголошення особою, яка публічно обіцяла винагороду, про припинення завдання.
  8. передання результату усіма особами, які виконували завдання;
  9. істотного погіршення майнового стану особи, яка публічно обіцяла винагороду;
- 4. За наслідками оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які подані на конкурс, засновник конкурсу (конкурсна комісія, журі) може прийняти рішення про:*
1. присудження окремих призових місць, якщо їх було встановлено декілька, та нагород (премій);
  2. присудження усіх призових місць та нагород (премій), які були визначені умовами конкурсу;
  3. зміну умов проведення конкурсу;
  4. припинення конкурсу;
  5. відмову у присудженні призових місць, якщо жодна із робіт, поданих на конкурс, не відповідає його вимогам;
  6. відмову від проведеного конкурсу;
  7. недійсність проведеного конкурсу;
  8. неможливість деяких учасників брати участь у конкурсі

9. присудження заохочувального призу та (або) нагороди (премії);
5. *Недійсними умовами договору комерційної концесії є умови, відповідно до яких:*
1. правоволоділець має право встановлювати верхню чи нижню межу ціни товару (робіт, послуг), передбаченого договором;
  2. правоволоділець зобов'язаний не надавати іншим особам аналогічні комплекси прав для їх використання на закріпленій за користувачем території або утримуватися від власної аналогічної діяльності на цій території;
  3. правоволоділець має право визначати ціну товару (робіт, послуг), передбаченого договором;
  4. користувач зобов'язаний не конкурувати з правоволодільцем на території, на яку поширюється чинність договору, щодо підприємницької діяльності, яку здійснює користувач з використанням наданих правоволодільцем прав;
  5. користувач має право продавати товари (виконувати роботи, надавати послуги) виключно покупцям (замовникам), які мають місцезнаходження (місце проживання) на території, визначеній у договорі;
  6. користувач зобов'язаний не одержувати аналогічні права від конкурентів (потенційних конкурентів) правоволодільця;
  7. користувач зобов'язаний погоджувати з правоволодільцем місце розташування приміщень для продажу товарів (виконання робіт, надання послуг), передбачених договором, а також їх внутрішнє і зовнішнє оформлення;
  8. користувач має право продавати товари (виконувати роботи, надавати послуги) виключно певній категорії покупців (замовників);
  9. правоволоділець не має права визначати ціну товару (робіт, послуг), передбаченого договором.
6. *Джерелами правового регулювання ліцензійного договору є:*
1. Цивільний кодекс України;
  2. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності»;
  3. Закон України «Про авторське право і суміжні права»;
  4. Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем»;
  5. Загальні умови укладення і виконання ліцензійних договорів у сфері промислової власності;
  6. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки»;
  7. Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів»;
  8. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»;
  9. Закон України «Про ліцензування і ліцензійні договори».
7. *Згідно Закону України «Про авторське право та суміжні права» договір про передачу прав на використання творів вважається укладеним, якщо між сторонами досягнуто згоди щодо таких істотних умов:*
1. розмір і порядок виплати авторської винагороди;
  2. сторони договору;
  3. строк дії договору;
  4. час початку виконання договору;
  5. спосіб використання твору;
  6. місце укладення договору;
  7. територія, на яку поширюється передаване право;
  8. інші умови, щодо яких за вимогою однієї із сторін повинно бути досягнуто згоди.
  9. дата укладення договору;
8. *Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: «Розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності здійснюється на підставі таких договорів: ...»:*

1. договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності;
2. договір купівлі-продажу;
3. заповіт;
4. договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності;
5. договір ренти;
6. ліцензійний договір;
7. договір комерційної концесії;
8. інший договір щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.
9. договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських робіт;
9. *Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: «Правоволоділець зобов'язаний, якщо інше не встановлено договором комерційної концесії...»:*
  1. не втручатись у діяльність користувача;
  2. контролювати якість товарів (робіт, послуг), що виробляються (виконуються, надаються) користувачем на підставі договору комерційної концесії.
  3. визначати ціну товару;
  4. забезпечити державну реєстрацію договору;
  5. не надавати додаткових послуг користувачеві;
  6. забезпечити відповідність якості товарів (робіт, послуг), що виробляються (виконуються, надаються) відповідно до договору комерційної концесії;
  7. надавати користувачеві постійне технічне та консультативне сприяння, включаючи сприяння у навчанні та підвищенні кваліфікації працівників;
  8. не надавати користувачеві постійне технічне та консультативне сприяння;
  9. забезпечити нотаріальне посвідчення договору;
  10. *Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: «Розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності здійснюється на підставі таких договорів: ...»:*
    1. договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності;
    2. договір доручення;
    3. договір оренди майнових прав;
    4. договір підряду;
    5. ліцензійний договір;
    6. договір комерційної концесії;
    7. договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності;
    8. договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських робіт;
    9. інший договір щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.

ВАРІАНТ 18

1. *Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: «Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності може бути... »*
  1. поворотною;
  2. одиничною;
  3. виключною;
  4. чистою;
  5. невиключною;
  6. відкритою;
  7. перехресною;

8. іншого виду, що передбачений законом.
9. іншого виду, що не суперечить закону;
2. *Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: «За договором про спільну діяльність сторони (учасники) зобов'язуються ...»:*
  1. управляти певним майном;
  2. передати певне майно (товар);
  3. спільно діяти;
  4. на основі об'єднання вкладів;
  5. без створення юридичної особи;
  6. зі створенням юридичної особи;
  7. для досягнення певної мети, що не суперечить законові;
  8. виплатити певну грошову суму;
  9. з метою одержання прибутку.
3. *Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: “За договором простого товариства сторони (учасники) беруть зобов'язання ... та ...”:*
  1. спільно діяти;
  2. з метою одержання прибутку;
  3. об'єднати свої вклади;
  4. заснувати просте товариство;
  5. об'єднати свої вклади, якщо інше не передбачено договором;
  6. об'єднати свої зусилля;
  7. здійснювати підприємницьку діяльність;
  8. з метою одержання прибутку або досягнення іншої мети;
  9. за винагороду.
4. *Вкладом учасника вважається все те, що він вносить у спільну діяльність (спільне майно), в тому числі:*
  1. грошові кошти;
  2. інтелект;
  3. інше майно;
  4. розуміння важливості спільної справи;
  5. професійні та інші знання;
  6. життєвий досвід;
  7. ділова репутація та ділові зв'язки;
  8. навички та вміння;
  9. честь і гідність.
5. *Вставте пропущене у наведеному положенні Цивільного кодексу України: “Внесене учасниками майно, яким вони володіли на праві власності, а також ... та ... є ..., якщо інше не встановлено договором простого товариства або законом”:*
  1. спільною сумісною власністю учасників;
  2. вироблена учасниками продукція;
  3. одержані учасниками доходи;
  4. спільною частковою власністю учасників;
  5. власністю простого товариства;
  6. колективною власністю учасників;
  7. одержані від такої діяльності плоди і доходи;
  8. вироблена у результаті спільної діяльності продукція;
  9. майно, яким учасники користувалися на підставі договору найму (оренди).
6. *Виберіть правильні положення щодо ведення спільних справ учасників простого товариства:*
  1. під час ведення спільних справ кожен учасник має право діяти від імені всіх учасників, якщо договором простого товариства не встановлено, що ведення справ здійснюється окремими учасниками або спільно всіма учасниками;

2. у разі спільного ведення справ для вчинення кожного правочину потрібна згода більшості учасників;

3. у відносинах з третіми особами повноваження учасника вчиняти правочини від імені всіх учасників посвідчується ліцензією, виданою йому іншими учасниками;

4. жоден з учасників не має права діяти від імені всіх учасників;

5. у разі спільного ведення справ для вчинення кожного правочину потрібна згода всіх учасників;

6. ведення спільних справ здійснює директор простого товариства;

7. під час ведення спільних справ кожен учасник має право діяти від імені всіх учасників, якщо це передбачено договором простого товариства;

8. у відносинах з третіми особами повноваження учасника вчиняти правочини від імені всіх учасників посвідчується довіреністю, виданою йому іншими учасниками, або договором простого товариства;

9. у разі спільного ведення справ для вчинення правочину достатньо волевиявлення будь-кого з учасників.

7. Договір простого товариства припиняється у разі:

1. укладення одним із учасників іншого договору простого товариства;

2. оголошення учасника банкрутом, якщо домовленістю між учасниками не передбачено збереження договору щодо інших учасників;

3. оголошення простого товариства банкрутом;

4. незабезпечення учасниками державної реєстрації договору;

5. визнання учасника недієздатним, безвісно відсутнім, обмеження його цивільної дієздатності, якщо домовленістю між учасниками не передбачено збереження договору щодо інших учасників;

6. спливу строку договору простого товариства;

7. виділу частки учасника на вимогу його кредитора, якщо домовленістю між учасниками не передбачено збереження договору щодо інших учасників;

8. незабезпечення учасниками нотаріального посвідчення договору;

9. досягнення мети товариства або настання обставин, коли досягнення мети товариства стало неможливим.

8. У сповіщенні публічної обіцянки винагороди мають бути визначені:

1. мета публічної обіцянки;

2. час початку виконання завдання;

3. завдання;

4. строк виконання завдання;

5. швидкість виконання завдання;

6. місце виконання завдання;

7. форма винагороди;

8. місце і дата отримання винагороди;

9. розмір винагороди.

9. Виберіть вірні положення щодо умов конкурсу:

1. істотними умовами конкурсу є предмет конкурсу та нагорода (премія), яка має бути виплачена переможцеві;

2. умовами конкурсу може бути обумовлено надання переможцеві лише морального заохочення;

3. предметом конкурсу може бути лише виконання роботи;

4. за результатами конкурсу видається диплом (чи інший документ);

5. предметом конкурсу може бути лише результат інтелектуальної, творчої діяльності;

6. за результатами конкурсу видається нагорода (премія);

7. істотними умовами конкурсу є предмет конкурсу, нагорода (премія), особа переможця та склад конкурсної комісії (журі);

8. умовами конкурсу має бути передбачено строк подання творів на конкурс чи виконання певної дії;

9. предметом конкурсу може бути результат інтелектуальної, творчої діяльності, вчинення певної дії, виконання роботи тощо.

10. За наслідками оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які подані на конкурс, засновник конкурсу (конкурсна комісія, журі) може прийняти рішення про:

1. присудження окремих призових місць, якщо їх було встановлено декілька, та нагород (премій);

2. зміну умов проведення конкурсу;

3. присудження усіх призових місць та нагород (премій), які були визначені умовами конкурсу;

4. припинення конкурсу;

5. відмову від проведеного конкурсу;

6. недійсність проведеного конкурсу;

7. відмову у присудженні призових місць, якщо жодна із робіт, поданих на конкурс, не відповідає його вимогам;

8. присудження заохочувального призу та (або) нагороди (премії);

9. неможливість деяких учасників брати участь у конкурсі

ВАРІАНТ 19

11. Об'єктами права інтелектуальної власності є:

а) промислова власність, авторське право;

б) особисте право;

в) потреби людини;

г) квартира, будинок, ділянка землі.

12. Оприлюднені чи не оприлюднені твори науки, літератури та мистецтва, які є результатом творчої діяльності особистості незалежно від їх призначення, позитивних якостей, змісту, способу та форми вираження, за умов втілення цих результатів в об'єктивній формі, що уможливорює їх сприйняття іншими людьми – називається:

а) об'єкти цивільного права;

б) об'єкти професійного права;

в) об'єкти інтелектуального права;

г) об'єкти авторського права.

13. Об'єкти інтелектуальної власності, що стосуються прав виконавців, виробників звуко- та відеозаписів, організацій ефірного та кабельного мовлення – називається:

а) об'єкти суміжних прав;

б) об'єкти авторських прав;

в) об'єкти мистецьких прав;

г) об'єкти професійних прав.

14. Персоніфіковані носії відносин інтелектуальної власності (окремі особи, колективи, суспільство в цілому, держава, наднаціональні утворення) – називаються:

а) суб'єкти інтелектуальної власності;

б) суб'єкти професійної власності;

в) суб'єкти інноваційної власності;

г) суб'єкти інформаційної власності.

15. Суб'єкти похідних та залежних від прав авторів творів (виконавці, виробники записів (фонограм, відеограм), організації ефірного та кабельного мовлення) – називається:

а) суб'єкти інноваційних справ;

- б) суб'єкти авторських прав;
- в) суб'єкти інтелектуальних прав;
- г) суб'єкти суміжних прав.

16. Усі види власності та результати творчої інтелектуальної діяльності можна поділити на чотири великі групи це:

- а) авторські, суміжні права, інтелектуальне право;
- б) авторське і суміжне право, права промислової власності, засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу та продукції, що ними виробляється; нетрадиційні права на об'єкти інтелектуальної власності;
- в) інтелектуальне, авторське, наукове, інноваційне;
- г) авторське, суміжне, нетрадиційні права, об'єкти інтелектуальні власності.

17. Інтелектуальна власність охоплює дві сфери прав:

- а) інноваційне право та авторське право;
- б) право промислової власності та авторське і суміжні права;
- в) право промислової власності та авторське право;
- г) авторське і суміжні права.

18. Право інтелектуальної власності це:

- а) сукупність правових норм, що регулюють суспільні відносини у сфері створення, оформлення, використання й охорони результатів інтелектуальної діяльності людей;
- б) нічим не відрізняється від прав на звичайну власність;
- в) сукупність правових норм, що регулюють будь-які відносини у сфері створення та використання результатів інтелектуальної діяльності людей;
- г) сукупність цивільних, адміністративних, кримінально-правових норм, які регулюють відносини у галузі інтелектуальної власності.

19. Права що належать до права інтелектуальної власності:

- а) право користування та розпорядження;
- б) право володіти, використовувати, розпоряджатись;
- в) право утримання;
- г) право заміни.

20. В Україні державний орган, який відповідає за галузь інтелектуальної власності є:

- а) Державний департамент інтелектуальної власності;
- б) Державне агентство з питань інтелектуальної власності;
- в) Міністерство інтелектуальної власності;
- г) Державне підприємство з питань інтелектуальної власності.

ВАРІАНТ 20

1. Якщо договір простого товариства не пов'язаний із здійсненням його учасниками підприємницької діяльності, кожний учасник відповідає за спільними договірними зобов'язаннями:

- 1. солідарно усім своїм майном;
- 2. частиною свого майна, визначеного у договорі простого товариства;
- 3. в межах свого вкладу;
- 4. усім своїм майном пропорційно вартості його вкладу у спільне майно;
- 5. у повному обсязі усім своїм майном.

2. Якщо договір простого товариства пов'язаний із здійсненням його учасниками підприємницької діяльності, учасники за всіма спільними зобов'язаннями незалежно від підстав їх виникнення відповідають:

- 1. усім своїм майном пропорційно до вартості їх вкладів у спільне майно;
- 2. солідарно;
- 3. частково - в межах свого вкладу;

4. субсидіарно;
5. частково - пропорційно до розміру своєї частки.
3. *Учасник простого товариства, який вніс у спільну власність річ, визначену індивідуальними ознаками, має право у разі припинення договору простого товариства вимагати:*
  1. повернення йому цієї речі на підставі виконавчого напису нотаріуса за умови додержання інтересів інших учасників і кредиторів;
  2. повернення йому цієї речі в судовому порядку за умови додержання інтересів інших учасників і кредиторів;
  3. відшкодування вартості речі;
  4. повернення йому цієї речі або заміни на іншу річ того ж роду і тієї ж якості;
  5. виплати йому подвійної вартості речі.
4. *Якщо строк (термін) виконання завдання, за яке публічно обіцяно винагороду, не встановлений, воно вважається чинним протягом:*
  1. трьох місяців;
  2. шести місяців;
  3. тридцяти днів;
  4. одного року;
  5. розумного часу відповідно до змісту завдання.
5. *У разі зміни завдання, за яке публічно обіцяно винагороду, особа, яка приступила до виконання завдання, має право вимагати:*
  1. розумну плату;
  2. відшкодування збитків, завданих у зв'язку із зміною завдання;
  3. публічного вибачення;
  4. виплати винагороди (нагороди) у повному обсязі відповідно до первісних умов;
  5. виплати частини винагороди (нагороди) за частину виконаного завдання.
6. *Конкурс, на який засновник конкурсу має право запросити до участі в ньому персональних учасників, називається:*
  1. приватний конкурс;
  2. спеціальний конкурс;
  3. персональний конкурс;
  4. закритий конкурс;
  5. індивідуальний конкурс.
7. *Розмір відшкодування шкоди, завданої майну особи, яка без відповідних повноважень рятувала від реальної загрози майно іншої особи, яке має істотну цінність, не може перевищувати:*
  1. вартості врятованого майна;
  2. реальної вартості знищеного чи пошкодженого майна особи, яка рятувала від реальної загрози майно іншої особи;
  3. 100 мінімальних заробітних плат;
  4. 53 тис.грн;
  5. вартості майна, яке рятувалось.
8. *Шкода, завдана особі, яка без відповідних повноважень рятувала здоров'я та життя фізичної особи від реальної загрози для неї, відшкодовується у повному обсязі:*
  1. цією фізичною особою, а в разі її смерті - спадкоємцями;
  2. Фондом соціального страхування від нещасних випадків;
  3. уповноваженим органом державної влади з надзвичайних ситуацій;
  4. державою;
  5. НАСК „Оранта”.
9. *Шкода, завдана каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи, яка без відповідних повноважень рятувала від реальної загрози майно іншої особи, яке має істотну цінність, відшкодовується державою :*

1. в розмірі, який покриває необхідні витрати на лікування та посилене харчування потерпілої фізичної особи;

2. в повному обсязі;

3. в повному обсязі, але в межах вартості майна, що рятувалось;

4. частково у розмірі, що визначається судом з урахуванням обставин, що мають істотне значення;

5. з урахуванням майнового становища власника (володільця) майна, що рятувалось.

10. Зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди припиняється у разі:

1. закінчення строку для оголошення конкурсу;

2. втрати винагороди, яка була публічно обіцяна;

3. закінчення строку для передання результату;

4. відмови особи, яка публічно оголосила винагороду, виплатити таку винагороду;

5. прийняття особою, яка публічно обіцяла винагороду, рішення про відкликання завдання;

6. передання результату особою, яка першою виконала завдання;

7. передання результату усіма особами, які виконували завдання;

8. істотного погіршення майнового стану особи, яка публічно обіцяла винагороду;

9. публічне оголошення особою, яка публічно обіцяла винагороду, про припинення завдання.

ВАРІАНТ 21

1. Об'єкти патентного права:

а) вироби;

б) корисні моделі;

в) торговельні марки;

г) фонограми.

2. Початком становлення законодавства України про інтелектуальну власність вважається день прийняття Закону:

а) «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»;

б) «Про авторське право і суміжні права»;

в) «Про власність»;

г) Господарський кодекс України.

3. Права інтелектуальної власності на винахід становлять:

а) немайнові (особисті) права автора;

б) майнові (економічні) права автора, власника (володільця) та/або винахідника;

в) немайнові і майнові права автора, власника (володільця) та/або винахідника;

г) права правонаступника.

4. Об'єкти права інтелектуальної власності поділяються на:

а) Технічні і художні.

б) Неповторні, оригінальні і унікальні.

в) Науково-технічні, комерційні та організаційні.

г) Промислової власності, нетрадиційні, авторські і суміжні.

5. Суб'єктами права інтелектуальної власності можуть бути:

а) Виключно творець об'єкта права інтелектуальної власності та інші особи, яким належать особисті немайнові та (або) майнові права інтелектуальної власності;

б) Виключно творець (творці) об'єкта права інтелектуальної власності;

в) Виключно роботодавці творця об'єкта інтелектуальної власності;

г) Будь-які фізичні чи юридичні особи у період дії охоронного документу.

г) Результат будь-якої творчої діяльності, об'єктами якої є не матеріальні носії, а ті ідеї, думки, міркування, образи, символи тощо, які реалізуються або втілюються в певних матеріальних носіях, і який відповідає вимогам чинного законодавства.

6. Інтелектуальна власність включає в себе:

- а) інтелектуальний продукт як результат творчих зусиль;
- б) майнові права на інтелектуальний продукт;
- в) немайнові права на інтелектуальний продукт;
- г) нематеріальний актив інтелектуального продукту.

7. Правами інтелектуальної власності у відповідності до Цивільного кодексу України є:

а) право володіти, право користуватися, право розпоряджатися об'єктом інтелектуальної власності;

б) право на використання об'єкта інтелектуальної власності та розпоряджання ним;

в) право на передачу об'єктів інтелектуальної власності;

г) право на передачу у спадок об'єктів інтелектуальної власності.

9. Права на об'єкти інтелектуальної власності можна віднести до:

- а) матеріальних активів;
- б) нематеріальних активів;
- в) цінних паперів;
- г) фінансових активів.

8. Яке з наведених нижче тверджень є правильним:

а) право інтелектуальної власності та право власності на об'єкт не залежать одне від одного;

б) право інтелектуальної власності та право власності на об'єкт залежать одне від одного;

в) право інтелектуальної власності та право власності на об'єкт залежать одне від одного, якщо володілець права інтелектуальної власності водночас є володільцем речі.

г) право інтелектуальної власності та право власності на об'єкт це синоніми й однакові поняття.

9. Інтелектуальна власність це:

- а) форма власності;
- б) результат творчої діяльності;
- в) об'єктивна форма, яка може бути використана для задоволення безпосередньо матеріальних потреб людини;
- г) поняття приватної власності.

10. Об'єктами права інтелектуальної власності є:

- а) промислова власність, авторське право;
- б) особисте право;
- в) потреби людини;
- г) квартира, будинок, ділянка землі.

ВАРІАНТ 22

11. Оприлюднені чи не оприлюднені твори науки, літератури та мистецтва, які є результатом творчої діяльності особистості незалежно від їх призначення, позитивних якостей, змісту, способу та форми вираження, за умов втілення цих результатів в об'єктивній формі, що уможливорює їх сприйняття іншими людьми – називається:

- а) об'єкти цивільного права;
- б) об'єкти професійного права;
- в) об'єкти інтелектуального права;

г) об'єкти авторського права.

12. *Об'єкти інтелектуальної власності, що стосуються прав виконавців, виробників звуко- та відеозаписів, організацій ефірного та кабельного мовлення – називається:*

- а) об'єкти суміжних прав;
- б) об'єкти авторських прав;
- в) об'єкти мистецьких прав;
- г) об'єкти професійних прав.

13. *Персоніфіковані носії відносин інтелектуальної власності (окремі особи, колективи, суспільство в цілому, держава, наднаціональні утворення) – називаються:*

- а) суб'єкти інтелектуальної власності;
- б) суб'єкти професійної власності;
- в) суб'єкти інноваційної власності;
- г) суб'єкти інформаційної власності.

16. *Суб'єкти похідних та залежних від прав авторів творів (виконавці, виробники записів (фонограм, відеограм), організації ефірного та кабельного мовлення) – називається:*

- а) суб'єкти інноваційних справ;
- б) суб'єкти авторських прав;
- в) суб'єкти інтелектуальних прав;
- г) суб'єкти суміжних прав.

14. *Усі види власності та результати творчої інтелектуальної діяльності можна поділити на чотири великі групи це:*

- а) авторські, суміжні права, інтелектуальне право;
- б) авторське і суміжне право, права промислової власності, засоби індивідуалізації учасників цивільного обігу та продукції, що ними виробляється; нетрадиційні права на об'єкти інтелектуальної власності;
- в) інтелектуальне, авторське, наукове, інноваційне;
- г) авторське, суміжне, нетрадиційні права, об'єкти інтелектуальні власності.

15. *Інтелектуальна власність охоплює дві сфери прав:*

- а) інноваційне право та авторське право;
- б) право промислової власності та авторське і суміжні право;
- в) право промислової власності та авторське право;
- г) авторське і суміжні права.

16. *Право інтелектуальної власності це:*

- а) сукупність правових норм, що регулюють суспільні відносини у сфері створення, оформлення, використання й охорони результатів інтелектуальної діяльності людей;
- б) нічим не відрізняється від прав на звичайну власність;
- в) сукупність правових норм, що регулюють будь-які відносини у сфері створення та використання результатів інтелектуальної діяльності людей;
- г) сукупність цивільних, адміністративних, кримінально-правових норм, які регулюють відносини у галузі інтелектуальної власності.

17. *Права що належать до права інтелектуальної власності:*

- а) право користування та розпорядження;
- б) право володіти, використовувати, розпоряджатись;
- в) право утримання;
- г) право заміни.

18. *В Україні державний орган, який відповідає за галузь інтелектуальної власності є:*

- а) Державний департамент інтелектуальної власності;
- б) Державне агентство з питань інтелектуальної власності;

- в) Міністерство інтелектуальної власності;
- г) Державне підприємство з питань інтелектуальної власності.

19. Основними підрозділами Державного департаменту інтелектуальної власності є, що відповідає за експертизу винаходів та корисних моделей:

- а) ДП «Українське агентство з авторських і суміжних прав»;
- б) ДП «Український інститут промислової власності»;
- в) ДП «Українське агентство промислових зразків»;
- г) ДП «Український інститут інтелектуальної власності».

20. Патентний повірений це:

- а) особа що діє за дорученням іншої особи у галузі інтелектуальної власності та має державну реєстрацію;
- б) особа що працює у Державному департаменті інтелектуальної власності;
- в) особа що є державним інспектором з питань інтелектуальної власності;
- г) будь-яка особа, що у суді представляє питання пов'язані з інтелектуальною власністю.

ВАРІАНТ 23

1. Вимогами патентоздатності для винаходів є:

- а) новизна, винахідницький рівень, промислова придатність;
- б) наявність аналога;
- в) явний економічний ефект;
- г) діючий макет винаходу.

2. Об'єктами винаходу можуть бути:

- а) продукт, спосіб, застосування раніше відомого продукту чи способу за новим призначенням, технологія;
- б) наукове відкриття;
- в) ідея;
- г) алгоритм;

3. Об'єктом корисної моделі може бути:

- а) конструктивне виконання пристрою, що має характеризуватися явно вираженими просторовими формами;
- б) принцип дії пристрою, що має характеризуватися явно вираженими просторовими формами;
- в) нові властивості речовини;
- г) будь-який пристрій з корисною дією.

4. Промисловий зразок – це:

- а) нове конструктивне вирішення виробу;
- б) діючий макет пристрою;
- в) нове покриття пристрою;
- г) зовнішня форма виробу.

5. Об'єктом комерційного (фірмового) найменування є:

- а) назва або ім'я, під якими підприємець виступає в цивільному обороті;
- б) будь-яке позначення юридичної особи;
- в) оригінальна назва, яка не має аналогів серед підприємців;
- г) назва, під якою зареєстрований підприємець.

6. Фізична чи юридична особа, якій належить патент на об'єкт інтелектуальної власності називається:

- а) патентний повірений;
- б) патентознавець;
- в) патентовласник;
- г) раціоналізатор.

7. Перелік документів, що надається ДДІВ для отримання патенту на винахід (корисну модель) включає:

- а) заяву, опис винаходу (корисної моделі) і креслення;
- б) заяву, опис винаходу (корисної моделі), формулу винаходу (корисної моделі), креслення, реферат;
- в) заяву, опис, формулу винаходу (корисної моделі), реферат;
- г) заяву і формулу винаходу (корисної моделі);

8. Інтелектуальна власність у частині відносин з приводу інтелектуальних продуктів, створених у виробничій та науково-технічній сферах (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, знаків для товарів і послуг, фірмових найменувань, ноу-хау тощо) – називається:

- а) інноваційна власність;
- б) промислова власність;
- в) науково-технічна власність;
- г) професійна власність.

9. Оригінальне технічне рішення, що стосується певного продукту (пристрою, речовини, штаму мікроорганізмів, культури клітин рослин, товарин) або способу (процесу, операцій, прийому тощо), здатне забезпечити корисний ефект; об'єкт промислової власності, якому надається правова охорона шляхом патентування за умов його новизни, неочевидності та промислової придатності – називається:

- а) раціоналізаторська пропозиція;
- б) відкриття;
- в) ноу-хау;
- г) винахід.

10. Відповідність об'єктів промислової власності умовами надання передбаченого законодавством охоронного документа: новизна, неочевидність, винахідницький рівень, промислова придатність, відповідність соціальним інтересам і нормам моралі – називається:

- а) конкурентоспроможність об'єктів промислової власності;
- б) патентоспроможність об'єктів промислової власності;
- в) ефективність об'єктів промислової власності;
- г) корисність об'єктів промислової власності.

ВАРІАНТ 24

11. Комплекс заходів щодо отримання патенту з метою забезпечення правової охорони об'єктів промислової власності – називається:

- а) ліцензування;
- б) акредитація;
- в) патентування;
- г) найменування.

12. Об'єкт промислової власності, нове, промислово придатне конструктивне виконання пристрою, що є результатом інтелектуальної творчої діяльності людини в галузі механіки стосовно тих об'єктів, які мають просторову форму — називається:

- а) торговельна марка;
- б) промисловий зразок;
- в) товарний знак;
- г) корисна модель.

13. Результат творчої діяльності людини у сфері художнього конструювання; художнє або художньо-конструкторське рішення, що визначає зовнішній вигляд виробу і має правову охорону як об'єкт промислової власності – називається:

- а) корисна модель;

- б) торгівельна марка;
- в) промисловий зразок;
- г) товарний знак.

14. Словесний знак для товарів та послуг в особливому графічному виконанні (наприклад, з використанням різних шрифтів) — називається:

- а) товарний знак;
- б) бренд;
- в) слоган;
- г) логотип.

15. Об'єкт промислової власності, найменування юридичної особи, суб'єкта господарювання, яке дає можливість ідентифікувати конкретне підприємство:

- а) фірмове найменування;
- б) логотип;
- в) товарний знак;
- г) бренд.

16. Широковідомий товарний знак; товар (послуга), компанія або концепція, виділені суспільною свідомістю з маси подібних; набір символів та асоціацій, що формують у суб'єктів ринку позитивний образ продукції фірми:

- а) слоган;
- б) бренд;
- в) логотип;
- г) товарний знак.

17. Рекламний лозунг, девіз, спрямований на створення іміджу фірми та рекламу її продукції — називається:

- а) бренд;
- б) слоган;
- в) логотип;
- г) торгівельна марка.

18. Об'єкт промислової власності, що підлягає спеціальній реєстрації, умовні символічні позначення, призначені для індивідуалізації послуг та ідентифікації їх джерел — називається:

- а) товарний знак;
- б) торгівельна марка;
- в) слоган;
- г) знак обслуговування.

19. Знак для товарів і послуг, який слугує для позначення продукції, що має спільні якісні характеристики і виробляється підприємствами, пов'язаними господарсько-правовими чи організаційно-правовими відносинами — називається:

- а) знак обслуговування;
- б) фірмовий знак;
- в) товарний знак;
- г) колективний знак.

20. Позначення, що включають сучасне або історичне найменування певного географічного об'єкта (країни, місцевості, населеного пункту тощо), або похідне від нього найменування стосовно товарів, специфічні якості яких зумовлені людським і (або) природними факторами, характерними для цього географічного об'єкта — називаються:

- а) фірмове найменування;
- б) комерційне найменування;
- в) найменування місць походження товарів;
- г) країна походження товарів.

ВАРІАНТ 25

1. Майнові права на який об'єкт інтелектуальної власності можуть діяти необмежено у часі:

- а) винахід;
- б) торговельна марка;
- в) корисна модель;
- г) раціоналізаторська пропозиція.

2. Права на використання комерційної таємниці охороняються законом України:

- а) «Про авторське право і суміжні права»;
- б) «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»;
- в) «Про захист від недобросовісної конкуренції»;
- г) «Про інтелектуальну власність».

3. Хто є суб'єктом права інтелектуальної власності на компонування інтегрованої мікросхеми:

- а) юридична особа, якій подана заявка;
- б) виключно автор компонування ІМС за договором чи законом;
- в) виключно особи, які набули прав на компонування ІМС за договором чи законом;
- г) автор і особи, які набули прав на компонування ІМС за договором чи законом;
- д) виключно державні органи влади.

4. Знак охорони авторського права містить:

- а) латинську букву "сі" у колі: ©;
- б) латинську букву "пі" у колі: ®;
- в) ім'я особи, яка володіє авторським правом;
- г) рік першої публікації твору.

5. Обирання та впорядкування матеріалів або даних, що вже існували раніше, їх оригінальне розміщення, в результаті якого створюється авторський твір – називається:

- а) контрафакт;
- б) плагіат;
- в) копірайт;
- г) компіляція.

6. Авторське право на твір виникає:

- а) з моменту опублікування твору;
- б) реєстрації твору у відповідному державному органі;
- в) з факту створення твору;
- г) з моменту проставлення на примірнику твору знака ©.

7. Вищим органом ВОІВ є:

- а) Генеральна асамблея;
- б) Комітет;
- в) Рада директорів;
- г) Патентне бюро.

8. Патентно чистими вважаються такі об'єкти:

- а) що не порушують чужих патентних прав;
- б) що належать тільки одному творцю;
- в) що не містять в собі як складові чужі патенти;
- г) що пройшли експертизу на чистоту.

9. Строк протягом якого ДІВ не надіслав повідомлення про заборону закордонного патентування, після чого заявник має право подати заявку до патентного органу іноземної держави, складає

- а) 3 місяці;

- б) 1 місяць;
- в) 2 місяці;
- г) 6 місяців.

10. Договір про патентну кооперацію (РСТ) стосується:

- а) лише процедури розгляду заявок на винаходи;
- б) лише процедури видачі міжнародних патентів;
- в) лише процедурі проведення міжнародної кваліфікаційної експертизи;
- г) лише міжнародної реєстрації винаходів.

Розділ 6. Практична частина контрольної роботи

У процесі розрахунку практичного завдання необхідно зробити конкретний висновок, заснований на розрахунках і вказати, є чи економічна ефективність від капіталовкладень конкретний бізнес-процесу або проекту.

ВАРІАНТ 1

Російський продюсер Корабльов К.К. створив кінофільм «Життя». Прагнучи уникнути «піратства», виготовивши з фільму лише одну копію, яку сам вивозив на рідкі покази, а оригінал зберігав у домашньому сейфі.

Намагаючись окупити витрати на виробництво свого фільму, Корабльов К.К. уклав договір з відомою в Європі прокатною фірмою, відповідно до якого він винний був надати кінофільм до 1 вересня 2012 р. для показу у Парижі, Римі й Мадриді. Особа, що підписала договір з Корабльовим К.К., організувала рекламу цього кінофільму й попередній продаж квитків за високими цінами. Однак його сюжет тримався в таємниці.

Напередодні виїзду до Парижу, Корабльов К.К. довідався про те, що створений ним фільм був трансльований по французькому телебаченню й скасував поїздку, дійшовши думки, що гострота інтересу до фільму загублена, оскільки його сюжет став відомий глядачам.

Завдання : 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Пояснити до кого Корабльов може висунути вимогу про відшкодування неодержаних доходів через зрив показу його кінофільму за кордоном?

5. Встановити, які саме компетентні органи правомірні розглянути претензії Корабльова.

ВАРІАНТ 2

Буров М.М., працюючи інженером у науково-дослідному інституті над виконанням службового завдання, створив лічильник тепла, який не потребує електроенергії. Лічильник являє собою запааний у скляній колбі проградурований капіляр, всередині якого стовпчик ртуті, розділений крапелькою електроліту. З двох кінців у капіляр введені електроди, до яких підключені термopари. Один термopар встановлюють на вході, інший - на виході тепломережі з квартири. Різниця температури створює струм, що жене краплю по капіляру.

Заявку на винахід «Лічильник тепла» Буров М.М. подав в Укрпатент, вказавши, що винахід створений у зв'язку з виконанням службового завдання. Однак йому було відмовлено в розгляді заявки з посиланням на недотримання встановленого порядку охорони винаходу, створеного автором у зв'язку з виконанням службового завдання.

Завдання: 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо

вирішення ситуації, що склалась

4. Визначити, хто є власником виключного права на винахід «Лічильник тепла»?

ВАРІАНТ 3

Група вчених-генетиків, працюючи в галузі селекції, встановила, що для продукування антибіотиків, вітамінів та інших цінних речовин найбільше значення має штучне підвищення стійкості мікроорганізмів. На думку вчених, наукове усвідомлення цього відкриття має важливе значення для досліджень у різних галузях біології, медицини та сільського господарства.

Зокрема, на його основі може бути розроблений принципово новий метод виробництва медичних препаратів. Вчені звернулися до юриста за консультацією щодо закріплення свого пріоритету та авторських прав.

Завдання: 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась

4. Які роз'яснення мають бути надані вченим?

ВАРІАНТ 4

Двоє співробітників заводу побутових приладів інженер - технолог та майстер розробили та застосували на виробництві засіб виготовлення ножиць. Упродовж п'яти місяців застосування цього засобу була виявлена його висока ефективність.

Автори розробки запропонували керівництву запатентувати її як винахід, але, не одержавши відповіді протягом двох місяців, подали заявку від власного імені.

Притому, з метою прискорення набуття виключних прав на створений ними засіб вирішили запатентувати його не як винахід, а як корисну модель. Укрпатент відмовив у видачі патенту на корисну модель, посилаючись на порушення заявниками чинного законодавства.

Завдання: 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Визначити, чи є вірним рішення, прийняте за заявою?

5. Якщо заявниками допущені порушення, назвіть їх та вкажіть, чи збереглася можливість їх усунення.

Відповідь обґрунтувати на підставі існуючого законодавства з інтелектуальної власності. Навести необхідні посилання.

ВАРІАНТ 5

Інженер одного з відділів державного підприємства та старший майстер подали заявку на раціоналізаторську пропозицію. У прийнятті пропозиції було відмовлено на тій підставі, що інженер заводу відповідно до положення про раціоналізаторську діяльність на заводі, не може бути автором такої пропозиції.

Крім того, за два роки до цього, тотожний пропозиції винахід був опублікований у журналі "Наука й життя". Не погодившись з відмовою, співавтори подали скаргу, у якій

зазначили, що раціоналізаторська пропозиція використовувалася на практиці й дала економію та суттєво покращила умови та безпеку праці.

Завдання: 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Яке рішення має бути прийнято за скаргою?

5. Які вимоги щодо раціоналізаторських пропозицій та порядок їх кваліфікації?

Відповідь обґрунтувати на підставі існуючого законодавства з інтелектуальної власності. Навести необхідні посилання.

ВАРІАНТ 6

Управління Південно - Західної залізниці доручило групі працівників підготувати до видання «Розклад рухові приміських поїздів з вокзалів м. Києва». Упорядник розкладу рухові поїздів зі станції «Дарниця» Іванченко звернувся до юриста за консультацією, чи можна вважати підготований до видання «Розклад» об'єктом авторського права.

Водночас його цікавило, чи поширюється авторське право на підготовану їм брошуру, у якій викладені основні права та обов'язки пасажирів, які користуються приміським транспортом. Він має сумнів у цьому, оскільки брошура написана на основі чинного законодавства, а в Законі України «Про авторське право суміжні права» йдеться про ті, що офіційні документи, до яких на лежати законі, не є об'єктами авторського права.

Завдання: 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Яке пояснення має бути надано з цих питань?

5. Які вимоги пред'являються до об'єкта авторського права?

Відповідь обґрунтувати на підставі існуючого законодавства з інтелектуальної власності. Навести необхідні посилання.

ВАРІАНТ 7

1. Приведіть приклади використання найменувань географічного походження товарів в Україні.

2. Які з наведених нижче географічних вказівок є найменуваннями географічних місць походження товарів:

- шампанське
- швейцарський сир
- вино Бордоіль
- оренбурзька хустка
- карельська береза
- жигулівське пиво

3. Чи є порушенням прав на товарний знак використання чужого товарного знака на виставках, бланках, ярмарках, як назву Інтернет-Сайтів?

4. Які наслідки можуть виникнути у випадку використання не зареєстрованого товарного знаку?

ВАРІАНТ 8

Книжкове видавництво уклало з автором Шевченко В.О. договір про видання монографії «Історія Сибіру». Рукопис одержав позитивні висновки рецензентів.

Однак, в той же час, були зроблені зауваження, з якими автор повністю погодився й виразив бажання внести в рукопис відповідні уточнення й доповнення. Видавництво надало авторові на доробку рукопису чотири місяці. Автор зненацька вмер. Видавництво звернулося до спадкоємців померлого із пропозицією доручити історикові Благодіраєву К.Ю. доробити рукопис. Спадкоємці дали свою згоду.

Завдання: 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Кого вважати автором випущеної у світло доробленої монографії?

5. Чи виникає в цьому випадку співавторство?

ВАРІАНТ 9

Громадянка Алісова М.М., працюючи у фірмі, що займається передруком матеріалів, надрукувала книгу автора Смирнова Ю.В. з рукопису, представленого автором. Надалі, книга була опублікована із цього передрукованого рукопису.

Громадянка Алісова М.М. звернулася в суд із позовом до автора й видавництва про стягнення винагороди, посилаючись на те, що книга була видана по передрукованому з виправленими нею помилками рукопису.

Завдання:

1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Вирішить суперечку, що виникла.

ВАРІАНТ 10

Громадянин Іванов П.П. пише пародії під чужу популярну музику, а також перекладає текст старих іноземних пісень й сам їх виконує. Він зробив запис у студії й вирішив видати диск.

Завдання:

1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Які проблеми можуть виникнути в нього при поширенні даного диска?

5. Які дії можуть вчинити автори музики й оригінального тексту для захисту своїх авторських прав?

6. Які особливості пародії як жанру естрадного мистецтва?

ВАРІАНТ 11

За замовленням телебачення Придворов М.П. та Владкова Л.В. зробили переклад деяких не охоронних творів іноземних авторів на російську мову.

Між перекладачами й телебаченням виникли розбіжності з приводу виплати винагороди й подальшого використання перекладів. Телебачення вважає, що оскільки зроблений переклад є перекладом неохоронних добутків, то переклади теж не є охоронними.

Крім того, взагалі сумнівно, що переклад може носити творчий характер. Тому телебачення готове розрахуватися з перекладачами як за технічну роботу, тобто як за «підрядковий» переклад. Що ж стосується подальшого використання перекладів, то вони підлягають вільному використанню.

Завдання:

- 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.*
- 2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.*
- 3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.*
- 4. Яка повинна бути дана консультація за ситуацією, що виникла?*
- 5. У чому виражається творча робота перекладача?*
- 6. Чи відображується на охороні та обставина, що переклад зроблений з охоронного або неохоронного твору?*

ВАРІАНТ 12

Композитор разом з поетом створили трохи весільних та застольних пісень, які були виконані у концертному залі. Видавництво звернулося до авторів із пропозицією про видання цих пісень.

Завдання:

- 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.*
- 2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.*
- 3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.*
- 4. З ким повинен бути укладений договір, якщо видавництво має намір одночасно видати ноти з текстом, а також ноти й текст окремо?*
- 5. Як варто поводитись, якщо в період підготовки договору один з авторів помер?*
- 6. Які види співавторства визначає закон?*
- 7. Які права авторів переходять у спадщину й на який строк?*

ВАРІАНТ 13

При підготовці опери «Євгеній Онегін» до постановки, у виконанні головних ролей новими артистами, радіостудія звернулася до театру за дозволом одночасно транслювати дане виконання по радіо. До театру звернулася також фірма «Мелодія» із проханням створити умови для виробництва запису виконання спектаклю.

Довідавшись про такі дії, виконавці заявили адміністрації театру про свою незгоду, указавши, що цим порушуються їхні права й вони не будуть заперечувати проти передачі в ефір їхнього виконання лише починаючи із другого спектаклю.

Завдання:

- 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.*

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Якими правами користуються виконавці й творці фонограм і які кошти їхнього захисту?

ВАРІАНТ 14

Провізор Ванін Т.М., при виконанні службового завдання на фармацевтичній фабриці, 10 березня 2012 р. запропонував використовувати пружину для точного дозування порошкоподібних ліків. Після тримісячного використання запропонованого способу була виявлена його більша ефективність.

Ванін Т.М. склав заявку на винахід за назвою «Використання пружини як ємність для порошкоподібних матеріалів», який є створеним у порядку виконання службового завдання. У формулі винаходу він вказав, що винахід являє собою пружину з припасованими витками, які використовуються як ємність для порошкоподібних матеріалів за допомогою важелів на торцях пружини вона розтягується й поринає в розсип матеріалу, для вивантаження досить розтягти пружину й її вміст висипається.

10 червня того ж року Ванін Т.М. запропонував адміністрації фабрики запатентувати винахід, але, не одержавши відповіді, 11 серпня подав заявку в Укрпатент від власного ім'я. Однак у розгляді заявки на створений винахід Ваніну Т.М. було відмовлено з посиланням на порушення їм законодавства.

Завдання до ситуації:

Завдання:

1. Зазначити, до якої галузі права відноситься ситуація, що виникла при розробці винаходу із назвою «Використання пружини як ємність для порошкоподібних матеріалів».

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється ситуація, що виникла.

3. Дати ґрунтовну відповідь чи мало місце порушення Ваніним Т.М. законодавства?

4. Пояснити, хто саме має право Ванін Т.М. або адміністрація фабрики подати заявку до Укрпатенту.

Відповідь обґрунтувати на підставі існуючого законодавства з інтелектуальної власності. Навести необхідні посилання.

ВАРІАНТ 15

В Укрпатенті розглядалися 2 заявки, що надійшли з різницею в 10 днів. Більш пізня заявка на винахід «Спосіб гідроізоляції стін, що відволожуються», подана її автором Ігольніковим Г.В., пройшла формальну експертизу з позитивним результатом. У відомостях про неї, опублікованих Укрпатентом, зазначено, що у винаході застосована мініатюрна врубова машина у вигляді ланцюгового розпилювання.

Доменов О.Б., автор більше ранньої заявки на промисловий зразок «Врубова машина», рішення по якій ще не було прийнято, після ознайомлення з описом винаходу Ігольнікова Г.В. заявивши експертові Укрпатенту, що технічне рішення, наведене у формулі «Спосіб гідроізоляції труб, що відволожуються» не є новим й тому, повторює сукупність ознак його заявки. Розходження вбачаються лише в назві окремих деталей, що виконують однакові функції в обох врубових машинах. Однак, на думку експерта Укрпатента, тотожність запропонованих технічних рішень виключено, оскільки Ігольніков Г.В. подавав заявку на винахід, а Доменов О.Б. - на промисловий

зразок.

Завдання до ситуації:

Завдання:

1. *Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.*
2. *Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.*

3. *Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.*

4. *Пояснити, чи правомірна відповідь експерта Укрпатенту з посиланням на законодавство?*

Відповідь обґрунтувати на підставі існуючого законодавства з інтелектуальної власності. Навести необхідні посилання.

ВАРІАНТ 16

В Укрпатенті розглядалися 2 заявки, що надійшли з різницею в 10 днів. Більш пізня заявка на винахід «Спосіб гідроізоляції стін, що відволожуються», подана її автором Ігольниковим, пройшла формальну експертизу з позитивним результатом. У відомостях про неї, опублікованих Укрпатентом, зазначено, що у винаході застосована мініатюрна врубкова машина у вигляді ланцюгової пиляння.

Доменов, автор більше ранньої заявки на промисловий зразок «Врубкова машина», рішення по якій ще не було прийнято, після ознайомлення з описом винаходу Ігольникова заявивши експертові Укрпатенту, що технічне рішення, наведене у формулі «Спосіб гідроізоляції труб, що відволожуються», не ново, тому що повторює сукупність ознак його заявки. Розходження вбачаються лише в назві окремих деталей, що виконують однакові функції в обох врубкових машинах. Однак, на думку експерта Укрпатента, тотожність запропонованих технічних рішень виключено, оскільки Ігольников подавав заявку на винахід, а Доменов - на промисловий зразок.

Завдання:

1. *Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.*
2. *Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.*

3. *Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.*

4. *Чи правомірна відповідь експерта Укрпатенту?*

ВАРІАНТ 17

Інженери конструкторського бюро суднобудівного заводу Лапов М.В. та Сумкін К.В. винайшли пристрій для запобігання обростання днища судна. Створювався винахід не в порядку виконання службового завдання, але з використанням матеріальних засобів заводу.

При складанні авторами заявки на винахід головний інженер заводу заявив їм, що право на одержання патенту належить заводу, тому що винахід створений на заводі, а інженер Жуков П.П. попросив включити його в число співавторів винаходу, оскільки він здійснив основний обсяг роботи з пошуку й аналізу аналогів винаходу. Однак Лапов М.В. та Сумкін К.В. не взяли до уваги заяву головного інженера й прохання Жукова П.П. й подала заявку в Укрпатент тільки від свого ім'я. Довідавшись про це, головний інженер зажадав відшкодувати заводу витрати, понесені у зв'язку зі створенням даного винаходу.

Завдання:

1. *Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.*

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Чи правомірні дії Лапова М.В. й Сумкіна К.В.?

5. Чи підлягає задоволенню вимога головного інженера заводу?

ВАРІАНТ 18

Волошин П.П. і Горелов М.О., інженери заводу «Пірс», що займається будівництвом причалів для судів у морських портах, створили електромагнітну систему, що притягує до причалу судно й надійно втримує його у пришвартованому стані без швартових тросів. Винахід за назвою «Автоматичний швартувальник» було запатентовано заводом «Пірс».

Через три роки після одержання патенту на даний винахід його авторам стало відомо, що запатентована ними розробка використовується будівельною фірмою «Стройпричал» без дозволу заводу «Пірс» у одній з гаваней Охотського моря. Завод «Пірс» звернувся до фірми «Стройпричал» з вимогою про припинення подальшого використання винаходу й відшкодуванні заподіяних збитків. Однак фірма відхилила цю вимогу, указавши, що відповідна технологія розроблена її інженерами, а про винахід заводу «Пірс» їй нічого не відомо.

При розгляді справи в арбітражному суді з'ясувалося, що технологія, застосовувана фірмою «Стройпричал», у точності відповідає технології, запатентованій у винаході «Автоматичний швартувальник».

Завдання:

1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Чи правомірно вимога заводу «Пірс» до фірми «Стройпричал» про припинення використання його винаходу «Автоматичний швартовик» і відшкодуванні заподіяних збитків?

ВАРІАНТ 19

Зоотехнік Соколов А.О. вивів нову породу кіз, вівна яких була на 5 см. довша у порівнянні з вівцями відомих порід. Вирішивши запатентувати своє авторство на виведену їм породу, Соколов склав заявку на винахід й показав її завідувачу ферми Луконіну. Останній схвалив намір зоотехніка, але сказавши, що тої не має права подавати заявку від свого ім'я, тому що вся робота велася з його дозволу і тому Соколов винний включити його в заявку на винахід як співавтор.

Така заявка, де як співавторів винаходи вказувалися зоотехнік і завідувач, була спрямована в Укрпатент. Однак у її розгляді Укрпатентом було відмовлено на підставі того, що винахід не визнаний патентоспроможним.

Завдання:

1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.

2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.

3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Які порушення чинного законодавства допустивши Соколов при складанні

заявки?

5. Чи були підстави в Укрпатенту для невизнання патентоспроможним виведення нової породи кіз?

ВАРІАНТ 20

Науково-дослідний інститут «Медприлад», власник патенту на винахід «Кардіостимулятор», 20 липня 2009 р. за договором про патентну ліцензію надав заводу-виготовлювачу медичного встаткування «Медтехніка» право використання зазначеного винаходу. При цьому передбачалося, що ліцензіар не втрачає даного права, як і права видачі ліцензій іншим особам.

У зв'язку з тим, що 19 квітня 2012 р. у продажу був виявлений аналогічний кардіостимулятор, виготовлений заводом «Кристал», адміністрація заводу «Медтехніка» запропонувала інституту «Медприлад» позиватись проти порушника його прав з вимогою про заборону використання винаходу «Кардіостимулятор». Оскільки ліцензіар не відреагував на це, 15 серпня ліцензіат сам подав до суду позов проти порушника щодо заборони використання даного винаходу.

Завдання:

1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.
2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.
3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.
4. Яку рішення винний винести суд?

ВАРІАНТ 21

Після подачі заявки в Укрпатент при проведенні експертизи на патентоспроможність винаходу з'ясувалося, що він відкрито демонструвався авторами на спеціалізованому торгово-промисловому ярмарку виробників.

Завдання:

1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.
2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.
3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.
4. Чи може ця обставина служити підставою для відмови у видачі патенту?

ВАРІАНТ 22

Дизайнером підприємства з випуску безалкогольних напоїв Володіним П.П. було розроблено упакування оригінальної форми для напоїв для дітей дошкільного віку, що нагадує космічну ракету.

Підприємство у скорочений термін налагодило випуск напоїв для дітей у новому упакуванні.

Завдання:

1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.
2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.
3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.

4. Яким образом Володін П.П. може захистити результат своєї творчої діяльності?
5. Є чи в нього можливість на одержання матеріальної вигоди від цього?

ВАРІАНТ 23

Приватний підприємець Міщенко, отримавши патент на винахід "Пристрій для виготовлення морозива", виготовив партію таких пристроїв. Частина з їх він продавши ТОВ "Пошук", а інші почав використовувати у своїй діяльності.

Довідавшись, що ТОВ "Пошук" продало два пристрої без дозволу патентовласника іншим особам, Міщенко подав позов про визнання цих договорів недійсними через порушення його прав та стягнення плати за використання тих пристроїв, що залишилися в ТОВ "Пошук".

У випадку невиконання його вимог він погрожував забрати усі передані ним пристрої, що змусить ТОВ "Пошук" відмовитися від прибуткового бізнесу по виготовленню морозива.

ТОВ "Пошук" вважає дії Міщенко неправомірними, хоча й не бачить загроз для своєї підприємницької діяльності, оскільки може придбати такі ж пристрої в АТ "Світанок", який виготовляє й реалізує їх на території Росії в м. Белгороді. Міщенко звернувся до АТ "Світанок" з вимогою припинити незаконні дії й відшкодувати йому завдані збитки.

Керівництво АТ "Світанок" вважає, що виключні права Міщенко не поширюються на територію Росії, тому смороду можуть вільно використовувати його винахід.

Завдання:

1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.
2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.
3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.
4. Які права має патентовласник?
5. Що таке вичерпання прав патентовласника?
6. Чим відрізняється право на винахід від права на матеріальний носій у який втілено винахід?

ВАРІАНТ 24

При виконанні трудових обов'язків працівник Шеремет створив винахід "Пристрій для виміру електроструму". Вважаючи, що йому належати особисті немайнові й майнові права інтелектуальної власності, він подав заявку з метою отримання охоронного документа на зазначений об'єкт.

Довідавшись про це, роботодавець, оскільки в трудовому договорі не було вирішено питання розподілу прав на створені винаходи, звернувся до юриста з проханням дати роз'яснення, які права він має на цей об'єкт і яким чином він може їх реалізувати та захистити.

Завдання:

1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.
2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.
3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.
4. Який винахід визнається службовим?

5. Як розподіляються права між працівником і роботодавцем на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору?

ВАРІАНТ 25

Троє конструкторів-винахідників створили корисну модель «Пристрій для демонтажу шин» й одержали патент.

Співвласники патенту на цю модель одержали від акціонерного товариства пропозицію про продаж патенту. Двоє з трьох співвласників висловили бажання продати патент на умовах, запропонованих акціонерним товариством, але третій співвласник проти цього заперечував, доводячи, що він сам бажає вдосконалити модель й одержати патент на винахід, який пізніше може бути реалізований з більшою вигодою. Оскільки досягти домовленості не вдалося, власники патенту звернулися за консультацією до юриста.

Завдання:

- 1. Зазначити, до якої галузі права відноситься суперечлива ситуація, що виникла.*
- 2. Конкретизувати, якими саме нормативно-правовими актами регулюється зазначена ситуація.*
- 3. Дати ґрунтовне пояснення із посиланням на чинне законодавство щодо вирішення ситуації, що склалась.*
- 4. Яке пояснення повинне бути надано винахідникам?*
- 5. Які способи передачі патентних прав на використання запатентованих розробок передбачає чинне законодавство України?*
- 6. Чи може корисна модель бути одночасно запатентована як винахід?*

Відповідь обґрунтувати на підставі існуючого законодавства з інтелектуальної власності. Навести необхідні посилання.

7. Методи навчання

При вивченні курсу використовуються наступні методи навчання:

7.1. Аудиторні методи навчання:

7.1.1. Лекційні:

- ♦ конспектування лекцій;

7.1.2. Практичні:

- ♦ діагностування якості навчальної діяльності:

- за *груповими завданнями самостійної підготовки*:

- засвоєння знань лекційного матеріалу (експрес-контроль);

- опрацювання питань самостійної підготовки;

- за *індивідуальними завданнями самостійної підготовки (виконання домашньої*

контрольної роботи):

- аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;

- виконання індивідуальних завдань;

- реферування наукових статей з проблематики курсу;

- підготовка наукових робіт;

- ♦ проведення контрольних заходів (поточний, модульний, підсумковий контроль):

- діагностичне тестування;

- письмове опитування;

- розв'язання типових задач/ситуаційних вправ;

- рішення творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).

- ♦ поточне консультування з проблематики курсу.

7.2. Методи самостійної підготовки:

- ♦ опрацювання матеріалів з підготовки до лекційних занять;

♦ вивчення (опрацювання та конспектування) теоретичного навчального матеріалу для самостійної підготовки;

- ♦ аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;

♦ виконання індивідуальних завдань (аналітичних записок, оглядів, повідомлень, анотацій, аналізів, тематичних рефератів, розробка схем, моделей, структур тощо);

♦ участь в діяльності наукових гуртків і проблемних науково-дослідних груп профільного спрямування;

- ♦ участь у проведенні науково-дослідних робіт з проблематики курсу;

- ♦ реферування наукових статей з проблематики курсу;

♦ підготовка наукових робіт (доповідей, тез доповідей на конференцію, наукових статей, робіт на конкурс тощо);

- ♦ участь у науково-практичних конференціях, олімпіадах, конкурсах тощо.

- ♦ виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань/навчальних проектів;

- ♦ опрацювання матеріалів з підготовки до проведення контрольних робіт:

- тестових завдань;

- контрольних питань;

- типових задач/ ситуаційних вправ;

- творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).

8. Методи контролю

8.1. Контроль успішності та якості навчання здійснюється за допомогою рейтингової системи оцінювання, яка передбачає наступні контрольні заходи:

- поточний контроль (за темами);
- модульний (рубіжний) контроль (за модулями – одним чи кількома змістовними модулями (2 модульних контролі з дисципліни);
- підсумковий (семестровий) контроль (за навчальним курсом).

♦ Навчальні досягнення курсанта оцінюються за 100-бальною шкалою успішності на основі рівномірного розподілу балів за видами виконуваних робіт згідно зі структурою залікових модулів навчальної діяльності за змістовними модулями курсу – модульно-заліковим планом (11а – для денної форми навчання, 11б – для заочної форми навчання).

8.2. Поточний контроль успішності навчання (за темами) здійснюється за всіма елементами залікових модулів (видами навчальної роботи), проводиться на практичних заняттях з відповідних тем дисципліни і передбачає виконання поточної контрольної роботи і діагностування якості навчальної діяльності за видами самостійної підготовки: контроль засвоєння знань за лекційним модулем і модулем самостійної роботи та перевірку домашньої індивідуально-творчої контрольної роботи за індивідуальним і науковим модулями навчальної діяльності курсанта/слухача.

♦ **Поточна оцінка успішності навчання** (за темами) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для поточного контролю успішності (поточної контрольної роботи) – 40 балів і результатів діагностування якості самостійної підготовки – 60 балів (контроль знань за темою – 20 балів і домашня індивідуально-творча контрольна робота – 40 балів).

♦ Оцінка успішності навчання за змістовними модулями визначається за 100-бальною шкалою як середня поточних оцінок успішності навчання за темами, які складають даний змістовий модуль.

♦ Акумуляована модульна оцінка успішності навчання (бальна оцінка за модуль, за яким проводиться модульний контроль) визначається за 100-бальною шкалою як середня оцінок успішності навчання за змістовними модулями, які складають даний модуль/середня поточних оцінок успішності навчання за темами модуля.

♦ У випадку, якщо акумуляована модульна оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), відповідний модуль за бажанням курсанта може бути зарахований автоматично, без проведення модульного контролю. В іншому випадку проводиться модульний контроль.

8.3. Модульний контроль успішності навчання (за модулями) проводиться на спеціально визначених практичних заняттях і передбачає проведення модульної контрольної роботи з урахуванням акумуляованої модульної оцінки успішності навчання.

♦ Контрольна модульна оцінка успішності навчання (за результатами проведення модульного контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для модульного контролю – 40 балів і 60% акумуляованої модульної оцінки успішності навчання – 60 балів.

♦ Залікова **модульна оцінка успішності навчання** (за модулями) визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумуляованої чи контрольної модульних оцінок успішності навчання.

♦ Акумуляована підсумкова оцінка успішності навчання (з курсу) визначається за 100-бальною шкалою як середня залікових модульних оцінок успішності навчання (за модулями).

♦ У випадку, якщо акумульована підсумкова оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), заліковий кредит з курсу за бажанням курсанта може бути зарахований автоматично. В іншому випадку проводиться підсумковий контроль.

8.4. Підсумковий контроль успішності навчання (за курсом) проводиться на спеціально визначених практичних заняттях або організується іншим чином і передбачає проведення підсумкової контрольної роботи з урахуванням акумульованої підсумкової оцінки успішності навчання.

♦ Контрольна підсумкова оцінка успішності навчання (за результатами проведення підсумкового контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для підсумкового контролю – 40 балів і 60% акумульованої підсумкової оцінки успішності навчання – 60 балів.

♦ Залікова **підсумкова оцінка успішності навчання** визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумульованої чи контрольної підсумкових оцінок успішності навчання.

9. Розподіл балів, які отримують слухачі

Модулі	Змістові модулі, теми	Залікові модулі (ЗкМ) за видами робіт та розподіл балів, що присвоюються слухачам						за видами навчанняСума балів
		Аудиторна робота		Самостійна підготовка (СРС)				
		ЗкМ1	ЗкМ2	ЗкМ3, ЗкМ4, ЗкМ5				
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Виконання модульної контрольної роботи				
1	1 (1-7)	Оглядово-установочна лекція (відвідування, конспектування, активність, мислення, засвоєння)	Прак-тичне заняття (відвідування, записування, засвоєння)	Письмове опитування	Діагностичне тестування	Розв’язання типових задач/ситуаційних вправ	Виконання творчих завдань (задач/вправ)	50
2	2 (8-15)							50
Всього балів		10	10	20	20	20	20	100
Підсумковий контроль								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної

Оцінка ECTS

Оцінка за національною шкалою для екзамену, для заліку

діяльності		курсового проекту (роботи), практики	
90 - 100	A	відмінно	
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		зараховано
68 - 74	D	задовільно	
60 - 67	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни

Методичне забезпечення

10.1. Інтелектуальна власність (ІВ) у 3-х частинах. Частина 1. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (за вимогами кредитно-модульної системи)/Розробник: Коваленко Н.О. – КЛА НАУ, 2012. – 273 с. (інтерактивний/електронний) варіант, який містить:

- навчальну і робочу програми дисципліни: мету та завдання навчального курсу, структуру його змістових модулів (модульно-тематичний план), зміст аудиторної навчальної роботи (тематику та зміст лекційних і практичних занять), зміст самостійної підготовки (тематику та зміст самостійної, індивідуальної та науково-дослідної роботи), структуру залікових модулів навчальної діяльності (модульно-заліковий план);
- завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань;
- перелік питань для самостійного опрацювання;
- термінологічний словник ключових понять з курсу;
- перелік об'єктів виконання навчального проекту – провідних авіакомпаній України;
- індивідуальні науково-дослідні завдання навчального проекту –бізнес-плану створення, реорганізації, відкриття представництва та інших напрямків зовнішньоекономічної діяльності авіакомпанії;
- методи навчання (аудиторні та самостійної підготовки);
- засоби діагностики якості навчання (перелік контрольних питань, комплект тестових завдань, типових задач і творчих завдань);
- варіанти контрольних завдань для поточного, модульного та підсумкового контролю успішності;
- методи оцінювання та критерії успішності навчання;
- інформаційно-методичне забезпечення дисципліни.

10.2. Інтелектуальна власність В 3-х частинах. Частина 2. Опорний конспект лекцій і матеріали для самостійного опрацювання з дисципліни для курсантів/слухачів очної та заочної форм навчання (за вимогами кредитно-модульної системи)/Розробник: Коваленко Н.О. – КЛА НАУ, 2012. – 109 с. (інтерактивний/електронний варіанти).

10.3. Інтелектуальна власність: методичні вказівки до практичної та індивідуальної роботи / Розробник: Коваленко Н.О. – КЛА НАУ, 2012. – 164 с. (інтерактивний/електронний варіанти).

10.4. Інтелектуальна власність. В 3-х частинах. Частина 3. Комплект дидактичних матеріалів з дисципліни (за вимогами кредитно-модульної системи). /Розробник:Коваленко Н.О. – КЛА НАУ, 2012. – 79 с. (інтерактивний/електронний варіанти).

10.5. Інтелектуальна власність: методичні вказівки до виконання контрольної роботи слухачами заочної форми навчання (за вимогами кредитно-модульної системи). / Розробник: Коваленко Н.О. – КЛА НАУ, 2012. – 63 с. (інтерактивний/електронний варіанти).

10.6. Комп'ютерні програми:

- текстовий процесор MS Word;
- табличний процесор MS Excel;
- пакет демонстраційної графіки MS Power Point;
- універсальна система перевірки знань "Конструктор тестів".

11. Рекомендована література

Базова

11.1. Нормативно-правова література

11.1.1. Загальнодержавні нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996 р. – № 30. – Ст. 141..

2. Договір про патентне право (PLT) від 1 червня 2000 року. Міжнародний союз патентної кооперації // Офіційний вісник України. – 2004. – № 12. – ст. 793.

3. Договір про патентну кооперацію від 19 червня 1970 року (PCT) від 19 червня 1970 року. Міжнародний союз патентної кооперації // Зібрання чинних міжнародних договорів України. – 1990. – № 1. – ст. 366.

4. Конвенція про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності від 14 липня 1967 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

5. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм. Прийнято Організацією об'єднаних націй 29 жовтня 1971 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

6. Конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники. Прийнято Організацією об'єднаних націй 21 травня 1974 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

7. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – ст. 144.

8. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. №435-IV //Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №40. – Ст. 356.

9. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – ст. 64.

10. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 року № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – ст. 164.

11. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України від 17 січня 2002 року № 2953-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 17. – ст. 121.

12. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3689-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – ст. 36.
13. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3687-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – ст. 32.
14. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3688-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – ст. 34.
15. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних: Закон України від 23 березня 2000 року № 1587-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 24. – ст. 183.
16. Про зміни у структурі центральних органів виконавчої влади: указ Президента України від 15 грудня 1999 року № 1573/99 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 50.
17. Мінімальні ставки винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 72 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – ст. 129.
18. Положення про державне посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2001 року № 294 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 13. – ст. 554.
19. Порядок виробництва, зберігання, видачі контрольних марок та маркування примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 2000 року № 1555 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 42. – ст. 1792.
20. Порядок легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 року № 253 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 10. – ст. 586.
21. Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 1716 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 51. – ст. 3354.
22. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1756 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – ст. 2369.
23. Про утворення Державного департаменту інтелектуальної власності: постанова Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2000 року № 601 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 14. – ст. 568.
24. Положення про Державний департамент інтелектуальної власності: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 року № 997 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 25. – ст. 1060.
25. Розмір відрахувань виробниками та імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна здійснити відтворення творів і виконань, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 року № 992 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 27. – ст. 1329.
26. Розмір, порядок та умови виплати винагороди (роялті) за комерційне використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм, їх примірників та зафіксованих у них виконань: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 71 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – ст. 128.
27. Про державне мито: декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – ст. 113.
28. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка: затверджено наказом Міністерства освіти і науки

України від 3 серпня 2001 року № 574 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – ст. 1613.

29. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі): затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2001 року № 521 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 31. – ст. 1438.

30. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг табережня 2004 року № 253 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 10. – ст. 586.

31. Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 1716 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 51. – ст. 3354.

32. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1756 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – ст. 2369.

33. Про утворення Державного департаменту інтелектуальної власності: постанова Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2000 року № 601 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 14. – ст. 568.

34. Положення про Державний департамент інтелектуальної власності: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 року № 997 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 25. – ст. 1060.

35. Розмір відрахувань виробниками та імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна здійснити відтворення творів і виконань, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 року № 992 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 27. – ст. 1329.

36. Розмір, порядок та умови виплати винагороди (роялті) за комерційне використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм, їх примірників та зафіксованих у них виконань: затвердження постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 року № 71 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – ст. 128.

37. Про державне мито: декрет Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – ст. 113.

38. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 року № 574 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – ст. 1613.

39. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі): затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2001 року № 521 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 31. – ст. 1438.

40. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та 22 січня 2001 року № 22 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 9. – ст. 386.

41. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2002 року № 197 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 16. – ст. 887.

42. Правила розгляду заявки на промисловий зразок: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 18 березня 2002 року № 198 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – ст. 773.

43. Правила складання та подання заявки на промисловий зразок: затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 18 лютого 2002 року № 110 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 11. – ст. 531.

44. Регламент Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності: затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України 15 вересня 2003 № 622 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 40. – ст. 2148.

45. Правила складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг: затверджено Наказом Державного патентного відомства України від 20 серпня 1997 року № 72 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 39.

11.2. Нормативно-правові акти

11.2.1. Міжнародні нормативно-правові акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Прийнято Всесвітньою організацією інтелектуальної власності 24 липня 1971 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України. – 2006. – № 5. – ст. 1247.

2. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. Прийнято Організацією об'єднаних націй 28 квітня 1977 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

3. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків. Прийнято Організацією об'єднаних націй 12 червня 1973 року // Офіційний вісник України. – 2009. – № 17. – ст. 510.

4. Всесвітня конвенція про авторське право. Прийнято Організацією об'єднаних націй з питань освіти, науки та культури 24 липня 1971 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

5. Женевський акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків. Прийнято Організацією об'єднаних націй з питань освіти, науки та культури 2 липня 1999 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

6. Договір про закони щодо товарних знаків. Прийнято Організацією об'єднаних націй 27 жовтня 1994 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

7. Лісабонська угода про захист зазначень місця походження виробів та їх міжнародної реєстрації. Прийнято Організацією об'єднаних націй 31 жовтня 1958 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

8. Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків. Прийнято Організацією об'єднаних націй 8 жовтня 1968 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України // Офіційний вісник України. – 2009. – № 80. – ст. 2730.

9. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

10. Мадридська угода про санкції за неправдиві та неправильні позначення походження виробів. Прийнято Організацією об'єднаних націй 14 квітня 1891 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

11. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин. Прийнято Організацією об'єднаних націй 2 грудня 1961 року // Офіційний вісник України. – 2006. – № 34. – ст. 2418.

12. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення Прийнята Всесвітньою організацією інтелектуальної власності від 26 жовтня 1961 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

13. Найробський договір про охорону Олімпійського символу. Прийнято Організацією об'єднаних націй 26 вересня 1981 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

14. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків від 15 червня 1957 р., переглянута в Стокгольмі 14 липня 1967 р. і в Женеві 13 травня 1977 р. і змінена 28 вересня 1979 р. Прийнято Організацією об'єднаних націй 15 червня 1957 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

15. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року. Прийнято Лігою Націй 20 березня 1883 року // Зібрання чинних міжнародних договорів України. – 1990. – №1. – 320 с.

16. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, прийнятий в Мадриді 28 червня 1989 р. Організацією об'єднаних націй // Зібрання чинних міжнародних договорів України.

17. Сінгапурський договір про право товарних знаків. Прийнято Організацією об'єднаних націй 27 березня 2006 року // Офіційний вісник України. – 2009. – № 32.

18. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (TRIPS) (прийнято Світовою організацією торгівлі 15 квітня 1994 року).

11.1.3 Базова навчально-методична література

1. Варфоломеева Ю.А. Интеллектуальная собственность в условиях инновационного развития: Моногр. — М.: Ось-89, 2011. — 144 с.

2. Гражданское право: В 2 т. Т. II. Полумом 1: Учебник /Отв. ред. проф. Е. А. Суханов — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: БЕК, 2010. — 704 с.

3. Гришаев С. П. Интеллектуальная собственность: Учеб. пособие. — М.: Юность, 2009. — 238 с.

4. Дзера І. О. Цивільно-правові засоби захисту права власності в Україні. — К.: Юрінком Інтер, 2011. — 256 с.

5. Довгерт А. С. Байбарза В. І. Охорона авторських прав. — К., 2010. — 48 с.

6. Дробязко В. С., Дробязко Р. В. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — 512 с.

7. Охорона інтелектуальної власності в Україні / С. О. Довгий, В. О. Жаров, В. О. Зайчук та ін. — К.: Форум, 2009. — 320 с.

8. Панкеев И. А. Авторское право: Курс лекций. — М.: ВК, 2009. — 270 с.

9. Підпригора О. А., Підпригора О. О. Право інтелектуальної власності України: Навч. посіб. для студ. юрид. вузів і фактів. — К.: Юрінком Інтер, 2008. — 336 с.

10. Право інтелектуальної власності в Україні: Підручник / За ред. О. А. Підпригори. — К., 2009.

11. Цивільне право України: Підручник: У 2 кн. / Д. В. Боброва, О. В. Дзера, А. С. Довгерт та ін.; За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — Кн. 2 — 784 с.

12. Цивільний кодекс України: Коментар / За заг. ред. Є. О. Харитонова, О. М. Калітенко. — Одеса, 2003. — 856 с.

13. Цивільний кодекс України: Наук.-практ. коментар: У 2 ч. / За заг. ред. Я. М. Шевченко. — К.: Ін Юре, 2009. — Ч.2. — 896 с.

14. Абельдяев Л. С., Лагутин А. Ф. Защита прав изобретателей и рационализаторов. — М.: Юрид. лит., 2011.

15. Авторское право и смежные права / Авт. аналит. текста и сост. И. В. Попова; Под ред. Чигира В. Ф. — Минск: Амалфея, 2009. — 44 8 с.

16. Азбука авторского права: Пер. с англ. —М.: ЮНЕСКО, 2007.— 232 с.

11.3 Допоміжна

11.3.1 Допоміжна навчально-методична література

1. Азимов Ч. Н. Договорные отношения в области научно-технического прогресса. — Харьков, 2010. — 136 с.
10. Боденхзаузен Г. Парижская конвенция по охране промышленной собственности: комментарий. — М., 2011.
11. Дворянкин О. А. Защита авторских и смежных прав. Ответственность за их нарушение. Уголовно-правовой аспект / Предисл. Э. П. Гаврилова. — М.: Весь мир, 2011. — 464 с.
12. Дрішлюк А. І. Агентський договір: цивільно-правовий аспект: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. — Одеса, 2010.
13. Жуков В. И. Правовая охрана объектов научно-технического творчества: Учеб. пособие. — Харьков 2011.
14. Загороднюк А. Н. Міжнародний захист авторського права.— К., 2009. — 152 с.
15. Интеллектуальная собственность в Украине: правовые основы и практика. — К., 2009. — Т. 1. Право интеллектуальной собственности.
17. Кузнецов М. Н. Охрана результатов творческой деятельности в международном частном праве. — М., 2008.
18. Ланцик Д. Авторское право и смежные права: Пер. с фр. — М.: ЮНЕСКО, 2010. — 788 с.
19. Линет Оуэн. Приобретение и продажа авторских прав на литературные произведения. — М.: Статут, 2011. — 216 с.
20. Матвеев Ю. Г. Международная охрана авторских прав. — М., 2010
21. Международное сотрудничество в области охраны промышленной собственности. — М.: ВНИИПИ, 2009.
22. Право интеллектуальной собственности: Конспект лекций в схемах /Ред.-изг. Д. И. Платонов. — М.: Приор, 2009. -114 с.
23. Селіванов М. В. Захист права на комп'ютерні програми (авторсько-правовий аспект): Дис. ... канд. юрид. наук. — Х., 2010.
24. Закон України "Про географічні назви" від 31.05.05 № 2604-IV.
25. Чобіт О. А. "Ноу-хау" та договір на його передачу: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — Х., 1994.
26. Калятин В. О. Интеллектуальная собственность (Исключительные права): Учебник для вузов. — М.: НОРМА; ИНФРА-М., 2010. — 480 с.
26. Шишка Р. Б. Правова охорона інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект. —Х., 2011. — 354 с.
27. Яркіна Н. Є. Суміжні права в авторському праві: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — Х., 2010.
28. Інструкція щодо підготовки опису до патенту на винахід (корисну модель) до публікації від 17.11.94 № 132: Зареєстровано Мін'юстом України від 27.12.94 № 319/529.
29. Андрощук Г. К., Работягова Л. І. Патентне право: правова охорона винаходів. Навч. посіб. — К.: МАУП, 2009.
30. Сергеев А. П. Право интеллектуальной собственности в Российской федерации: Учебник. 2-е изд., перераб. и доп. — М.:Проспект, 2009. — 752 с.
31. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підручник /В.Д. Базилевич. - 2 вид., стер. - К. : Знання, 2008. - 431 с.
32. Бошицький Ю.Л. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. для студ. виш. навч. закл. / Ю.Л. Башицький. - К.: Логос, 2010. - 488 с.
33. Вачевський В.М. Соціально-економічні аспекти використання інтелектуальної власності в сучасних умовах. Теорія і практика : навч. посіб. / В.М. Вачевський. - К. : ЦУЛ, 2012.
34. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. /І.І. Дахно. - 2-ге вид. - К. : Центр навч. л-ри, 2009.

35. Довгий С.О. Охорона інтелектуальної власності в Україні /С.О. Довгий, В.О. Жаров, В.О. Зайчук [та ін.] -К. : Форум, 2010. -319 с.
36. Дробов'язко В.С. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. /В.С. Дробов'язко, Р.В. Дробов'язко. - К.: Юрінком Інтер, 2009. -512 с.
37. Антимонов Б. С., Флейшиц Е. А. Изобретательское право. — М.: Юриздат, 2010. — 228 с.
38. Бакай І. М., Костицький В. В. Захист авторських і суміжних прав. — К., 2009. — 52 с.

11.4. Статті у фахових наукових виданнях

39. Блага І. Обмеження права власності (з історії проблеми) // Право України. — 2000. — № 1. — С. 121–124.
40. Бошицкий Ю.Л. Перспективы развития патентного законодательства в Украине (стаття) // Экономика Украины.- 1991.- №12. — с. 25-32.
41. Бошицкий Ю.Л. Концептуальні аспекти сприяння розвитку інтелектуальної власності нації (стаття) //Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії і практики / Збірн. наук. праць, К.- Ін-т держави і права ім.В.М.Корецького НАНУ.-2002 р.- С.13-40.
42. Потехіна В. Використання міжнародного досвіду для становлення національного законодавства України у сфері охорони комп'ютерних програм в умовах глобалізації // Матеріали виступів міжнародної науково-практичної конференції «Правова охорона комп'ютерних програм. Концепція нового закону щодо охорони прав на комп'ютерні програми», Київ, 2004.
43. Потехіна В. Захист прав інтелектуальної власності в умовах глобалізації у зовнішній політиці США // Інтелектуальна власність. — 2004. - № 4.
44. Потехіна В. Економічний аналіз авторського права з метою визначення оптимального рівня його охорони // Збірник наукових праць Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України. — 2004. - № 42.
43. Шевченко Я.М. Право інтелектуальної власності у системі цивільного законодавства України / Я.М.Шевченко // Університетські наукові записки, 2012. - № 3 (15). - С. 49-51.

12. Інформаційні ресурси

12.1. Перелік основних сайтів в глобальній мережі Internet

12.1.1. Нормативно-правова інформація

1. Верховна рада України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>. — Останній доступ : 2012.
2. Електронна бібліотека стандартів і нормативів [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.e-gost.org.ua>. — Останній доступ : 2012.
3. Інформаційний портал [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://liga.net>. — Останній доступ : 2012.
4. Інформаційний канал [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://subscribe.ru>. — Останній доступ : 2012.
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>. — Останній доступ : 2012.
6. Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.mtu.gov.ua>. — Останній доступ : 2012.
7. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>. — Останній доступ : 2012.
8. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>. — Останній доступ : 2012.
9. Національний банк України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>. — Останній доступ : 2012.

10. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
  11. Новини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.meta.ua>, <http://elvisti.com>. – Останній доступ : 2012.
  12. Офіційний вісник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
  13. Правова бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uarpravo.net>. – Останній доступ : 2012.
  14. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
  15. Професійна юридична система [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua>. – Останній доступ : 2012.
  16. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
  17. <http://svstudio.ua/>
  18. <http://www.expert-systems.com>
  19. <http://www.projectexpert.com.ua>
  20. <http://www.statist.spros.ua/mebel/12>   Статистические исследования. Социологические опросы. Изучение спроса на товары и услуги.
  21. <http://www.nbu.gov.ua/articles/2006/06knebp.html> Інформаційне забезпечення підготовки бізнес-плану / М.Ю. Куденко та ін. // Вісн. Міжнар. Слов'ян. ун-ту. Сер. Екон. науки. - 2009. - 9, N 1. - С. 68-71.
- 12.1.2. Інформація про підприємства**
22. Єдиний інформаційний масив даних про емітентів цінних паперів : Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.smida.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
  23. Каталог підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.com.ua>, <http://yellow.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
  24. Каталог підприємств м. Кіровограда [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.biz.kr.ua>. – Останній доступ : 2012.
  25. Каталог підприємств та послуг м. Києва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vbbg.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 12.1.3. Віртуальні бібліотеки**
26. Бібліотеки рефератів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ref.a.ua>, <http://referaty.com.ua>, <http://refsmarket.com.ua>, <http://www.ukrreferat.com>, <http://www.referatcentral.org.ua>, <http://www.5ballov.qip.ru>, <http://www.bankreferatov.ru>. – Останній доступ : 2012.
  27. Віртуальні бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bookz.com.ua>, <http://www.e-lib.info>, <http://www.lib.ua-ru.net>, <http://www.erudition.ru>, <http://lib.meta.ua>, <http://studentam.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.
  28. Державна архівна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
  29. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
  30. Національна парламентська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>. – Останній доступ : 2012.
  31. Наукова бібліотека "Буковина" (економіка, менеджмент, маркетинг, фінанси, право, облік і аудит) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buklib.net>. – Останній доступ : 2012.
  32. Російська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.

33. Словники та енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dic.academic.ru>. – Останній доступ : 2012.
34. Українська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.

13. Перелік контрольних питань для підготовки до іспиту/заліку

1. Що таке інтелектуальна власність? Дайте визначення.
2. Назвіть складові матеріального права на об'єкти права інтелектуальної власності.
3. У чому полягає відміна права власності на об'єкти інтелектуальної власності від права власності на матеріальні об'єкти власності?
4. У чому полягає відміна особистого (морального) права на об'єкт інтелектуальної власності від майнового права на нього?
5. Чи всі результати інтелектуальної (творчої) діяльності є об'єктами інтелектуальної власності. Так чи ні?
6. Які об'єкти інтелектуальної власності є результатом технічної творчості? Яку назву носить ця група об'єктів і чому?
7. Наведіть основні переваги і недоліки системи охорони інтелектуальної власності в СРСР.
8. Для чого потрібна національна патентна система країні?
9. У чому полягає роль патентної документації?
10. Що дає автору і державі охорона і захист авторського права?
11. Які ви знаєте об'єкти промислової власності?
12. Перерахуйте нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
13. Які результати творчої діяльності відносяться до об'єктів авторського права, а які - до об'єктів суміжних прав?
14. Що таке винахід?
15. Що таке корисна модель?
16. Що таке промисловий зразок?
17. Яку функцію виконує торговельна марка?
18. У чому полягає різниця між об'єктами авторського права і суміжних прав?
19. Хто може бути суб'єктами інтелектуальної власності?
20. Хто є суб'єктами права на винаходи, корисні моделі, промислові зразки?
21. Хто відноситься до суб'єктів авторського права?

22. Які складові системи права інтелектуальної власності в Україні ви знаєте?
23. Який орган державного управління відповідає за політику у сфері інтелектуальної власності?
24. Які основні функції виконує ДП "Український інститут промислової власності"?
25. Які основні функції виконує Державний департамент інтелектуальної власності?
26. Які основні функції виконує ДП "Українське агентство з авторських і суміжних прав"?
27. Які основні функції виконує Інститут інтелектуальної власності і права?
28. Які ви знаєте громадські організації у сфері інтелектуальної власності?
29. Чим є собою міжнародна система інтелектуальної власності?
30. Який статус і яка структура Всесвітньої організації інтелектуальної власності?
31. Які функції виконує Всесвітня організація інтелектуальної власності?
32. У чому полягає сутність правової охорони ОІВ?
33. У чому різниця між правовою охороною і правовим захистом ОІВ?
34. Які принципи правової охорони ОІВ?
35. Що таке патент?
36. Що є об'єктом винаходу?
37. Що є об'єктом корисної моделі?
38. Що є об'єктом промислового зразка?
39. Критерії охороноздатності для винаходів.
40. Критерії охороноздатності для корисних моделей і промислових зразків.
41. Який термін правової охорони об'єктів промислової власності?
42. На основі яких підстав дія охоронного документа на об'єкт промислової власності може достроково припинитися цілком чи частково?
43. У чому полягає правова охорона раціоналізаторської пропозиції?
44. Які об'єкти інтелектуальної власності охороняються авторським правом, а які - суміжними правами?
45. Чи є обов'язковою процедура оформлення прав на об'єкти авторського права?
46. Який термін охорони немайнових та майнових прав на об'єкти авторського права?
47. Який термін правової охорони об'єктів суміжних прав?
48. Чи має силу патент України на території інших держав?
49. У чому полягає процедура набуття прав громадянами України на об'єкти промислової власності за кордоном?
50. Відповідно до яких конвенцій здійснюється охорона авторських і суміжних прав у світі?
51. Що таке товар?
52. Які основні властивості товару?
53. Які об'єкти права інтелектуальної власності є охоротоздатними, а які ні?
54. Які відмінні ознаки нематеріальних активів?
55. Чому існують відмінності між юридичним і економічним термінами служби об'єкта права інтелектуальної власності?
56. Які основні способи комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності?
57. У чому перевага використання прав на об'єкти інтелектуальної власності у власному виробництві?
58. Які переваги прав власнику дає внесення прав інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства?

59. У чому різниця між уступкою прав на об'єкт інтелектуальної власності і передачею прав за ліцензійним договором?
60. Які Ви знаєте види ліцензійних договорів?
61. Які ви знаєте види ліцензійних платежів?
62. Договір франшизи.
63. Договір лізингу.
64. Назвіть, будь-ласка, основні цілі оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.
65. Які Ви знаєте підходи до оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності?
66. Дайте характеристику витратного підходу до оцінки вартості прав на ОІВ.
67. Дайте характеристику порівняльного підходу до оцінки вартості прав на ОІВ.
68. Дайте характеристику доходного підходу до оцінки вартості прав на ОІВ.
69. Охарактеризуйте життєвий цикл ОІВ.
70. Які дії визнаються порушенням права на об'єкти промислової власності?
71. Які дії визнаються порушенням авторського права і суміжних прав?
72. Назвіть які Ви знаєте категорії спорів щодо права інтелектуальної власності?
73. Дайте характеристику юрисдикційної форми захисту права інтелектуальної власності.
74. У чому полягає нею юрисдикційна форма захисту права інтелектуальної власності?
75. У чому полягає адміністративний порядок захисту права інтелектуальної власності?
76. Які існують типові види адміністративних стягнень за порушення права інтелектуальної власності?
77. У чому полягає цивільно-правовий спосіб захисту права інтелектуальної власності?
78. Коли настає кримінальна відповідальність за порушення права інтелектуальної власності?
79. Який максимальний розмір штрафу за порушення права інтелектуальної власності може бути визначений у рамках кримінальної відповідальності?
80. Який максимальний термін позбавлення волі передбачений законодавством України за порушення права інтелектуальної власності?

ДОДАТКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКА ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Факультет менеджменту та організаційно-технічного забезпечення
польотів
Кафедра менеджменту, економіки та права

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з дисципліни «Інтелектуальна власність»
тема:

Виконав(ла) _____
слухач _____

к/в _____

Дата подання роботи на перевірку

_____

Дата захисту _____

Перевірив к.п.н, доцент
Коваленко Н.О.

_____

Кіровоград _____